

311566

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నెవ్వంబరు 11-వ తేది మంగళవారము { No. 137
Vol. 16 } శ్రీ విజయవామ నంపత్తర నిజశ్రావణమాన బహుళ ద్వాదశి { సంచిక ౧౩౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారీచే కలపవేలు
జూగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. శర్యపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
జురజను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టులు
పొసఁగిరిమందలి దుమ్మదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

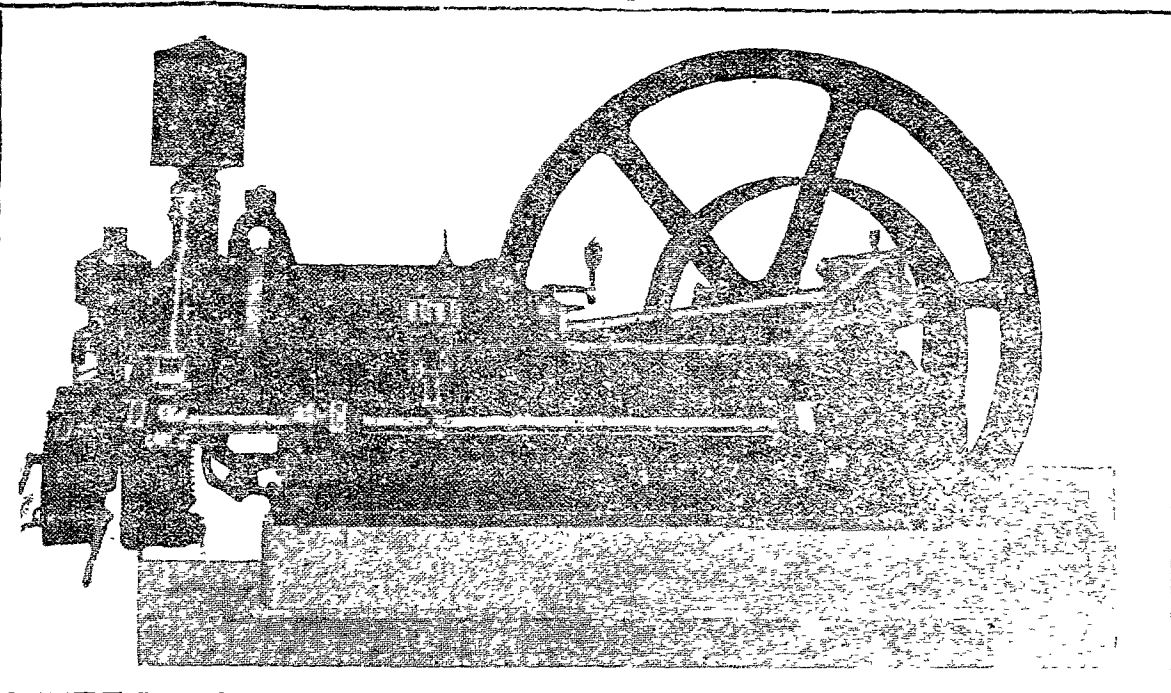

అమృతాంజనము అన్ని విధముల
నొప్పులకు సరిపడవంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొని
జూనము గలుగఁడు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-1-6
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా మండగింప
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మృదాళ
తణ
109, ఫ్రీరొడ్డు, భోర్లు, లొకాయ

The Best and Reliable Engine in the Market with up-to-date Improvements.

రాబ్సన్ వాల్వికోల్డ్ స్టార్డు క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

ఎలక్ట్రికల్ ట్రెపు
యింజనులు, డ్రైవ
మోలు, బల్బులు, తీగ
లు మొదలగునవి సప్ల
యి చేయబడును. ఇం
జనీరును పంపి ఫిట్టింగు
చేయించి పప్పుగించ
బడును.

ఇంజనులు
ఎల్లప్పుడు
రెడీ స్టాక్ లో
ఉండును.

నిమిషములోకల (వేడిచేయి నవనరము తేకుండగనే) చల్లదనములో స్టార్డు అగును. క్రూడ్ ఆయిలు బహుతక్కువగా కాలాను.
లోడ్డు లాగుటలో అసమానమైన ఇంజనులు. అర గుదల, విరుగుదల బహు తక్కువ. ఇంజనులు భారీవిగా నుండును. నడిపించుటకు నేర్పరితనము
అవసరము లేదు. క్రొత్త ఇంజనీరింగు పద్ధతిలమీద తయారు కాబడినది ఎంతకాలమైనను ఏ విధమైన యిబ్బందులు కలుగజేయక తృప్తికరముగ
పనిచేయును. ఈ యింజను పనిచేయుట చూచినవారు యితర యింజనులు కొనుటకు ఒప్పుకొనరు.
మరిన్ని రాబ్సన్ న్యూట్రెపు సెమిడిజలు క్రూడ్ ఆయిల్ యింజనులు, రాబ్సన్ ఇంప్రూవుడు గ్యాసు ఇంజనులు గ్యాసు ప్లాంటులున్నా, సప్లయి చేయబడును
“రాబ్సన్” అన్ని ట్రెపుల యింజనులకు స్పేర్ సామానులు రెడీస్టాక్ లో దొరకును.
మెషినరీ సామానులున్నా, రైసుహల్లులు, బాల్ బేరింగు హల్లులు హల్లుసామానులు, బెల్టింగులు బాల్ బేరింగులు, నీటిపంపులు
పుల్లీలు వగైరా యావత్తు మిల్లుసామానులు, విదేశములనుండి వివిధగా తెప్పించి స్టాక్ లోవుంచి సప్లయి చేయుచున్నాము.
సోల్ యేజంట్సు:—లండన్ ప్రేడింగు కంపెని, 7, సెకండులైనుబీచ్, మద్రాసు.
హెడ్డు ఆఫీసు:—లండన్ ప్రేడింగు కంపెని, బెజవాడ. (ఇండియా)

అనంత మండుల గు 31-0-0.

సామంత్యస్వేచ్ఛ

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

5 వ భాగము - 11 వ ప్రకరణము

అహమదాబాదు కార్మికుల వివాదవిషయమును గుడుపుటకు ముందటి పత్రికాగ్రహణమునుగూర్చి కొంత తెలుపవలసియున్నది. నేను ఛాపరాసులో నున్నప్పుడుగూడ ఆశ్రమమునుగూర్చి మధువు తెందలేదు. ఆపుడపు డాశ్రమమునుగూర్చి మార్చిపురుషునే యాచరించి.

ఆపుడాశ్రమము అహమదాబాదుకు కరుచేరువకున్న కోడ్రలు అను గ్రామమునందుండెను. ఆ గ్రామమున స్థానవాధి ప్రాకారమైనది. అందులను ఆశ్రమములోని బిడ్డలకు అహమదు కలుగవచ్చునని నేను గ్రహించితిని. గ్రామముంతయును చాల అసౌకర్యముగా నున్నపుడు మా ఆశ్రమమునందు మేము పరిశుభ్రముగూర్చి యొంతకైన నహించినను మేము సరసాయనిలో నుండుట అసంభవము. కోడ్రలు గ్రామవాసులందఱును పారిశుధ్య నియమముల ననుసరించునటుల చేయుటకుగాని వారికి నేవచేయుటకుగాని తగినస్థితిలో మే ముపుడుండియుండలేదు.

ఆశ్రమము పట్టణమునకును గ్రామమునకును గూడ కడుచెరువగా నుండగూడదు. అటులని మిక్కిలిదూరముగాను యుండగూడదు. కానస్వతస్థలముకు త్వరలో సంపాదించి అచటనే ఆశ్రమమును నెలకొల్పవలెనని మేము నిర్ణయించెనెతిమి.

కావున కోడ్రలు గ్రామమున స్థానవాధి కనబడగానే అటుండి ఆశ్రమమును తీసివేయుటకు భగవంతుని యజ్ఞయైనదని నేనుభావించితిని. అహమదాబాదు వర్తకులలో నొకరైన హిరాచండుగారు మా ఆశ్రమమునకు తమయగా వచ్చుచు ధనమొసగుచుండుటయేగాక సామంత్యశాస్త్రముతో పలువిధముల నేవగూడ చేయుచుండెను. ఆతనికి అహమదాబాదులో చాల అధికముగ అనుభవముగలదగున మా ఆశ్రమమునకు తగినస్థలమును సమకూర్చుట కతిశయగూడ మాకు తోడయ్యెను. అతడును నేనును స్థలముకొరకు కోడ్రలుగ్రామమునకు ఉత్తరభాగమునందును దక్షిణభాగమునందునుగూడ స్థలములను పరికించితిమి. గ్రామమునకు ఉత్తరమున మూడువార్డులను మిశ్ర దూరముతో స్థలమును చూడవలెనని నేనతనికి సూచించితిని. ప్రస్తుతము ఆశ్రమము నిర్మింపబడిన స్థలము నపుడతడేమాచెను. సమర్పణిలో నాస్థలము చెరసాలకు సమీపముగానుండెను. పత్రికాగ్రహణమునందు గోడ్రువారికి కారాగృహ ప్రవేశము సహజవిధముగా నామోదించబడినందున కారాగృహమునకు చేరవగా ఆశ్రమమునకు స్థలము నొరకినందులకు చాల సంతోషించితిని. మరి మాను పరిపర్యవహంతములు చాలదరికున్నందునాండు తావులలో నేగాని చెరసాలను నిర్మింపవలెనని గూడ నేనెరుగుదును.

నిమిదికోడ్రులలోనే క్రయదస్తావేజు వ్రాయబడెను. ఆపుడాస్థలములో ఒక చెట్టుగాని ఒకయిల్లుగానిలేదు. అంతయును బయలుగానే యుండెను. నిర్మాణవ్యయను ప్రజేక్షమునను నదీతీరమునను స్థలములభింబు చాలపరుపాయకరమైనది.

మొదట వంటకుమాత్రము రేక్షతో నొకపాకట్టుటకును మేనుండరమును డేరాలోనే నివసించుచుండుటకును నిశ్చయించితిమి. క్రమముగా నిరమలగు భవనములను కట్టదలచితిమి.

ఆశ్రమములో జనసంఖ్య క్రమముగా పెరుగుచుండెను. మేమప్పటికి 40 మంది యుండిమి. ఆశ్రమములో స్త్రీలనుపుడు ఘోషును బాలకును బాలికలను గూడ నుండిరి. అందరికిని కలసి యేకముగానే వంట చేయుచుండెరి. అందును యేకపక్షి నే భుజించుచుండిమి. ఈ యేర్పాటుంతయును నాచేగాని దినిని నెరవేర్చుభారమును మామూలుప్రకారము మగవలలే వహించెను.

నిరమలగు కట్టడములు కట్టెపబడు తోవల మామచాల కష్టములు కలిగినవి. అహమదాబాదు పట్టణము ఆశ్రమమునకు నాలుగు మైళ్లదూరముననున్నది. ఆహారపదార్థముల నన్నిటిని పట్టణమునుండియే తేవలసియుండెను. వర్షాకాలము సమీపించుచుండెను. ఆస్థలములో పాములు విస్తారముగ నున్నవి. కాన నట్టిచోట్ల బిడ్డలతోగూడ నివసించుట చాల ప్రమాదకరముగా నుండెను. పాములనిన మా కందరికిని భయమేకలదు. ఆభయవిప్పటికిని వదలలేదుగాని పాములను చంపగూడదను నిదాంతమే అయిలుతో నుండెను.

దక్షిణాఫ్రికాలో ఫోనిక్సు ఆశ్రమమునందుగూడ మేమీ అహింసాధర్మము ననుసరించుచుండిమి; గావున టోలస్తాయ ఫారములోను సమర్పణిలోనుగూడ అనియము ప్రకారమే వివరములనుగూడ చంపకుండునంటిమి. ఆశ్రమమునందు నామకాలువలన ప్రాణనష్ట మెప్పుడును కలుగలేదు. ఇందులకు భగవదనుగ్రహమే కారణమని నేను గట్టిగా నమ్ముచున్నాను. భగవంతునకు పశుపాతములేదనియు అతడెట్టియై హింసవిషయములలో కల్పించుకొనదనియు నెఱుగును దురాత్మ పణచేయుచుండుటగాక, ఈ రీతిగా యీ మాదు ఆశ్రమములలోను యిన్ని యేండ్లనుండియు వివరములవలన మనస్సులు గారి జంతువులుగాని చనిపోతుండుట భగవత్ప్రభావముయే నేనెరుగును. మరొకరీతిని నేను దానిని తెలుపజాలను. భగవంతుని ఆద్యుత తీలలను సవగ్రుంతుగ జెల్లించుటకు మానవభావలకు శక్తిచాలదు. భగవద్దీలలు అగ్రాహ్యములును అపాద్యములును నని నే నెరుగుదును. జనమరణములకు ఇచ్చెదను మానవుడా లీలలను జెల్లించి పాపాచించినచో మానమే ఉత్తమసాధనము. నడువగా 25 యేండ్లపాటు మా ఆశ్రమమునందు పాములను చంపకుండ నున్ననుగూడ పాముకాలువలన యెప్పుడైయుండు ప్రాణములను వదలకుండ నుండుట భగవదనుగ్రహమని నేను నుడివినచో నది మూఢవిశ్వాసమే యగునెడల నాకట్టి మూఢవిశ్వాసమే ప్రయోజనముగను.

శ్రీ భగవద్గీతా గర్భిత భావబోధిని

ఇది శ్రీ భగవద్గీత పదపదవి శ్రీ కృష్ణార్జున సంభాషణ లోపమన ముముక్షుల కర్థంతోప యుక్తంపదనముల కోకా వేంకట రామానుజులునాయుని వారిచే దెలుగున విరచింప బడినది. ధర. యా 5-0-0. యీ పుస్తకము వలయువాడు పక్కదూరము అధ్యాప్తుతో యీక్రింది విలాసమునకు (నాసి తెప్పించు) వశేడి. వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.

లక్ష్మీ ప్రెసింగుకంపెని, పోస్టుబాక్సు 192, జి. టి. మద్రాసు.

సహకారపద్ధతిని ఖద్దరును కొనుట

నాగపూరునుండి వి. వి. ఆర్. గారువ్రాసిన లేఖ

1928 ఏప్రిల్ నెలలో వెలువడిన ఖాదీపత్రికలో నా యరుగారు వ్రాసిన వ్యాసమును నేను చదువగానే ఆయన ప్రారంభించిన యద్యమును నెచట రైల్వేయద్యోగులుగూడ చక్కగా ప్రారంభింప వీలకలదని నాకు తోచినది. నేను వెంటనే ఆ విషయమును గూర్చి యెచట జి. వి. పి. వి. ఎస్. ఆర్. రైల్వే యద్యోగులలో కొందరితో నాలోచించితిని. ఈ సహకారోద్యమమును వాడుగూడ నామోదించిరి.

నెలకు మేము 12 మంది కలసి ఒక క్లబ్బు నేర్పరిచిమి. ప్రతిసభ్యుడును నెలకు 2 1/2 రూపాయలు చందా చెల్లింపవలెను. అందువలన నాలుకు 860 రూపాయల ఖరీదుగల ఖద్దరు బుట్టలకు అమ్మకము సీరపడినది. కాని యీకడ ప్రయత్నంతో మాకు "ప్రొఫిట్" కలుగలేదు. ప్రతివారము యిట్టి క్లబ్బు లేర్పడవలెను. క్యాకాభివృద్ధి కిప్పుడు పనిచేయుచున్న రైల్వేపనివారందరును గూడ ఖద్దరునే కట్టవలెనని మే నాచించితిమి. ఈసంకల్పముతో మేము యిప్పటికి సభలలో బుట్టలకు నచ్చజెప్పవారంబించితిమి. అందువలన రెండునెలల లోపుననే 6 క్లబ్బుల నేర్పరచగలిగితిమి.

1. మూడు క్లబ్బులలో క్లబ్బుకు 12 మందివంతున 86 గురు సభ్యులున్నారు. ప్రతిసభ్యుడును నెలకు 2 1/2 రూపాయలను చెల్లింపును. అనగా నెలకు ప్రతిక్లబ్బును 80 రూపాయలు ఖరీదుగల ఖద్దరును కొనగలుగుచున్నది. మూడు క్లబ్బులును కలసి నెలకు 80 రూపాయలు ఖరీదుగల ఖద్దరును కొనుచున్నది.

2. మరియొక క్లబ్బులో 10 మంది సభ్యులున్నారు. నెలకు చెరి 2 1/2 రూపాయలు అనగా మొత్తము నెలకు 25 రూపాయల నెలగల ఖద్దరును వారు కొందురు.

3. మా రెండు క్లబ్బులలో చెరి 12 మంది సభ్యులున్నారు. నెలకు చెరి 1 1/2 రూపాయలు అనగా రెండు క్లబ్బులలోను 24 మందియును కలిసి నెలకు 80 రూపాయలు నెలగల ఖద్దరును కొందురు.

మొత్తము ఆవి క్లబ్బులలోను 70 మంది సభ్యులున్నారు. 70 మందియును కలిసి నెలకు 151 రూపాయలు నెలగల ఖద్దరుకొందురు. నాలుకు 1812 రూపాయల నెలగల ఖద్దరు కొందురు. మరి రెండు క్లబ్బులు యీ నెలగలకుండి పనిచేయువారంబింపును.

ఈ రీతిగా నీ క్లబ్బుల నేర్పరుచుటవలన ఖద్దరు మోపుగా ఆమ్మక మగుచుండుటయేగాక ఉద్యోగులలో నైకమత్యము పరివయము మున్నగునవి అధికమగుచున్నవనిగూడ మేము ఈస్వల్పకాలములోనే గ్రహించగలిగిమి. అని జి. వి. ఆర్. గారు వ్రాసిరి. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుండియా 80-81-82.)

కలింగ

శ్రీకృష్ణజయంతిపూజాపుష్పము

గంగాజిల్లా బరంపురమునందు ప్రతి ఆదివారమునాడును ప్రకటింపబడునట్టి కలింగము ఆంధ్రవారపత్రికాధిపతులు శ్రీకృష్ణజయంతి పూజాపుష్పమును నిన్న 7వ తేది కుక్రవారమునాడు అనగా శ్రీకృష్ణజయంతి పర్వదినమున ప్రకటించిరి. ఇందు రెండవ సంపుటమునందలి 18, 14వ సంచిక లిమిడియున్నవి. ఈవారపత్రికకు నాలువందా నాలుగు రూపాయలు. ఇందు శ్రీకృష్ణ చంద్రోదయము, ముద్దుల బాలకృష్ణ, శ్రీరాముడు - కూర్మఖ ధర్మయగంగాంబుడత పుణ్యపురుషులూ, ఆరాధనము, బాల, యశోద యనుపద్యాత్మిక వ్యాసములును, స్వరాజ్యసాధన, శ్రీకృష్ణునిజీవితము, శ్రీకృష్ణునిరాజనీతి, శ్రీకృష్ణవతారతత్వము, బృందావనము, గీతాబోధ కలింగదేశమునందలి గుహలు, కలింగచరిత వ్యాఖ్యానములు, పరదేశవ్యాపారము గోపికా వస్త్రావరణము, ఓయమునా, (లాలలజపతిరాయగారు) యను గద్యాత్మిక వ్యాసములును కలవు. ఇదిపుల్ స్కేప్ రావునైనా 28 పేజీలనుకలిగియున్నది. వలయువా రెల్లల వ్రాయవలెను.

శ్రీయుర న్యాయపతి నారాయణమూర్తి గారు సంపాదకులు, కలింగ, బరంపురం గంగాజిల్లా.

కోడూరు సత్ప్రయోగశాల

కోడూరు గ్రామములో సత్ప్రయోగము శాస్త్రముగా జరుగుట కేర్పాటులు గావించబడినవి. అహమదాబాదునందు కారాజీకు లొకరు గావలసి యున్నాడు. ఆంధ్ర గిర్వాణముల యందు చక్కని ప్రవేశముగలిగి క్రాంత్యును ధోరణిలో బుర్రాణము చెప్పగలిగినవా రొక్కరు వెంటనే కావలయును. కైవపురాణములయందు పుకల డైరీలో విశేషము. నారాయణగీర్థుల తిరంగములన్నూ, అధ్యాత్మికరామాయణమున్నూ చక్కని ప్రాచీన సాంప్రదాయధోరణితో కాలక్షేపము చేయగలవాడు నొకడు కావలయును. జీతము వృత్తాంత గుహ్యతీతములనుబట్టి నిర్ణయించబడును. ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు యీ దినన చిరునామాకు పంపవలయును.

దంట్లు సుబ్బావధాని, కోడూరుపాడు, కడపజిల్లా.

ది నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్ స్ట్యూరెన్సు కంపెని మానేజింగు ఏజెంట్లువారికి

మీ కంపెనిలో నాధర్తగారి పాలసీ నెం 17719 కు మీద నాకుగల హక్కును పూర్తిపరిష్కారమునకుగాను బెజవాడ చీఫ్ ఏజెంట్లు, జి. వి. రాఘవయ్యపంతులుగారివ్వారా, బెజవాడ యిండియన్ లైఫ్ నెం. పి. 008896 కు గల 1000 ల చెక్కును నాకు యిప్పించినారు గనుక పంతోష పూర్వకముగా తీసుకొంటి. నా హక్కు పరిష్కారములో నేనెట్టికష్టమును పొందలేదు. నా రియస్ యీ కంపెని అందరి సహాయకారి యని చెప్పుటలో నా కెట్టిసందేహమును లేదు. నా సోదరీమణులు, తమ భర్తలను ఒత్తిడిచేసి, శిశుు కాలములో డబ్బుయిచ్చు యీ కంపెనిలో యిన్ స్ట్యూరెన్సు చేయించుకొనుటకు నేను వారలను ప్రోత్సహింపవలెననియ్యెను. నాధర్తగారి పాలసీనిగద గల హక్కును త్వరలో పరిష్కరించి నందులకు కంపెనివారికి అనేకవిధములైన వందనము లర్పించుచున్నాను.

తేలు కంభంపాటి లక్ష్మీనారాయణగారి భార్య కంభంపాటి భ్రమరాంబరాలు అనివున్నది. 28-7-28.

వివరములకు ఈ దిగునవిలాసమునకు వ్రాయవలెను:— జి. వి. రాఘవయ్య, చీఫ్ ఏజెంట్లు, బెజవాడ.

స్వాగతము

డాక్టరు సి. జి. కృష్ణా పి. హెచ్. డి. గారికి
7-9-28 వ తేది హాజరు తీసు 4 1/2 గంటలకు పై. యం.

సి. ఎ. ఎడిటోరియం నందు, శ్రీ డాక్టరుగారికి స్వాగతపత్రము
ద్వంద్వముగాను మద్రాసు నందలి కమ్యూనికేషన్లు విభాగము
సమాజేశమై, శ్రీ డాక్టరుగారిని పభిక్షాను, పరిచయము గలుగ
జేసిన యనంతరము ప్రార్థనతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభ
మాయెను. మహాశాస్త్రి కె. కొర్రాజులు జాయుడుగాడు బి.
ఏ. బి. యల్. (సభాధిపతి) అధ్యక్షతవహించిరి. అధ్యక్షు
ని ప్రారంభోపన్యాసమైనపిమ్మట మద్రాసు కమ్యూనికేషన్ల సంఘ
కార్యదర్శియగు కాకరాల పత్తేనారాయణగారు డాక్టరుగారికి
తెలుగున స్వాగతమర్పించిరి. తెలుగునకు పరిచయము యింగ్లీషునకు
జను మ రా. శ్రీ. నరసింహాచార్యగారు సమర్పించిరి. శ్రీ
యొతులు గడ్డే రంగయ్యగారు యుడుగాడు, లింగం వీరభద్రయ్య
చాదరిగాడు, పి. భక్తవల్లభశాయణుడుగాడు మొదలగు ప్రముఖులు
శ్రీ డాక్టరుగారి నభినందించుచు వారి యము
ల్యమగు విజ్ఞానమును దేశసంచారము
భవమును, సంఘ, దేశాభివృద్ధులకు వినియోగించుచుగాక యం
హెచ్చరించిరి.

శ్రీ డాక్టరుగారు తమకు చేసిన గౌరవమునకు కమ్యూని
కేషన్ల సంఘమువారికి కృతజ్ఞతను తెల్పుచు, ఆమెకా, యూ
రపుడకములందలి వ్యవసాయపు పద్ధతులను కొంతవరకు తెచ్చి ఆ
దేశమునందు మనము చేర్చుకొనవలసిన విషయములు మును
సాధారణముగా తెలియదునునంత ఎక్కువమాత్రము తెలిసి
తేలవరచిరి. వ్యవసాయమైన భావిదశానుసార్లు ప్రస్తుతము
తామెయిం చెప్పజాలమని నుడువుచు, తమకు సాధ్యమైనంత
వరకు, సంఘ, దేశవ్యవసాయాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రయత్నింతు
మని తెలవిచ్చిరి.

అధ్యక్షులు శ్రీ డాక్టరుగారి నభినందించుచు వారియ
మూల్యమైన సలహాల నాచరణలో పెట్టుటకు, తమ స్వంత
ముఖా నూతనపరిశోధనల చేయుదులకు తాము వలయు ధన
మును వెచ్చింప వద్దముగా నున్నామనియూ, హిందూజాతి సా
భాగ్యమునకు వ్యవసాయమే ప్రాజాధారమగుటచేసి, అట్టి వ్య
వసాయమునకు కుదరకండు విద్యయందు, శ్రీ డాక్టరుగారు పం
డిక విశదమును పొందుట, మద్రాసు రాజధానియొక్కయు,
అందు ముఖ్యముగా కమ్యూనికేషన్లయొక్కయు భాగ్యముని
కొనియాడిరి.

అనంతరము 9-9-28 వ తేదీన బెజవాడలో జనగుమ
న్న సంఘసంస్కార వివాహముపల్ల తమకు గల వృద్ధులూ
ర్యక సానుభూతిని తెలియజేయు తీర్మానమును సభివారు ఏక
గ్రీనముగా ఆమోదించిరి. ఆ తీర్మానమును విధూవలకును, సం
స్కరణమునకు యుండజచ్చె చిన విధూవలకుంబనువాకిని, వివా
హ కార్యనిర్వహణ భారమును వహించుచున్న కమ్యూనికేషన్లు
లకును పంపుటను అధ్యక్షునకు అధికారమియ్యబడినది. మహారా
జశ్రీ బి. మనవాళ్లచాదరిగారి అభినందములతో సభ ముగిం
ప బడినది.

* * *

శ్రీయొతులు డాక్టరు పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్య
పి. హెచ్. డి. (అగ్రికల్చరు) గారికి

మద్రాసు కమ్యూనికేషన్ల బృందము
సమర్పించిన స్వాగతపత్రము

ఆర్యా, చిరకాలమునుండి మీరాకృత నిరీక్షించుచున్న
మాకు సేద మద్రాసు పట్టణమున మీకు స్వాగత మొసగు
భాగ్యము లభించినందులకు ముదానహలమగుచున్నాము.

2. ఉన్న తాదర్యముతోడను, అపూర్వమైన కార్యదీ
క్షతోడను, చిరకాలము, ప్రపంచమునందు భాగ్యవంతముయిన
ట్టియు, విద్యావంతముయినట్టియు దేశమునందు తమకు విద్యా
భ్యాసమొనర్చి మున్నాంధ్రాలెవ్వరును బడయున పట్టణము
బడసియున్నాడు.

3. ఏదేశమునకైనను కృషి మూలాధారము. అందు మ
నము కృషివలయును. ప్రస్తుతము ఉత్తమముగా దలపబడు
ఉన్నతవిద్యను, కులవృత్తితో సమన్వయ పరుపజాలక అంధకా
రమున త్రొక్కులాడుచున్న మాకు విశేషవ్యయత్రయాసా
సంచితముయిన మీ కృషి విద్యాకాళము, అశభవము వివ్రా
వోత మార్గదర్శియగుననియు, అంధ్రదేశమునందు వ్యవసా
యాభివృద్ధికి నంతయు బోధ్యుడననియు ఆశించుచున్నాము.

4. మీరు వ్యయనానుమనందు తమ పట్టణమును పొంది
నారని విన్నపుడు మే ముమందానందితుల మయితిమి. ప్రపంచ
మునందలి అంతర్జాతీయ సమాజేశములందు పాల్గొన గల్గు
భాగ్యము బహు కొలదిమందికి లభింపగలదు అట్టి యనకా
ళము గూడ ఈ మధ్య అమెరికాయందు జరిగిన అంతర్జాతీయ
భూపరిక్షకుల సమాజేశమున హిందూదేశపు ప్రతినిధిగా మీకు
లభించినదని విన్నపుడు మా గర్వమునకు మేరయే లేదు.

5. మీరు ప్రావీణ్యశక్తి పూర్వకము జరిగోదశాలయ
మందు జేసిన వ్యవసాయశాస్త్రపరిశోధనము, అమెరికా,
ఇంగ్లాడు ఆసియాగల దేశములందు నివసించియు, పరిశ్రమగా
మొనర్చియు సంపాదించిన అమూల్యమునగు కమ్యూనికేషన్ల
యొక్క ప్రాచీనాన్నత్యము పునరుద్ధరింపబడుటయందు మీకుల
తోడ్పడుననియు మీరానర్పణతోపు సేవ సర్వతోముఖముగా
మమ్మనాప్రాతమగుననియు మా విశ్వాసము.

6. చిరకాలము దేశసేవ యొనర్చుటకు దయామయులగు
నా సర్వేశ్వరుడు తమకు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యము ప్రసాదించు
గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

కమ్యూనికేషన్ల బృందము,
మద్రాసు.

గ్రామోద్యోగముల స్పెషల్ టెక్స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలు ఆర్డరు పంపి
ని పి. పార్థివద్వారా తెచ్చింపుకొనవచ్చును.

- 1) గ్రామకరణముల పరిక్షాదర్శిని మొదటిభాగము (9 దశ కూర్పు) రు 0 12 0
- 2) డిటో రెండవభాగము (9 దశ కూర్పు) 0 12 0
- 3) గామతెక్కిల నమూనాలు (1928 క్రింట్టు) 0 10 0
- 4) గ్రామకరణముల పర్యవేక్షా దర్శిని (8 దశ కూర్పు) 0 10 0
- 5) గ్రామమునపలుల పరిక్షా ప్రదర్శిని మొదటి భాగము (12 దశ కూర్పు) 1 0 0
- 6) డిటో రెండవభాగము (10 దశ కూర్పు) 0 6 0
- 7) గ్రామమునపలుల తెక్కిల నమూనాలు 0 6 0
- 8) గ్రామోద్యోగపుస్తకము 0 8 0
- 9) వర్ణములపుజాతి 0 4 0
- 10) ఋతుమర్మ పడిషిక 0 4 0
- 11) తీలవశీ గణితసారము 0 6 0

వాస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము:-
వినియోగము:-

బాలేమర్తి-లక్ష్మీనరసింహ్యం
కాశేమర్తి, గుంటూరుజిల్లా.

రు 500 లు బహుమానములు

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ., ఎల్.టి. గారు

రచించిన గ్రంథరాజములు

పుస్తకగ్రంథకర్త. శాస్త్రతత్వములయిన గ్రంథములు
1 కురానుపరిపురు 4 లు, 2. అశోక చక్రవర్తి
ధర్మశాసనములు రు 2 లు, 3. ఉపనిషత్తులు (ఈశ,
కేన, కఠ, విశలేయ) చక్కనితెలుగుపద్య
ములు రు 0-6-0 లు, 4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజా
స్వామికప్రభుత్వము రు 0-12-0 లు, 5. సంస్కృత
లోకోక్తులు రు 1-0-0 లు.

800 పెట్టుమాత్రము విగిరియున్నవి. పంపు 5 గ్రంథ
ములను పెట్టుగా కొనువారికి కొన్ని పదుపాదులు కల్పించి
నాము. పిటిలో 50 పెట్టు బహుమానము లక్కరలేని వారి
కుంచినాము. పిటికి పెట్టు రు 6 లు మాత్రము. తక్కినవాటి
లో 125 గ్రంథాలయములకును, 125 ప్రత్యేక వ్యక్తులకును
పార్సెల్సు కట్టి వేరేవేరే ఉంచినాము. మొదటి 125 లో 25
లోను, రెండో 125 లో 25 లోను పక్షిరూపాయల నోట్లు
ఉంచినాము ఏపార్సెల్సులో నోట్లు ఉన్నదో తెలియదు.
ఆర్డరిచ్చువారి అదృష్టము. బహుమానము కావలసినవారికి ది
స్కంట్టులేదు. రు 8-2-0 లు ఖరీ దిచ్చుకోవలెను. అందరి
కిని పోటీకీ ప్రత్యేకము. బహుమానము కావలసినదీ, అక్కర
లేనిదీ వ్రాయవలెను. ఇందున్న పచ్చేధనమును పెట్టి తెలు
గులో ధర్మశాస్త్రములను ప్రకటించుము. ఈ గ్రంథములను
తిరిగి అచ్చుజేయదులకులేదు. క్షరపడుదు. తరువాత మిం
చినతరువాత నొచ్చుకొంటే లాభములేదు.

ప్రపంచ మత గ్రంథమాలా

కార్యసానము,
రాజమహేంద్రవరము.

జాతక మార్తాండము

3 వ భాగము అమృతయూరైనది. యందుఏలగ్నమునకు
ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవివర
మంతయు మేమలగ్నములగాయిదు మీనలగ్నము ఆఖరవరకు
యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా జ్ఞోకార్థములతో సహా
వ్రాయబడినవి. తెలు రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులువేరు.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి, గోపాలపురం,
కొత్తపేటపాప, గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 11-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు

చింతిముదస్త్రాలు		
కుసుమ తెనాలి	,, త 42 కలది రు	12 12 0 18 0 0
నెల్లూరి	,, డిటో	,, 18 8 0 14 0 0
శీల్లి	,, డిటో	,, 15 8 0 17 8 0
కాగులు	ర. 164 బస్తా 1-8	,, 11 0 0 12 0 0
శవ్వలు	,,	,, 18 0 0 22 0 0

2. ధాన్యమువస్తులు

కందుల బస్తా 1-8 ర 205	,,	15 0 0 16 6 0
సెనగలు	,, డిటో	,, 12 14 0 13 8 0
తెనలు	,, డిటో	,, 14 0 0 16 8 0
వినుములు	,, డిటో	,, 14 0 0 17 0 0
ఉలలు	,, ర 195	,, 11 0 0 11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

మవ్వలునూనె కా 1-8	,,	145 0 0 150 0 0
నెయ్యము 1-8	,,	14 0 0 21 0 0
వినుకా వేరు సెనగవస్త్ర కా 1-8	,,	55 0 0 56 0 0
చింతిశాట్టెన	,,	45 0 0 50 0 0
తేదీ సెనగనూనెగానక కా 1-8 రు 114-0 వినుకా నూనె 108		
అయిదుము కా 1-8		101 0 0 104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

కాయకనుపు కా 1-8		110 0 0 112 0 0
కూరకనుపు	,,	75 0 0 88 0 0
బిరకకాయలు(గుంటూరుజి) కా 1-8		70 0 0 77 0 0
దనియాలు	,, కా 1-8	84 0 0 88 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిపంక ముడుగు 1-8 రు 40,45		
కాశనా సిపాయకట్టు	,,	50,55
తెలుము కా 1-8	రు	28 0 0 49 0 0
అన్నాచక్కిర బస్తా 1-8	,,	27 4 0 27 8 0
చింతకండు కా 1-8	,,	28 0 0 60 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం కా 1-8	,,	81 0 0 88 0 0
చదరం	,,	29 0 0 31 0 0
కట్టండు	,,	25 0 0 31 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	రు	8 2 0
నం 6 ,, కట్టారి	,,	5 8 0
నం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నం 30 1/2 రెట్టెత్తెలు	,,	7 8 0
నం 40 బామ్మరు 10 పా	,,	11 12 0
నం 44 సాండ్	,,	5 15 0
నం 40 రాజీ	,,	10 9 0
నం 4 బెన్ని మనీడు	,,	4 12 0

7. నూది

కోదావెట్ట కా 1-8	రు	852 0 0
------------------	----	---------

8. లోహములు

నెడి 100 రులం 1-8	రు	61 2 0 61 8 0
అలగారు రులము 1-8	,,	21 0 0 21 2 0
పనరక 1-8		18 7 9
ఇర్రడి కా 1-8	,,	225 0 0 280 0 0
కాగి కా 1-8	,,	280 0 0 284 0 0

రంగులు

అలిమేలు స్వెట్టరులొండె అలిజరంబో సింహం

పిపా 1-డిగ్రీలు 200 8 రు 53 0 0

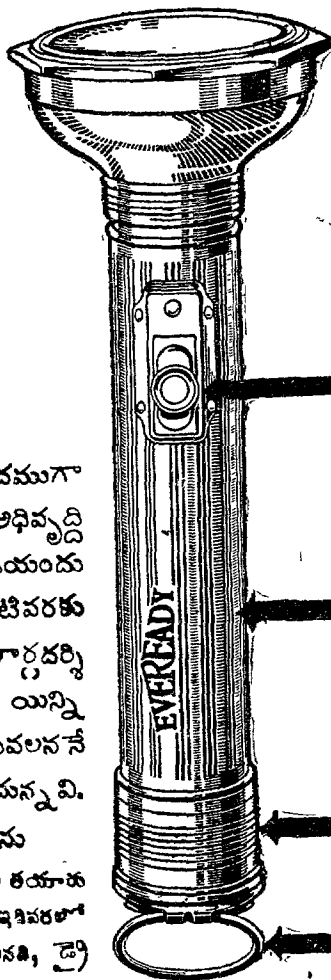
,,	పిలిరవ 1 రు	1 10 0
,,	14 రకులు	1 10 0
,,	28 రకులు	1 2 0
,,	56 రకులు	1 8 0
,,	1 అందకు	1 8 0
శీల్లము పొత్తున్నాతోలెజ్ అడగా (బెట్టి, బెట్టి)		8 4 0
కాగిలో 8 2		1 0 0
కడకు 4 2		2 2 0

ఎండువల్లి

American
EVEREADY

ప్లాష్ లైట్లు

ఎక్కువ ఘనత వహించుచున్నవి.

అష్టకోణాకృతిగల
రెక్టర్ లో
లింగ్ కాకుండ
ఆటంక పరచును.

నిరపాయ కరమైన
లాక్ స్విచ్ లు ఆక
స్వాత్తుగా వెలు
గుట అనునది లే
కుండచేయును.

మనోహరమైన చిర
కాలమునుండి రి
బ్లెష్ మెంట్ కే
గు.

క్రింది కావలసిన
అనుకూలమైన పా
జిటివ్ ఫోకసింగు.

లింగ్ హంగర్ వెను
కకు మడచుటకు
వీలైనది.

అమెరికన్ ఎవరెడీ మొదట జయప్రదముగా
తయారైన ప్లాష్ లైట్ లోని ముఖ్యమైన అభివృద్ధి
సూచకములన్నియు అమెరికన్ ఎవరెడీయందు
గావింపబడెను. మొదటినుండి యిప్పటివరకు
ప్లాష్ లైట్ లో అమెరికన్ ఎవరెడీ మార్గదర్శి
యగుచున్నది ఇతర రకము లెవ్వియు యిన్ని
సదుపాయములు గలిగియుండలేదు అందువలననే
అమెరికన్ ప్లాష్ లైట్లు విరివిగా ఖర్చుగుచున్నవి.

అనుకూలమైన ఎల్లచోట్లను దొరకును
పేర్కొనిన అమెరికన్ ఎవరెడీ శ్రేణియందు తయారు
చేయువారు, యాప్లాష్ లైట్లను తయారుచేయుదురు. ఇవివలన
తయారైన ప్లాష్ లైట్ లి పురాతనమైనది, శ్రేష్టమైనది, దై
ర్ఘ్యవారి యిదియే.

American
EVEREADY

ప్లాష్ లైట్లు బ్యాటరీలు చిరకాలమునున్నను.
ఫ్యాక్టరీ ప్రతినిధులు:—డాక్టర్ అండు నేమర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్
కలకత్తా

1611

న్యాయవాదులు కోర్టుపనికంటే
కము గలుగజేయవచ్చునా?

హైకోర్టువారు న్యాయవాదులనడవదీసి
గర్హించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—ఈడు కలకత్తా హైకోర్టు
డివిజన్ లోని న్యాయమూర్తులు మర్వాద్, గార్లెట్ గార
లు న్యాయవాదులు కత్తడారలను కోర్టుకు రావద్దనియు, వారి
తాళము జరపవలసినదని ప్రాత్యాహ్వానము చేయవచ్చునా యను
కేసులో తీర్పుచెప్పిరి. ముగ్గురు న్యాయవాదులపై రాజమే
జిల్లా జడ్జిగాను తీగర్ ప్రాక్టీసనర్లు ఆక్టు 14 సెక్షన్ క్రింద
నేరము మోపి హైకోర్టుకు వచ్చెను. ఈ న్యాయవాదులు
సయమున సంఘము భారతదేశములో నడుగు పెట్టినప్పుడు కో
ర్టులకు వెళ్లజగ్గని ప్రాత్యాహ్వానమును ప్రకటనలను పందిపెట్టి
రి. న్యాయమూర్తులు నుద్దాయిలు చేసినది తప్పునియు, హై
కోర్టు లై సెన్సు పున్నుకొని, దాని పనికంటేకము గలుగజేయు
ట గర్హముని నుడువును, కోర్టువాకిలికి చేరినపుడు ఆటంక
మును కలుగనందున తా మిహారు శిక్షవిధింప మరియు తీర్పు
చెప్పిరి.

(ఫ్రీ ప్రెస్)

అక్బర్ జహంగీర్ పాదుషాలకోట

శిక్షింపి

జ్యోధ్ధారణము జరుగుచుండుట

లాహోర్, సెప్టెంబరు 7:—పురాతనపురపరిశోధనా
శాఖోద్యోగియుడగు మార్టీన్ జఫర్ మానెక్ గారి అజమాని
షీని అక్బర్, జహంగీర్ ప్రభువులు లాహోర్ పట్టణమున
కట్టించిన కోట మరల బాగుచేయింపబడుచున్నది. ఈ రెండుపం
త్సరములలో నది చాలమార్పుచెందెను. ఈ ప్రయత్నము లిది
వరకే ప్రారంభింపబడినది. అంగ్ల సైనికుల నివాసమునకు కట్ట
బడిన భవనములు నిర్మూలము గానింపబడినవి వాని స్థానమున
పచ్చికబడులు, పూలచెట్లు నేయబడినవి. దక్షిణకోట గుమ్మ
మును తీసివేసి నివాసస్థలములు నిర్మింపబడుచున్నవి. ప్రసిద్ధి
చెందిన ఎలికంటుగేటు పూర్వమును విధముననే యుండును.
ఇప్పటికి 200 సంవత్సరములక్రింద మూయబడిన ముజ్జా
బాగ్ (కోటద్వారము) మరల నిర్మింపు తెరువబడినది.

ఈ కోటను మరమ్మత్తు చేయుచుండగా శిశ్ మహల్
నగ్గ రెండు చక్కని స్నానపుకొట్టు లైట్లుబడినవి. నీటికుండ
లోని నీరును కాగబెట్టుటకు యంత్రమునుగూడ నున్నది.

(అ. ప్రెస్.)

చిత్తూరు హైస్కూలు

బహుమతు లొనగుట

చిత్తూరుబోర్డు హైస్కూలు వార్షిక బహుమానోత్సవ
ము ఈ నెల 14 తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు జరి. జి.
(గీవ్, వల్లిక్, ఇన్ స్పెక్టర్లు, డైరెక్టరుగారి యధ్యక్షతక్రింద
జరచబడును. చిత్తూరు పాఠశాల స్త్రీలు పురుషులు ఆంగరను
ఆపమయమునందు హాజరకావలసిన హైస్కూలు పాఠ్శాల
ప్రధాన గోడయవ్వారు.

నైజాం రైల్వే సమై ఆరంభమైనది

సికింద్రాబాద్, సెప్టెంబరు 11:—నైజాం రైల్వే సమై
ప్రారంభింపబడునని తెదరించుచు పనివాండ్లొరకే ప్రకటించి
యుండిరి. పనివాండు సంకల్పించిన సమై నేటినుండియు
ఆరంభింపబడినది. పోలీసు పటాలములు కాపలాలోంచబడినవి.
సమైలో శేరనటునంటి కొందరు పనివాండ్లు పనిలోనికి వచ్చు
చుండుటను జూదుచు సమైదారులు కర్మాగారముల రెండుట
నిలవబడియున్నారు. పనిలోనికి పోవుచున్నవానిని తెదరించు
టకు సమైదారులు దౌర్జన్యమేమియు చేయుటలేదు. రైల్వే
రాకపోకలు యధావిధిగానే యున్నవి. రైల్వే ఏవియును నీటి
చిహ్నండుటకు నీర్వాహణ చేయబడుచున్నది. (అ. ప్రెస్.)

బోల్లివికు ఏజంటులను దేశమునుండి తరలించుట

ఈ బిల్లుపై చర్చలువ భారత శాసనసభవారికి అధికారము లేదని పండిత నెహ్రూగారు ఆక్షేపించుట

మొదటి సభ్యులు 10:—నేటిదినము భారత శాసనసభలో గౌరవ క్రియాగారు బోల్లివికు ఏజంటుల బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. లండన్ నుండి బిల్లిమెంటులు అనుబంధమును హక్కులకు భంగము కలుగజేయుచున్న ఈ బిల్లుపై చర్చలువ భారత శాసనసభవారికి అధికారము లేదనియు, ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టమున ఈలకును స్పష్టముగ నివేదికపడినదనియు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఆక్షేపణ తెలిపిరి. ఇది విగ్రహ మభ్యుదయ విషయమనియు, ఆలోచించి నిర్ణయ మొనగట అవసరమనియు అభ్యుదయ చెప్పెను. బిల్లుపై చర్చ జరుగుచుండవలయుననియు, బిల్లును చట్టముగ ఆమోదింపవలయునను ఉపసాదనము గా వివరించుటకు పూర్వము ఈవిషయమై తాను నిర్ణయ మొనగటగను అభ్యుదయ తెలిపి, బిల్లుపై చర్చ జరిపిరి.

మొదటి సభ్యులు 10:—భారత శాసనసభ నేటిదినము ఉదయము 11 గంటలకు గౌరవ పండిత మోతీలాలుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. వాయవ్యమునకు పరమపురుషులను బోల్లివిక్కు ఏజంటులబిల్లు నేటిదినము కార్యక్రమపట్టికయందు చేర్చబడుటచే ఈ బిల్లుపై జరుగు గొప్ప చర్చను వివరించు ప్రతీతియు పలువురు సభకు సచ్చియ్యండిరి. జ. పా. న. సే. పా. లు కాన్సులు జరిగెను గా వ ప్రతీతియు గాల్గిపోయింది కూర్చోనియుండిరి కాంగ్రెసు జాతీయ ప్రభుత్వ పక్షములవిక్రయ చురుకైన పరిచయముండిరి. ప్రభుత్వమువారు తమకు 88 వోట్లునున్నవనియు, అపాక్షమునందఱువారికి 55 వోట్లునున్నవనియు రాగలదనియు తెలుసుకొన్నారు.

ప్రశ్నోత్తరములు

సి. సీ. మ. క. వి. జి. వారి నివేదికపై రంగయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వమువారు కమిటీవారి సూచనలు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు పంపబడినవియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు అభిప్రాయములు తెలిపిన పిమ్మట ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను ప్రకటించుటకు కొంతకాలము వట్టుననియు, ఈ సమావేశములోపుగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ ఉత్తరవులను ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు గౌరవ క్రియాగారు తెలిపిరి.

శాశాస్థులము

శాశాస్థులము విషయమై హరిజనశాసనదాగారి ప్రశ్నకు ప్రభుత్వమువారు సర్ జార్జి రెయిసీ గారి బిల్లు చెప్పిరి. హరిజనమునది తయారుచేయబడిన కృత్రిమపుకేరికిని మంచి నెయ్యికిని గుర్తు తెలియబరయు కృత్రిమపుకేరికి ఒకరంగు యొందవలయునని పంజాబు ప్రభుత్వమువారిక సూచన గావించిరి. ఈ సూచన ఇతర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు తెలుపబడినది. వారి సందేహములను ప్రభుత్వములు బాగానే ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను ప్రకటించెదరు.

బోల్లివికుల ప్రచారము

బోల్లివికు ఏజంటుల ప్రచారము విషయమై రెండవ సభ్యులు జి. సి. చట్టగారు ప్రశ్నించిరి. ఇట్టి ప్రచారమును అనుమతించు బోల్లివికు బిల్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టుచున్నారని క్రియాగారు చెప్పిరి. ఈ బిల్లు ఏవిధముగ అనుమతమైనదో తెలుపు దాఖ్యమొట్టల సన్నిధి ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ కేంద్రపరచె దరాయని గయ ప్రసాదసింగుగారు ప్రశ్నించిరి. ఇవన్నియు రహస్య విషయము లనియు బహిరంగపరచుటకు వీలులేదనియు గౌ. క్రియాగారు చెప్పిరి.

జమీందారులతో పోలికలవారు ప్రజలపై తుపాకుల పేల్చుటకు సంబంధించిన వివరములను గురించి తమిళ భూమిగరాయి గారు ప్రశ్నించిరి. ఈ విషయమై కొద్దిగానే తమ జరుగుచున్నందున ప్రభుత్వమువారు వీలులేదని ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగ నే ఆమోదన చట్టపు సభకు బిల్లుపై సెలవుకమిటి వారు తయారుచేసిన నివేదికను సర్ జార్జి రెయిసీగారు సభవారికి సమర్పించిరి.

బోల్లివికు ఏజంటులబిల్లు

బిల్లును బోల్లివికు ఏజంటులబిల్లు సమావేశమయ్యెను గౌ. హంసంబరగారు లేచిరి.

పండిత నెహ్రూగారి ఆక్షేపణ

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు లేచి ఈ క్రింది ఆక్షేపణ తెలిపిరి:—ఈ చట్టమును ఆమోదింపవలయు ఈ శాసనసభవారికి అధికారము లేదు. శాస్త్రీయ స్థానము లయందు విశ్వాసము కలుగజేయుటకు ఈ దేశమునుండి తరలించుటకు ఈ బిల్లు ఉద్దేశించబడినది. ఇట్టి చట్టములను తయారుచేయుటకు భారత శాసనసభవారికి అధికారము లేదని ఇండియా ప్రభుత్వపు రివీ-నెక్షను స్పష్టపరచుచున్నది.

“పార్లమెంటు వారి చట్టములకు విరుద్ధమైనట్టియు, ఇంగ్లండు విధానము దేశముల స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయములకు భంగకరములైనట్టియు బిల్లిమెంటుల రాజభక్తికి అభ్యంతరము కలుగజేయునట్టియు బిల్లిమె ఇండియా యందు సామ్రాజ్యముని పరిపాలనకు భంగముకలుగజేయునట్టి శాసనములను భారత శాసనసభవారు తయారుచేయుకూడదు” ఇండియా ప్రభుత్వపు రివీ-నెక్షను నూచించుచున్నది. బిల్లిమెంటులకు స్వాతంత్ర్యము సాంప్రదాయములకు భంగపరుస్తాడు. బిల్లిమెంటు రాజ్యాంగ నిర్మాణమున బిల్లిమెంటు పాటలవాక్కులు ఈ విధమున సంరక్షించబడుటచేతనే రాజభక్తి గలిగియుండుట బిల్లిమెంటులకు ధర్మమై యున్నది.

అభ్యుదయ:—బిల్లిమెంటుల స్వాతంత్ర్య పరత్వమును రాజభక్తికి విరుద్ధపరచుచున్నదని వీరు నూచించుచున్నారు.

పండిత నెహ్రూ:—బిల్లిమెంటుల స్వాతంత్ర్యమును హక్కులను సామ్రాజ్యమును సంరక్షించుచున్నందుననే సామ్రాజ్యమునివల్ల రాజభక్తిగలిగియుండుట బిల్లిమెంటులకు ధర్మమై యున్నది. తన హక్కులను సామ్రాజ్యమును సంరక్షించునట్లు అతని యెడల రాజభక్తిగలిగియుండు బాధ్యత పౌరుష కండదు. (పండిత నెహ్రూగారు తన వాదమును జలకరచుటకై బిల్లిమెంటు రాజ్యాంగ నిర్మాణమునకు సంబంధించిన పుస్తకములనుండి కొన్ని భాగాలను చదివి చివరికి) అభ్యుదయ:—బిల్లిమెంటులకు రాజభక్తికి స్వాతంత్ర్య పరత్వము కారణము!

పండిత నెహ్రూ:—అవును. బిల్లిమెంటుల స్వాతంత్ర్యమును సంరక్షించుట ప్రభుత్వధర్మముగా ముగ్గుకావలయును (వాదమునది). ఈ విధమున ప్రభుత్వమువారు పౌరసభ్యులను సంరక్షించునట్లు, తిరుగుబాటునందలకు పాటలకు అధికారమునుననియు, అట్టి తిరుగుబాటులకు సాంప్రదాయ బద్ధులగు చర్యలనియు ముగ్గుకావలయును వివరింపబడినది. కొన్ని ఛార్టరులవల్లన, శాసనములవల్లన సాంప్రదాయములవల్లన బిల్లిమెంటులకు కొన్ని హక్కులతో పుట్టుచున్నాడు. ఆ హక్కులను సంరక్షించు బాధ్యత సామ్రాజ్యమునకి చేయున్నది. సామ్రాజ్యమును ఆ హక్కులను సంరక్షించునట్లు తిరుగుబాటునందల అధికారము ప్రజలకు కన్నది.

బిల్లిమెంటుల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగముకలిగిన రాజభక్తిగలిగియుండవలసిన బాధ్యత అతనికి తొలగిపోవును. కావున ఈ చట్టము బిల్లిమెంటుల స్వాతంత్ర్య హక్కులకే గాక రాజభక్తికూడ అభ్యంతరము కలుగజేయుచున్నది ఇట్టి శాసనములను తయారుచేయు అధికారము భారత శాసన సభవారికి లేదని పార్లమెంటువారు స్పష్టపరచి యున్నారు. స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయమును భంగకరము ఈ బిల్లును ఆంగ్లేయ సభ్యులు ఆక్షేపించిన ఉచితముగ నుండినది. స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయములకు మూలస్థానము మొదలగుచున్న ఈ బిల్లు విషయమై ఆంగ్లేయ సభ్యులు ఏవిధమున కలవరము చూపకుండుట ఆశ్చర్యకరము విషయము. నేటిదినము బిల్లిమెంటుల హక్కులకు రద్దుచేయబడిన రేపటిదినము మరింత కులభిక్షాగ భారతీయుల హక్కులకు తరలించుటను. పౌరుల రాజభక్తికి అవాతరము కలుగజేయు బిల్లుపై ఈ సభయందు చర్చ జరుగుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. ఇట్టి చట్టములను తయారుచేయుటకు పార్లమెంటువారికి అధికారమున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టము ననుసరించి ఇట్టి బిల్లులపై చర్చ సలుపుటకు ఈ సభవారికి అధికారము లేదు. (కరతాళధ్వనులు.)

అభ్యుదయ:—దేంగాలు మద్రాసు శాసనసభలు రెండు లేవనలు బిల్లిమెంటులవల్ల అనువర్తించుట లేదా?

పండిత నెహ్రూగారు:—బిల్లిమెంటులవల్ల ఈ రెండు చట్టములు అనువర్తించునో అనువర్తించునో నిర్ణయించుటకు వీలు లేదు. కాని ఆ రెండు చట్టములకు ఈ చట్టమునకు సామ్యము లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టము ఆమోదింపవలయు పూర్వము

ఈ రెండు చట్టములకు సామ్యము లేదు. అట్టి రెండు చట్టములను తయారుచేయుటకు వారికి అధికారము అధికారములేదు. ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టము ననుసరించి ఈ శాసనసభ ఏర్పడినది. ఇట్టి శాసనములను తయారుచేయు అధికారము ఈ శాసనసభకు లేదని చట్టము స్పష్టపరచుచున్నది.

లామోబరు ప్రభుత్వము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఆక్షేపణము వివరించుచు గౌరవ పండిత మోతీలాలుగారు లేచిరి. అర్. దానుగారు:—ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత తప్పించి ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టి ఇట్టి బిల్లులపై చర్చ సలుప సభవారికి అధికారము లేదని స్పష్టము చేయుట తగిన కార్యము. అభ్యుదయ:—ఇట్టి విషయములలో అభ్యుదయము అనుమతి చెప్పినా?

యస్. ఆర్. దానుగారు:—ప్రభుత్వమువారు బాధ్యత తప్పించి ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టి ఇట్టి బిల్లులపై చర్చ సలుప సభవారికి అధికారము లేదని చెప్పనూడదు ఏ దేశపు పార్లమెంటునందైనను ఇట్టి ఆక్షేపణ లేబడెనాయని పండిత నెహ్రూగారిని ప్రశ్నించుచున్నాడు.

పండిత నెహ్రూ:—ఇతర దేశములవారు ముందెప్పుడు ఇట్టి చట్టములను తయారుచేయు పూర్వకమున లేదు. (నవ్వు)

యస్. ఆర్. దాను:—పండిత నెహ్రూగారు హటాత్తుగ ఈ ఆక్షేపణ గావించియున్నాడు అందుచే ఈ విషయమై గ్రంథములను చూచుటకు వారు అవకాశము లేకపోయినది. ఇట్టి ఆక్షేపణనే కి|| కే|| సి. ఆర్. దానుగారు కలకత్తా ప్రాజెక్టునందు గావించియుండిరి. కాని ఆక్షేపణను కొట్టి అంగీకరించలేదు.

అభ్యుదయ:—ఈ విషయమై ఆలోచించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు వ్యవధికోరుచున్నారా?

యస్. ఆర్. దానుగారు:—ప్రభుత్వమువారికి వ్యవధి యక్కరలేదు. క్రిమినల్ లా సభకు చట్టము ముగ్గుగు చట్టములు ఇట్టివేయెనను ఈ ఆక్షేపణను అప్పుడు లేబడలేదు.

డాక్టరు గోరుగూడు

డాక్టరు గోరుగూడు రివిషయమై నూట్టుచు ఇల్లుచెప్పిరి. భారతదేశమున నూత్ని శాస్త్రీయ యుద్ధములకు ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టి 1928 సంవత్సరమున నేడే జేర్చబడితి. కాని ఇట్టి బిల్లుపై చర్చ సలుప ఈ శాసనసభవారికి అధికారము లేదని ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపణ తెలిపిరి. అప్పుడు భారత శాసనసభాధ్యక్షులగునన్న సర్ ప్రెసెంటేషన్ గారు ప్రభుత్వమువారి వాదమును అంగీకరించి బిల్లుపై చర్చ సలుప వహించిన నిర్ణయ మొనగిరి. లామోబరుగారి సవాలునకు ప్రభుత్వమువారు నేరీవిరుదులను తెలుపుచున్నాను. ఈ బిల్లుపై చర్చ సలుపు అధికారము సభకున్నదా లేదా అను విషయమును అభ్యుదయ నిర్ణయించవలెను.

బిల్లిమెంటుల స్వాతంత్ర్యమునకు దేశభాగమునందైనను నివాసము లేరునుకొను అధికారమున్నది. స్వాతంత్ర్య సంరక్షణమే రాజభక్తికి కారణమైరహిత కనడా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా దేశములవారు స్వకొన్ని స్వతంత్ర్యము ముగ్గుతలు లేని బిల్లిమెంటులకు తమ దేశములలోనికి రావూడదని తయారుచేసిన శాసనములను ఆక్రమించు పనులవల్ల ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టమునందలి రివీ-నెక్షనునందలి కేక నులే కావని రాజ్యాంగ నిర్మాణమునందున్నది.

క్రియాగారు ఈ విషయమై నూట్టుచు ఈ విషయమై ఆలోచించి తన జవాబు చెప్పుచు ప్రభుత్వమువారికి కొంత వ్యతిరేక ఇచ్చిన వాడుండుననుచు చర్చ సాయంకాలము మూడు గంటల వరకు ఆపుదలచేసిన శాస్త్రీయముగ నుండునను నూచించిరి.

అభ్యుదయము

మిట్టల అభ్యుదయము ఇట్లు చెప్పెను:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు గొప్ప ఆక్షేపణ తెలిపియున్నారు. వారాల్గు ఆక్షేపణ తెలుపబడుటచే ప్రభుత్వమువారు గాని అభ్యుదయము గాని తరజవాబు చెప్పబడవలయును. కాని బిల్లుపై చర్చను ఆపుదలచేయవలయునను ఉద్దేశము నను తయారుచేయు సాయంకాలము రి గంటలవరకు చర్చను ఆపుదల చేయవలయునను క్రియాగారి సూచనను నేను అంగీకరింపజాలను. ఈ రెండుమూడు గంటలకాలములోపుగ ఈ విషయమై అన్ని గ్రంథములను చదివి గావించి తన నిర్ణయ మొనగటకు వీలుండును. ఇట్టి బిల్లులను ఆమోదింపవలయు శాసనసభవారికి అధికారము పండిత నెహ్రూగారు చెప్పినది.

అభ్యుదయము ఇట్లు చెప్పెను:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు గొప్ప ఆక్షేపణ తెలిపియున్నారు. వారాల్గు ఆక్షేపణ తెలుపబడుటచే ప్రభుత్వమువారు గాని అభ్యుదయము గాని తరజవాబు చెప్పబడవలయును. కాని బిల్లుపై చర్చను ఆపుదలచేయవలయునను ఉద్దేశము నను తయారుచేయు సాయంకాలము రి గంటలవరకు చర్చను ఆపుదల చేయవలయునను క్రియాగారి సూచనను నేను అంగీకరింపజాలను. ఈ రెండుమూడు గంటలకాలములోపుగ ఈ విషయమై అన్ని గ్రంథములను చదివి గావించి తన నిర్ణయ మొనగటకు వీలుండును. ఇట్టి బిల్లులను ఆమోదింపవలయు శాసనసభవారికి అధికారము పండిత నెహ్రూగారు చెప్పినది. బిల్లుపై చర్చ జరుగుచుండవలయునని నిర్ణయించుచు

క్షేమ, సప్తమంబకు 11:—అధికారపద్యములు ప్రతిపద
 దించెడి తీర్మానములను చక్కయిటును నేను పద కూడినప్పుడ
 స్త్రీలు కాన్పించునభా ప్రతిభలును పూజానన్ని తులనో భా
 విచారణలో పూర్ణానవసరినదని ఇట్టివల సైమకాగారిచ్చిన తం
 విషయమై పద్మలలితో గుసగుసలు బయలుపడినది, సర్వా
 నయమనగార్చి తంకినిచ్చుటవలన భారత ప్రభుత్వము తల
 తూటే నిర్ణయించబడిన యనవరము వచ్చినదని కొందరిని
 ఇదివర కనుకొనినట్లు స్త్రీలుకాన్పించునభా యిద్దరి నెన్నుకొ
 ర్చిని రి గురిని భారత కాననపథలోనుండి నియమించుటయ
 లేక తులనని రెండు పథలోనుండి నియమించుటయ
 విషయము ప్రభుత్వము వారాలోచించుచుండిగాని నిర్ణాన
 చేయలేదు, కావున నిత్యము తప్ప
 నిర్ణానంబయినను నని కొందరు చెప్పిరి, ఎవ
 ఎన్నుకొనబడుదుడ, యెవరు నియోజింపబడుదురను విషయ
 తునుగూడ పద్మలలి మాటలాడుకొనిరి, నయమనగార్చి తం
 నలన భారత సహాయక సంఘము విచారణ జరుగు రోజుల
 నయమను సంఘముతో కలిసి పనిచేయుటకు సంఘాధ్యక్షుని
 పూకొనినట్లు నిర్ణయమయినది. అ. (పె

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

ఫివరీసు కమిటీ

జి. ఎ. సల్మానాగారు

ప్రశ్న — (ఏ) ఫివరీసు కమిటీ యొక్క పరిమిత పరిధిలో సభ్యుల ద్వారా ప్రభుత్వముచే నియమింపబడినది

(బి) కమిటీయొక్క సభ్యులైన ఇందుకు సంబంధించిన సాంకేతిక విషయములగుర్తి విచారణ పలుకుతున్న గూడ వారికిగల యోగ్యతలెవ్వ

(సి) చేపలవాండ్ర తరగతులనుండిగాని లేక పశ్చిమతీర మందలి చేపల పరిశ్రమయందనుభవముగల పశ్చిమతీర వాసుల నుండిగాని ప్రతినిధుల త్రవ్వకము కమిటీ సభ్యులుగా చేరి నియమింపబడలేదు

(డి) ఈలోపమున చేపలపట్టువాండు కొందరు ప్రభుత్వమును తెలియజేసి యుండుట నిజమేనా?

(ఇ) అట్లుంటే, వాటిలోకి ప్రకారము జరగజేసే పావులు తొలగిపెట్టె?

(ఎఫ్) సర్ కి వి రెడ్డి నాయుడుగారు మంత్రివదలిని పోయియున్న కాలములో ఫివరీసు డిపార్టుమెంటుచే నడిపబడిన కార్యవిధానమును పదరుకమిటీ పరిశీలించినా?

(జి) సర్ కి వి రెడ్డి గారు పూర్వముగా, కమిటీసభ్యులుగను గూడ నియమింపబడుటకు కారణమేమి?

జవాబు — ఏ ప్రశ్నానుకమిటీ 'బడ్జెటు'లో ఫివరీసు డిపార్టుమెంటుగుర్తి సభ్యులలో చాల చర్చ జరిగియుండెను. డిపార్టుమెంటుయొక్క నానావిధ కార్యములగుర్తియు, భాగములగుర్తియు స్పష్టముగ భాగపట్టకొరకు పదరు కమిటీ గోరియుండెను ఈ కోరిక ననుసరించియే ఫివరీసు కమిటీ నియమింపబడెను

(బి) ఈ కమిటీ పేర్కొనబడినవారు కమిటీసభ్యులు

1 అభ్యుత్తరం ౮ 111 సర్ కి వి రెడ్డి నాయుడుగారు సభ్యులు

2 111 బి ఎస్ తుమారస్వామి రెడ్డియారు ౩ చా

ఎస్ హెచ్ గ్రేస్లి గవర్నమెంటు మ్యూజియం నూపర్మెంటు, 4 111 బి ఎస్ కి అట్లను రజక సాహెబు, ౫ ఎస్ కి అట్లను సామెయ్యంపేటయందు ౬ పి వి మాణిక్యనాయకరు (రైల్వే నూపర్మెంటుయందు యింజనీరు) 7 ఆర్ ఎస్ నాయుడు (పశుర మనిసిపల డైరెక్టు) 8 ఏ ఎం జి. సి టాంపో

బి. సి ఎస్ (గవర్నమెంటు అభివృద్ధి కార్యకర్తలకు) గార్లు వై సభ్యులుయొక్క యోగ్యతలను గూర్చి ప్రభుత్వము విచారించ జాలదు. కాని తమచే విచారించబడవలసిన విషయములగుర్తి ప్రభుత్వమునకు తగినంత సలహా సోపనములకు పదరు సభ్యులకు యోగ్యతగలదని ప్రభుత్వమునకు తృప్తిపడిరి.

(సి) చేపలవాండ్ర స్థితిగతులలోను ముఖ్యముగ చేపల పరిశ్రమలలోను, పరిచయమున్న సభ్యులగుడ కమిటీయందు చేరియున్నార

(డి) చేపలవాండ్ర తరగతులలో కొందరు కమిటీ సభ్యులుగా నుండవలె ననేది సలహా చాలయాలసభముగా చేరినందున, వై సి. జవాబు నందొసగబడిన కారణములనుబట్టియు, పదరు సలహా ముఖ్యముగా ననుసరింపవలెనని ప్రభుత్వము దలంపలేదు

ఎఫ్ డిపార్టుమెంటుచే జరుపబడిన కార్యమంతయును కమిటీచే పరిశీలంపబడెను

(జి) సర్ కి వి రెడ్డి నాయుడు డిపార్టుమెంటుయొక్క పని యందుగల విశేషజ్ఞానమునుబట్టి వారు కమిటీ సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. వారికి గల స్వంత యోగ్యతలనుబట్టి వైరెక్టుగా నియమింపబడిరి

ఫివరీసు కమిటీయొక్క ప్రశ్నావళి

జి. ఎ. సల్మానాగారు

ప్రశ్న — ఏ ఫివరీసు కమిటీ యొక్క నియమింపబడినది? ఏది ప్రశ్నావళి యొక్క ప్రకటింపబడినది? ఏది ప్రభుత్వముల నిర్ణయము ప్రకారము యంతకాలము వ్యవధి యొగ గబడినది?

బి. వ్యవధి చాలదనియు, యింక సెక్కులకాల మవసరమనియు, యే ప్రముఖుడయినను ప్రభుత్వమునకుగాని లేక కమిటీ కార్యదర్శికిగాని, తెలిపియుండెనా?

సి. అట్లునో? లేదు జవాబు యివ్వబడెను

డి కానలసిన భాగపట్ట నిర్ణయములకు అంత తక్కువ వ్యవధి యొసగబడవలసిన యవసరమేమి?

జవాబు — (ఏ) ఫివరీసు కమిటీ 1928 మే నెలముగల యేర్పడెను ప్రారంభించరను నిశ్చయించుటకు ప్రశ్నావళి ౩ తయారుచేయుటకు మొదటిసమావేశము 1928 జూన్ 4 వ తేదీన జరిగెను. ప్రశ్నావళి ప్రకటింపబడుటకు జూన్ 22 వ తేదీన రాత్రి ౧౨ గంటలకు కంపబడెను. అటుతరువాత కొందరు ప్రముఖులకు ప్రతులు పంపబడెను. కమిటీయొక్క పనినిజేయుట

జూన్ 27 వ తేదీలో పూర్తియయ్యెను కమిటీచే సాక్ష్యము దీసికొనబడుటకు ద్వైతంపబడిన కొందరు ప్రముఖులు తమ ప్రభుత్వ తరములకు సాధ్యమునంత త్వరగా పంపగోరబడిరి

(బి) అవును.

(సి) ప్రభుత్వ తరమేదియు గోరబడలేదు గావున సెట్టి ప్రభుత్వ తరము సోపగబడలేదు

(డి) రాబోవు సంవత్సరమునకు బడ్జెటు తయారుగటకు చాల స్వల్పకాలమునాత్రమండెను కమిటీచేర్యక ఆగవు ప్రారంభమునుండి అక్టోబరు అంతమువరకు భారతదేశమున లేకుండెను.

ఫివరీసు కమిటీ సలహాలు

జి. ఎ. సల్మానాగారు

ప్రశ్న — (ఏ) ఫివరీసు కమిటీ సలహాలు రిపోర్టు వారిచే దీసికొనబడిన సాక్ష్యసంగతులు దానిపై ప్రభుత్వముయొక్క ఆర్డరులు పీటినన్నిటిని పరిశీలించుట బైబైడరా?

(బి) ఫివరీసు డిపార్టుమెంటుయొక్క విధులలో వేనివై నను సాక్ష్య రిపోర్టు మొలకను యితర డిపార్టుమెంటులకు సోప్సించుటకు ప్రభుత్వము నిశ్చయించినదా?

జవాబు — (ఏ) కమిటీ రిపోర్టు చేరినవియుట కోరిక విచారించబడును.

(బి) లేదు

ఫివరీసు కమిటీ సాక్షులకు ప్రయోగభర్తలు

జి. ఎ. సల్మానాగారు

ప్రశ్న — (ఏ) ఫివరీసు కమిటీ సభ్యులకు తమవ్యవసాయ ప్రయోగభర్త లివ్వబడినవా? అట్లునో సంతకము లివ్వబడినది?

(బి) అనధికార సాక్షులకు ప్రయోగభర్తలు గాని లేక బసభ్యులుగాని యివ్వబడకుండుట నిజమేనా? అట్లునో నేకారణములను బట్టి?

(సి) మద్రాసు వద్దను లేక కాలిక్టువద్దను సాక్ష్యవిద్యుటకు బిలువబడిన అధికార అనధికార సాక్షులలో నెందరు సాక్ష్యవిద్యుటకు నిరాకరించిరి లేక హాజరుకాలానుకండిరి? బిలువబడిన సాక్షులలో నెందరు మద్రాసువద్దను లేక కాలిక్టువద్దను సాక్ష్యవిద్యుటకు హాజరయిరి?

(డి) అధికార సాక్షులలో నెందరియినను ప్రయోగభర్తలు జినభర్తలు యివ్వబడినవా? అట్లునో ఏరెటు ప్రకారము?

(ఇ) వై ప్రశ్నకు జవాబు అవుననునో అనధికార సాక్షులకు ప్రయోగభర్తలు లిచ్చుటకు ప్రభుత్వమే నిరాకరించెనా?

జవాబు — (ఏ) రైల్వేవార్డు.

ఒక మొదటి తరగతి ఒక మాడవతరగతి.

జినభర్తలు రూ 7-8-0

ప్రయోగభర్తలు మొత్తము 12 అలాలు.

(బి) అవును బడ్జెటు తయారుకాలమైన పిమ్మటనే కమిటీ నియమింపబడుటకు నిశ్చయింపబడెను ఇందుకొరకు ప్రభుత్వము బడ్జెటులో లేకుండెను ప్రభుత్వము ఈ కమిటీ భర్తలకు సాధ్యమునంత తగ్గింపదలచెను.

(సి) అనధికార సాక్షులలో 21 మంది కమిటీ యొడుట హాజరుకాలెను. 14 గురు హాజరయి. ఎనమండుగురు అధికార సాక్షులుగూడ హాజరయి సాక్ష్యవిద్యురి

(డి) అధికారసాక్షు లందరును మద్రాసు ప్రాంతలింగు అల్ల వెన్ను రూల్సు ప్రకారము ప్రయోగభర్తలకు యితరభర్తలకు దీసికొనిరి

(ఇ) (బి) క్లాజున వొసగబడిన జవాబు చూడవలెను. అధికారోద్యోగుల భర్తలను సాంక్షను కావడిన ద్రవ్యమునుండి భరించుటకు సాధ్యపడెను.

పారిశ్రామిక, వర్తక, పారిశ్రాలలు

రా. బి. సర్ ఏ. పి పాత్రోగారు

ప్రశ్న — (ఏ) 1920 తరువాత స్థాపింపబడిన పారిశ్రామిక, వర్తక, పారిశ్రాలలెన్ని? ఇవి యేయేధలములందు స్థాపించబడినవి?

(బి) ఈ పారిశ్రాలలకు సంవత్సరమున కెంతెంత ద్రవ్య మొసగబడుచున్నది?

(సి) తెలుగు జిల్లాలలో నిట్టిపారిశ్రాలలున్నవా?

(డి) ప్రొత్తపారిశ్రాలలను తెరచుటకు 1927-28 సంవత్సరములలో అభివృద్ధికాఖనా రేమైన ప్రయత్నములు గావించిరా?

(ఇ) తెలుగుజిల్లాలలో నిట్టి పారిశ్రాలలను తెరచుటకు అప్పటి పారిశ్రామిక పరిశీలకుగూర్చి యొక విచారణ పలుకబడినా?

(ఎఫ్) తెలుగు జిల్లాలలో నెప్పటనుగూడ నిట్టిపారిశ్రాల యేదియును తెరవబడకుండుటకు ప్రభుత్వమున శేదయిన రిపోర్టుగాని లేక కారణములుగాని యున్నవా?

జవాబు — (ఏ) బి సి) ఏమియును లేవు.

(డి) ఇ ఎఫ్) — పారిశ్రామిక విద్యాకమిటీయొక్క సలహాల ఫలితముగా, ఈ తరగతిగూర్చి నొక పారిశ్రామిక

పారిశ్రాల తెరవబడుటకు 1920-21 సం॥లోను, మరు 1924-26 సం॥లందు విచారణలు పలుకబడెను ఆ సమయముందు బెడవాడపడ్డ నొక ప్రైవేటు పారిశ్రామిక పారిశ్రాల సెంటుగే బ్రీడు సోదరులచే స్థాపింపబడినందున, అచ్చట నొక గవర్నమెంటు పారిశ్రాల దొగవబడునో నుభయ ప్రభుత్వమున ననుకారణము వలన, అప్పుటి ప్రయత్నములు విడిచిపెట్టబడెను పశ్చిమతీరముందును, దత్తమండలములందును నొక పారిశ్రామిక పారిశ్రాలయొక్క యవసరముగూర్చి విచారించుటకు పరిశీలన దైర్యరగాని (ప్రభుత్వము గోరెను ఈ యుద్దేశము ప్రకారము, పారిశ్రామిక విద్యాకమిటీ సలహాల ననుసరించి, కాలిక్టువద్దను బల్లారివద్దను పారిశ్రామిక పారిశ్రాలలను మంగలూరున నొక వర్తక పారిశ్రాలను, దొడదు నూచన యిల్లును ప్రభుత్వముచే విచారంపబడుచున్నది

ఆదిద్రావిడుల కుచితవిద్య

ఏ. బి. తెల్లిగారు

ప్రశ్న — ఏ సెకండరీ పారిశ్రాలలో ఆదిద్రావిడులకు చితవిద్య నొసరుటకు ప్రభుత్వ ముద్దేశించి యున్నారా?

(బి) ప్రస్తుతమున్న కార్మికపారిశ్రాలలో వేయియందయిన శిష్యులకు వృత్తివిద్యయినను శిర్వీడుచున్నదా?

జవాబు — (ఏ) సెకండరీ పారిశ్రాలలో నున్న ఆదిద్రావిడుల కందరకు ఉచితముగా విద్య శిర్వీడుచునాచన యేదియును ప్రభుత్వముచే విచారించబడలేదు

(బి) లేదని డిపార్టుమెంటుయొక్క సాంసత్సరిక పరిపాలనారిపోర్టును పరిశీలించుట నుంచబడినది పీసీసీ గా|| సభ్యుడు చూడవలెను

సెకండరీగ్రేడు బ్రెయినింగులో వ్యవసాయవిద్య

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు

ప్రశ్న — సెకండరీగ్రేడు బ్రెయినింగులో వ్యవసాయ విద్య చేర్చబడుటకు గావించబడిన కొన్ని సూచనలను ప్రభుత్వమునా విచారించురా?

జవాబు — సెకండరీ బ్రెయినింగునూలు లన్నిటిలోను వ్యవసాయవిద్య అవసరమని ప్రభుత్వము తలంపదు

శ్రీ లైలంరాడ్డు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న — (ఏ) శ్రీ లైలంరాడ్డు విషయమున కర్నూలు జిల్లాలోని ప్రైవేటుయినను ప్రభుత్వమునకు జరుగుచున్న ఈ తర ప్రభుత్వ తరములనుబట్టి పదరు ప్రాజెక్టు ఆవరణలో బెట్టబడగలసినదికి వచ్చినదా?

(బి) అట్లునో, కోడ్డు పని యెప్పుడు ప్రారంభమగును.

(సి) లేనినో, యంతవరకు జరిగిన పనియేమి?

జవాబు — (ఏ) లేదు

(బి) (సి) ఇంకను ఈ తర ప్రభుత్వ తరములు జరుగుచున్నది

అనంతపురంజిల్లాలో రెండవపంటకు సిస్టురగ్గిపు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

ప్రశ్న — ఏ. అనంతపురం జిల్లాలో రెండవపంటకు సిస్టు తగ్గింపబడవలెనని యాధునపురుగాడు దెలిపిన యది ప్రాయమును ప్రభుత్వము విచారించినదా?

బి. అట్లునో, యివిషయమున సెట్టిచర్య దీసికో నుద్దేశించియున్నది?

జవాబు — ఏ. బి ఈ విషయముగూర్చి రెవెన్యూ డిపోర్టు రిపోర్టుకు ప్రభుత్వము విచారించినది అందు గావించబడిన సూచన ననుసరింప నిశ్చయించినది.

కంచలమ్మ చెరువు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న — ఏ. కంచలమ్మ చెరువు ప్రాజెక్టు విషయమున ప్రభుత్వము వారి యుద్దేశములను గ్రామములకు తెలియజేయుట కెట్టిచర్యదీసికొనబడినది?

బి. నీటిపన్ను విషయము యెవరయిన అధికారోద్యోగిగనుచే గ్రామములతో చర్చించబడినదా?

సి. అట్లునో, అట్టి చర్చయొక్క ఫలితమేమి?

జవాబు — ఏ. బి సి ఒకరిపోర్టు కోరబడియున్నది.

గూడెంపాడు ప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు

ప్రశ్న — ఏ. కర్నూలు జిల్లాలో ఖోజీ తాలూకాలో గూడెంపాడు ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వము పునర్విచారించుచున్నదా?

బి. లేనినో.

1 దీని మూలమున 100 కి 25 వంతునరాబడినవచ్చునని 1912 లో అందగా గట్టబడియుండుట నిజమేనా?

2 అటుపిమ్మట ప్రాజెక్టు యేల విడిచిపెట్టబడెనా?

3. పదరు స్క్రీమును ప్రభుత్వమువారిస్వస్థు పునర్విచారించెదరా?

జవాబు — వెంకటాపురం, కొచ్చెరువు, చెరువువిషయమున తగినంత యనుభవము గలుగువరకును 1912 లో గూడెం

పాడు ప్రాజెక్టు విడిచిపెట్టబడెను. పడరు ప్రాజెక్టు పునర్విచారణ గూర్చి యిటీవలనే ప్రభుత్వము ఛిప్పు యంజనరూపానికి యొక రిపోర్టును గోరియగ్నము.

దువ్వలేరు ప్రాజెక్టు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

(ప్రశ్న — (ఏ) కర్నూలు జిల్లా మార్కా పురం తాలూకాలో దువ్వలేరు ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వము పునర్విచారించుచున్నదా?

(బి) లేనిచో (1) రూ. 8 లక్షల యా 4 నీటిపన్ను మూలమున రూ. 5, 797 ల రూ. 1922 లో అంచనా గట్టబడియుండుట నిజమేనా?

(2) అటుపిమ్మట ప్రాజెక్టు యేలబడిచి పెట్టబడెనా?

(3) నీటి మును ప్రభుత్వము ప్రభుత్వ పునర్విచారించునా?

జవాబు — ఎ. దువ్వలేరు యొక్క కొలతలు దీనికోసం దీనిని దీని ఫలితము బట్టి ప్రాజెక్టు కొనసాగుచున్నదని రిపోర్టు చేయుటకు ఛిప్పు యంజనరూపానికి కొరబడిరి.

బి (1) (2) గా 11 ఛిప్పు సేవ నొక గవర్నమెంట్ సలహా యగుననగా, సంవత్సరము మాత్రము 1920 ఆ సంవత్సరమున పూర్తియగు విచారణకు ఉత్తరు వొసగబడెను. కొలతలు ప్రారంభింపబడినది. అప్పటినుండి ప్రాజెక్టు విడిచి పెట్టబడలేదు.

3 ఏ క్లాజ్ లో గల జవాబు చూడవలెను.

దామెర్ల చెరువునకు నీటివాగు మరమ్మత్తు

జి. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు.

(ప్రశ్న — ఏ కర్నూలు జిల్లా కలం తాలూకాలో దామెర్ల చెరువునకు నీటివాగు కొత్త పల్లినదన నెంతకాలమునందు మరమ్మత్తు గొరుదన్నది?

బి. పడరు చెరువు క్రింద పండు యొక్క రమణి? నీవు యెంత?

1 పల్లపు భూమి యొక్క రెండు కంటల క్రింద

2 పల్లపు భూమి యొక్క ఏకం కంటల క్రింద

3 మొత్తం కంటల క్రింద.

సి. ఇందువలన గోరేపల్లె చెరువునకు నీటి వదు అపాయము గలదా?

బి. దామెర్ల చెరువునకు నీటివాగు యొక్కను మరమ్మత్తు గా వింపబడదే?

జవాబు — ఏ. సి. దీ ఈ విషయము గూర్చి భోగట్టా కోరబడియున్నది.

బి. నెటిల్వోలు రిజర్వేషన్ లు యొక్క వివరములు పంపించబడినవి.

దామెర్ల చెరువు 8 వ రే. గతి

నీటిధారణ క్రి 6 నెలలు

1819 ఫస్ట్

రెండు పంటల క్రింద పల్లపు భూమి ఏమి ములేను

మొదటి పంట క్రింద పల్లపు భూమి 812 ఎ. రెండులు

మొరక పంట 28 "

రెండవ పంట పల్లపు భూమి 48 "

సిక్కు రూ. 1721

మొరక పంటకు నీటిపన్ను 188

రూ. 1,909

గోరేపల్లె చెరువు 8 వ రే. గతి

నీటిధారణ క్రి 6 నెలలు

1818 ఫస్ట్

మొదటి పల్లపు భూమి ఏమి లేదు

మొరక పంట 6 ఎ. రెండులు

రెండవ పంట ఏమి లేదు

పల్లపు భూమి సిక్కు ఏమి లేదు

మొరక పంటకు నీటిపన్ను రూ. 28

హిందూ దేవాదాయముల చట్టము

ఏ. బి. కెట్టిగారు.

(ప్రశ్న — (ఏ) హిందూ దేవాదాయముల చట్టములో బోర్డుచే జూరబడిన లోపములను సవరించుటకు ప్రభుత్వ ముద్దేశించియున్నదా? అట్లుగానే నెవ్వరు?

(బి) బోర్డువారి పాలన ఖర్చులు రాష్ట్రీయ సభలనుండి భరింపబడుచున్నాయనుకొని ప్రభుత్వమువారు విచారించిరా?

జవాబు — (ఏ) హిందూ దేవాదాయముల చట్టము (1926) ను సవరించుట కొక చిత్తు చట్టము బోర్డుచే పంపబడినది. చిత్తు చట్టము యొక్క నూతన లిప్యను పరిశీలించుచున్నది. అని నిశ్చయించబడినవంటనే చిత్తు చట్టము ప్రవేశ పెట్టబడును.

(బి) పడరు నూతన ప్రభుత్వముచే విచారించబడుచున్నది.

అనకాపల్లి వ్యవసాయ పాఠశాల

రా. బి. సర్. ఏ. సి. పాత్రోగారు

(ప్రశ్న — ఏ అనకాపల్లి వ్యవసాయ పాఠశాల యొక్క కేంద్రపాదము కాళగము లేని?

ధర సరసము!

స్వదేశాభిమానులారా ఆలసింపక స్వదేశి పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహమొసగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్ని రకముల పవ్వరముట్లు హిందూ దేశమునందే హైందవ పరిశ్రామకులచే చేతితో తాకబడక తయారు చేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వజ్రము — పేరూరి నచ్చిదానందరావు, బెజవాడ, మద్దుల కేశవరావు, ఏలూరు.

తండ్రి విలాసము

“వేరూరి.”

ది ఈస్టర్న్ కన్ ఫెక్సనరిమార్కు

16, ఆదియప్పనాయకపేథి, జి. టి, మద్రాసు.

బి. పడరు పాఠశాలలో రయతుల బాలరను చేర్చుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నించెనా?

సి. పడరు పాఠశాలకు బాలరను చేర్చుటకు గంజాం, విశాఖపట్నం జిల్లాల రయతులలో నత్తాపాము బుట్టించుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నించుట గా వింశయించెను?

బి. అనకాపల్లి పాఠశాలకు విద్యనెర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు రయతుల బాలరను చేర్చుకొనెదరా?

జవాబు — ఏ. 1944 ప్రశ్న యొక్క బి. క్లాజునకు 80-82 రే. యిచ్చబడిన జవాబు చూడవలెను.

(బి) అవును.

(సి) ఈ క్రింది ప్రయత్నించుట జరిగి యుండెను. 1924 మార్చిలో పాఠశాల వ్యవసాయ శాఖ కొప్పగించబడినతోడనే గ్రామములలో వ్యవసాయ ప్రదర్శనములు జరపబడి నూతన మార్పులు బోధింపబడెను. ఈ ప్రచారమునకు విద్యాశాఖోద్యోగుల సహాయము దీనికోసం విశాఖపట్నం జిల్లాలో వివిధ గ్రామములలో ప్రత్యేకముగా ప్రచారము సులభమగు లాంతరు ఉపకరణము లిచ్చుటకను, 1924లో రెండు నెలల కాలము వ్యవసాయ శాఖోద్యోగి యొక్క నియమించబడిన.

(డి) పడరు నూతన వ్యవసాయ ప్రదర్శనచే ని ప్క యు విచారించబడుచున్నది.

ప్రభుత్వ సహాయముపొందు పరిశ్రమము

జి. ఏ. పల్లాపాగారు.

(ప్రశ్న — ఈ క్రింది వివరములగుల్ల ప్లే మొంటును పథ యెదుట బెత్తెదరా?

ఏ. ప్లేటు ఎయిడెటు ఇండిస్ట్రీను చట్టము ప్రకారము ప్రభుత్వ సహాయము బొందుచున్న అన్ని పరిశ్రమలు.

బి. సహాయము యొక్క మొత్తము

సి. తిరిగి చెల్లించబడిన మొత్తము

డి. తిరిగి చెల్లించబడిన మొత్తము

ఇ. వ్యవసాయ పాఠశాల నూతన పరిశ్రమలు

ఎఫ్. ప్రభుత్వమువారు తిరిగి చెల్లించు అనకాపల్లి

జవాబు — ఈ దిగువ ప్లేటు మొంటు పథ యెదుట బెత్తబడినది.

(1) శ్రీరాయలూ ముప్పన్న సోమరాజు, పిరరాజుగార్లు, పట్టుపరిశ్రామకులు, పెద్దాపురం — రూ. 50,000 పహాయము పొందెను. అపలు మొత్తములో, రూ. 11,855-20, వడ్డీ మొత్తములో రూ. 9,011-14-0, తిరిగి చెల్లించెను. ఋణము రాబట్టుకొనటకు కష్టమేమియు గాన్పించదు.

(2) కర్నాటక పేపర్ మిల్స్, రాజమండ్రి — పొందిన ఋణము రూ. 4,78,845

అధి. ఋణము — రూ. 1,84,469-8-4 వెనుదిరగి పథ పరిశోధనకు ప్రభుత్వముచే గావించబడిన ఖర్చు రూ. 6,462-15-0 ఏ మొత్తము గూడ తిరిగి చెల్లించలేదు. పరిశ్రమ ప్రారంభింపబడలేదు. ఋణము రాబట్టుకొనటకు కష్టమేమియు గాన్పించదు. మిల్లు యొక్క భౌతిక విచారించబడుచున్నది. తన భూయించబడిన ఆస్తు యొక్క పరిశీలనమునకు పరి రూ. 6,000-2-7 మొత్తము అధికముగా నొసగబడినది.

(3) క. నారా బియ్యము, రంపపుకోట మిల్లు, కుంద పూరు

పొందిన ఋణము 96,000 అపలు మొత్తములో రూ. 3,801-8-4 తిరిగి చెల్లించబడినది.

వడ్డీ మొత్తములో రూ. 1,780-5-8 తిరిగి చెల్లించబడినది.

ఋణము రాబట్టుకొనటకు కష్టమేమియు గాన్పించదు.

గంజాం జిల్లాలో వ్యవసాయ శాలలు

రా. బి. సర్. ఏ. సి. పాత్రోగారు

(ప్రశ్న — వ్యవసాయ పరిశ్రమ అభివృద్ధికి యంతవరకు గావించబడిన పరిశోధనల యొక్క ఫలితములను ప్రజలకు బోధించుటకు గాను గంజాం జిల్లాలో నొక వ్యవసాయ శాల తెరచబడునా?

జవాబు — పడరు విషయము విచారించబడుచున్నది.

వ్యవసాయ ప్రదర్శన బండ్లు

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు.

(ప్రశ్న — (ఏ) వ్యవసాయ ప్రదర్శన బండ్లు ఆంధ్రదేశమున కొకటియు దక్షిణజిల్లాల కొకటియు పెప్పించుటకు ప్రభుత్వ ముద్దేశించియున్నదా?

బి. దీనికి సంబంధించిన విధానమెట్టి?

సి. ఆంధ్రదేశములో 12 జిల్లాల కొక బండి పరిశోధన విషయ ములో వింపబడునా?

జవాబు — ఏ. రెండు ప్రదర్శన బండ్లును కొనుటకు ప్రభుత్వము యిజరకే సాంప్రదించినది.

బి. వ్యవసాయ జ్ఞానము లాంతరు ఉపకరణముల మూలము నను నూతన పరిశ్రమల ప్రదర్శనము వలనను రయతులలో వ్యాపించుచుండుట కు ద్వేషించబడినది. ప్రదర్శన బండిలో సరేక వస్తువు లివ్వబడియుండును. మారుమూలలో నున్న గ్రామములకు గూడ నీ బండి దీసికొని పోబడుటకు విలాసమును.

సి. సదుచుచున్న సంవత్సరములో యివిధానము పరిశీలించబడును. ఇది ఫలవంతముగా బోవినయెడల నిట్టి ప్రదర్శన బండ్ల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తప్పక ప్రయత్నింతురు.

సంగీత విద్యత్సభ

శాస్త్రీగారి కృతులు

కృష్ణమశాస్త్రీగారి కృతులు

ఒక ఉపన్యాసము

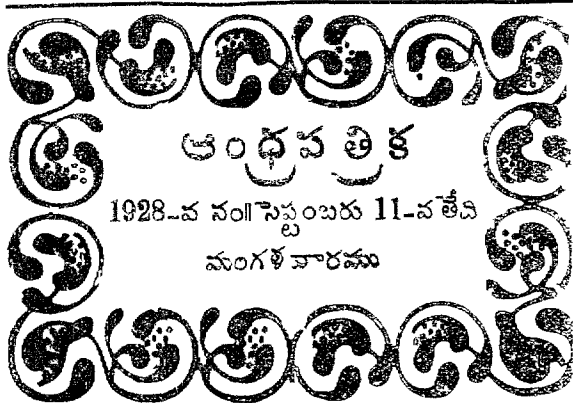
గత శనివారమునాడు పచ్చయప్పవారి నందు సంగీత విద్యత్సభవారి యాదరణమున ఏ సాంబమూర్తిగారు శాస్త్రీగారి కృతులను గురించి యొక ఉపన్యాసమును గావించిరి. ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు పథ కధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రారంభమున నుపన్యాసమును సభితుల కెఱుకవరమును అభ్యుత్తు లిట్లు నడిపిరి. సాంబమూర్తిగారు దక్షిణదేశీ పరిశ్రమను వ్యాపించుచుండుటకు ప్రచారము సులభమార్గములు ప్రస్తుతము సంగీత పథలో శాస్త్రీగారి కృతులు వనము వినలేదు. గతమున సంగీత పథలో గాయకులు శాస్త్రీగారి కృతులలో నధు మొకటి రెంటి నైనను పాడెదువారు అని చెప్పి యుపన్యాసమును తన యుపన్యాసము నొసగవలెనని కోరిరి.

ఉపన్యాసము

త్యాగరాజు, మత్తుస్వామి దీక్షితార్, శాస్త్రీగారి గార్లును నిజముగా దక్షిణదేశీ ప్రమాదమును పిలువవలెను. ఇందులో ఒక్కొక్కరు తమ వ్యవస్థ కృతులను ఒక్కొక్కరూ మునరచియుంచిరి. తరువాత మరొకరు త్యాగరాజు కృతులను పరించి మరొకరి కృతులను గావించిరి. గాని దీక్షితార్, శాస్త్రీ ముగిస్తున్నాడు అనుసరించుట లేదు. ఈ ముగియును సమకాలికులే శాస్త్రీ ముగిస్తున్నాడు జి. వి. త. ముగియును గురించి మన కేమియు విపులము గా చెలియదు. దక్షిణ జిల్లాలలో ప్రచారము సులభమగుటకు ఈ విషయమున శాస్త్రీగారు జనరములు తెలిసినవి.

శాస్త్రీగారు అపూర్వ రాగములను నూతనోద్భవితమున గలగజేసిరి. వారి తెలుగు మృదుమధురముగను అభిశ్రావ్యముగ నుండెను. పేరు 1827 సం.మున స్వర్ణములై శాస్త్రీగారి కృతులందు మీరు శ్రద్ధవహించి వానియందు ఎక్కువ అపకృతిలవారుగ నుండవలెనని కోరుచున్నాను అని ముగించిరి. పిదప పథ ముగిసెను.

ప్రజారక్షణ చట్టము

శ్రీశ్రీశ్రీ

హైందవేతరులగు బాల్లివిక్కులను దేశము నుండి తరిమివైచుటకు, ప్రజారక్షణచట్టము ప్రభుత్వమునకు అసాధారణాధికారము నొనగించునది ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఏ కోర్టులోను ఆక్షేపింప వీలులేదు ఇట్టి తీవ్ర నిర్బంధ చట్టమును యీనమయమున నిర్మింపవలసిన యవసరమేమిగలిగెనో, హాం మెంబరుగు క్రేరారుగా రయినను నిన్నటిదినము భారత శాసనసభలో దెలుపజాలకబోయిరి మొదట మూడురోజుల నోటీసయినను శాసన సభ్యులకు లేకముందే, చట్టమును ప్రవేశపెట్ట వీలులేదని, పండిత నైహూగారు ఆక్షేపించుటచే, సభాధ్యక్షునిన్నటివరకు చట్టపు ప్రతిపాదనమును ఆపివైచెను. అధ్యక్షుడు నియమముల ననుసరించి ఉత్తరు విచ్చినందులకు, అప్పడే బ్రిటీషు పత్రికలు కొన్ని వారికి దురుద్దేశ్య మారోపించి, వారిని నిందించుచున్నవి తగిన నోటీసునయినను నీయగూడదని, యీ ప్రతికల తలంపు గాబోలు! పటేలుగారి నిర్ణయము హేతువిరుద్ధమట. కాంగ్రెసు పక్షమువారి బలవంతమునకు, పటేలుగారు లొంగిపోయిరట. ఇందునుబట్టి శాసనసభా కార్యాలయమును వేరుజేయ వీలులేదనియు, వేరుజేసిన యెడల రాజకీయోద్దేశ్యముల ననుసరించి, నిర్ణయము లికమిద జరుగుననియు, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు సిమ్లా విలేఖకుడుదెలుపుచున్నాడు. భారతీయులకు బాధ్యత గల అధికారముల నిచ్చుచో, వారు దుర్వినియోగము చేసెదరనిగూడ, యితడు చాటుచున్నాడు.

పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు మరియొక ఆక్షేపణనుగూడ దెలిపిరి. బ్రిటీషు పౌరుల హక్కులను రక్షించుట కిదివరకే ఏర్పాటులు గలవనియు, పార్లమెంటుసభకు లోబడియున్న భారత శాసనసభవారు, అట్టి హక్కులను ధ్వంసమొనర్చుచట్టమును నిర్మింపజాలరనియు, నైహూగారు దెలుపుచు సంస్కరణశాసనమునందలి 65 శ్లోకమును తమ కాథారముగ గనుపఱచిరి. పటేలుగారి యాక్షేపణపై తమ యభిప్రాయము నింకను తెలుపకున్నను, ఒకవేళ నైహూగారితో నేకీభవించుట తలపించుచో, బ్రిటీషు పత్రికలు వారి నెటులతూలనాడునో యూహించుట సులభసాధ్యము స్వాతంత్ర్యప్రతిఘటన దూషణకు గురియగుచున్న పటేలుగారు ధన్యులనియే ఎంచవచ్చును నైహూగారి ఆక్షేపణను సులభముగ త్రోసివేయ వీలులేదు. నైహూగారి పుడు వహించుచున్న బాధ్యతను, యూరపియను సభ్యులవరయినను చేపట్టియుండవలసినది అందుకు మారుగ, వారు చూచుచు యూరకుండుట, ఏమాత్రము ప్రశంసాపాత్రము గా

జాలదు నేడు బ్రిటీషువారి హక్కులకు భంగము కలుగచో రేపటిదినము భారతీయుల హక్కులకు భంగముకలుగును నూతన ప్రెస్సుచట్టము, భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యముల కుపద్రవము గలిగింపనున్నది ఇట్టి విషయములలో నయినను భారతీయులతో యూరపియనులు చేతుల గలుపజాలనిచో, వారి స్వేచ్ఛాప్రయత్నమునకు తీరని కళంకము వాటిల్లగలదు.

ఇట్టిచట్టమును పార్లమెంటు సభలో నేల ప్రవేశపెట్టించగూడదు? అక్కడ నిది యంగీకరింపబడదని తెలిసికొనినయే నైహూగారు దెలిపిన ఆక్షేపణను నిర్ణయించుటకు, అధ్యక్షుని కధికారము లేదని లామెంబరుగారు జెప్పట చోద్యము భారత శాసనసభ తనకధికారములేని పనులకు గడంగు చున్నపుడు, అధ్యక్షుడు నివారింపగూడనిచో, ఇక సభ్యులుండి ఏమిప్రయోజనము? ఇట్టి యధికారమును వెనుకటి అధ్యక్షుడు చలాయించియుండెను. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును కాపాడుట, అధ్యక్షుని విధి యగుచున్నది ఈసంగతి యటుండ, హాంమెంబరుగారికి గల ప్రధానాధారము, యం యక. రాయగారి లేఖయే ఈ లేఖ కల్పితమని, యూరపునుండి వార్తలు జేరినవి తా మిలేఖను వ్రాయలేదని రాయగారు ప్రకటించిరి. వెనుక ఇంగ్లండులో గూడ జనోవిఫగారి కల్పితలేఖపై నాధారపడి, కన్న రైట్ పులు గంద్రగోళము జేసిరి లేబరు ప్రభుత్వమును పడగొట్టిరి. తుదకీ లేఖ నిరాధారమని తేలెను రాయగారి లేఖయు అట్టి తరగతిలోనే జేరుచున్నది. ఈలేఖయందు రాయగారి సంతకమయినను లేదట. ఇట్టి లేఖ నాధారపరచుకొని, స్వాతంత్ర్యభంగమునకు గడంగుట న్యాయమగునా? ఈచట్టమునకు సంబంధించిన ఆధారముల నన్నిటిని బయల్పరుపవలయునని గయాప్రసాదు సింగుగారు గోరగ, అందుకు హాంమెంబరుగారుంగీకరింపరయిరి.

తీవ్రచట్టము నొకదానిని నిర్మించుచు, శాసనసభవారి తోడ్పాటును గోరుచున్నపుడు, వారికి ఆధారములనన్నిటిని చూపి, వారికి విశ్వాసము గలిగింపవలదా? అందుకుమారుగ, తమ సద్యావమునందు సమ్మతముయడని క్రేరారుగారు కోరుట వలన, ప్రయోజనమండదు. ప్రభుత్వమువారిదివరకు భయపడి నిర్మించిన నిర్బంధశాసనములు పెక్కులు గలవు ఇట్టి శాసనములను నిర్మించిన ప్రయోజనము దీరకపోగ, పౌరుల జన్మస్వాతంత్ర్యములకు భంగముకలిగెను. ప్రజాప్రముఖులు జేసిన మందలింపులే, తుదకు నిజమని తేలెను. ఒకవంక నూతన సంస్కరణములగుర్చి పైమనుకమిషనువారు విచారించునన్నారు. ఈసమయమున అవసరభీతిని బురికొల్పుచో, ప్రజలకు స్వేచ్ఛనిచ్చుట బనికీరాదను వారివాదమునకు బలముగలుగును మాంటుఫర్డు సంస్కరణముల సమయమున, రౌటెటచట్టమును నిర్మించినవిధము నిది బోలియున్నది క్రేరారుగారు తమ వక్రత్వసామర్థ్యము నంతను వినియోగించిరిగాని, ఎందువలన నిట్టిచట్టమును నిర్మింపవలసినదనిచో దెలుపలేకబోయిరి. ఇటీవల జరిగిన కార్మికుల సమ్మెలకు, కేవలము ఆర్థికహేతువుదప్ప మరియొక కారణము గనుపింపదు వీనియందు బాల్లివిక్కుల

ప్రేరేపణ ఏమూలను గనుపింపదు రుష్యానుండి జ్యోషీగారికి ధనసహాయము చేకూరెనని, ఇంగ్లండునుండి గూడ ధనమువచ్చెగద అపత్నమయమున ధనసహాయ మేమూలనుండివచ్చినను తీసికొనుట దోనము గానేరదు.

వరదలు, మున్నగు ఉపద్రవములు తలపించినపుడు ధనసహాయమును ఎవ్వరిజేసినను గైకొనుట లేదా? ప్రభుత్వమువారు తమకు గల ఆధారములను శాసనసభవారికి చాపుట కష్టములేనిచో, తమస్వంత బాధ్యతపైనే ఆర్డినెన్సును నిర్మింపవచ్చును ఈబాధ్యతలో శాసనసభవారిని పాల్గొనగోరుటలనో దెలియదు హైందవ కార్మికులను నూతన చట్టము రక్షించునట వట్టి భ్రమ మీదుమిక్కిలి కార్మికులపట్ల సానుభూతి జూపెడి ఆండ్రూసు, హార్నిమెను, బిసెంటుగార్లు బోలు బ్రిటీషు ప్రముఖులను కారణము జెప్పకయే హిందూదేశమునుండి పంపివైచుటకు వీలగును. ఏకోర్టువారును, ఇట్టి నిరంకుశ చర్య నరికట్టజాలరు ఇట్టి స్థితిలో హైందవ మిల్లయజమానులు భయభ్రాంతులుగాక నూతన నిర్బంధములకు చేయూత నొనగక, స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము గనబఱచుట యవసరము డాక్టరు గవరుగారు బోలు న్యాయవాదిగూడ సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరుపగోరుచు, చట్టపు సూత్రముల నంగీకరించుట, మిగుల శోచనీయము. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము పట్ల వీరిను మంతయు గౌరవముజూపుట లేదు అమరనాథదత్తుగారు గోరినటుల ప్రజాభిప్రాయమునకు చట్టమును బంపుట యుత్తమము ప్రజాభిప్రాయమెటులుండునో దెలుపనక్కరలేదు. రంగయ్యగారు జేసిన విమర్శనము, క్రేరారుగారి హేతువాదమును తుత్తియనులు గావించెను.

ఇంపీరియలిస్టుల ప్రోద్బల మిట్టి చట్టమునకు కారణ మగుచున్నది ఇంగ్లండులో లేబరు ప్రభుత్వ మేర్పడుచో, ఇట్టి చట్టమును నిర్మింపబోదు. ఇంతవరకును ఆంగ్లోహైందవ పత్రికల గంద్రగోళము వలన నిర్బంధములు విధింపబడుచుండెను. ఈమారును, అట్టి సందర్భమే తలపించినది రంగయ్యగారు దెలిపినటుల, యిప్పుడున్న చట్టములు యూరపియను బాల్లివిక్కులను శిక్షింపజాలవా? వీరిని దండించుటకు ఇండియను పీనల్కోడ్డునందు ఎన్నియో శ్లోకములు గలవు. ప్రస్తుతచట్టము విచారణ తేకుండ వ్యక్తులను ప్రవాసమంపుట కుద్దేశించుచున్నదని జెప్పవచ్చును కాని, హార్నిమెనుగారిని విచారణ తేకుండ ప్రవాస మంపియుండలేదా? అన్నిటికిని వీలగు చట్టములున్నపుడు, మరియొక చట్టమును చేర్చుటెందులకో తెలియకున్నది రంగయ్యగారు సూచించినటుల, ఏ పిచ్చి యుత్తరమో వెలువడగనే, నిర్బంధశాసనములను నిర్మింపగడంగునెడల, ఎన్నిటి నయినను నిర్మింపవచ్చును హిందూదేశవాసులకు, బాల్లివిక్కు ఏజంటు లనువా రెవరో, వారు జేయుచున్న కుట్రలెవ్వయో తెలియవు ప్రభుత్వమువారియినను వివరములను దెలుపలేదు. ఇట్టి సమయమున, లేనిపోని భీతిని అలజడిని ప్రజలలో బుట్టించి, బాల్లివిక్కులకు అవసరప్రాముఖ్యము నిచ్చుట రాజనీతి గాజాలదు రయితులతిరుగుబాటును, బాల్లివిక్కు ఏజంటులు పురికొల్పెదరనిన, ఇట్టి తిరుగుబాటును సులభముగ నణచివైచుటకు ప్రభుత్వమువారికి తగిన అధికారము లుండనేయున్నది హిందూదేశము స్వపరాలన

ముగోరుచుండ, నిర్బంధశాసనములు దానిపాలబడుచున్నవి. భారతశాసనసభవారు జన్మస్వాతంత్ర్యములకు గలుగనున్న నూతనోపద్రవమును నివారించి, నిర్బంధశాసనములకు బాధ్యతవహింపకుండుటయవసరము. ఇతర యాలోచనలతో బనిలేక, వీరు దేశక్షేమమునే ప్రధానముగ నెంచవలయును. రేపటిదినము జరుగు చర్చయొక్క ఫలిత మేమగునో యని దేశ మాతృరముతో నిరీక్షించుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ

గత శనివారముతో ముగిసిన మద్రాసు శాసనసభ వెనుకగావించిన సైమను కమిషను బహిష్కార తీర్మానమును దిగ్గ్రుంగుకొని, ఆత్మగౌరవముచు పూర్తిగ కోల్పోయినది. వ్యర్థకారణములను దెలిపి, జప్తిసుపక్షమువారు సెలెక్టుకమిటీ నేర్పరచుటకు, నూతన పరిశీతు లుదయించెనని వాదించిరి. తమవారిలో ముగ్గురిని సెలెక్టుకమిటీలో సభ్యులుగ జేర్చినందులకు గొప్ప జెప్పకొనిరి. సందిగ్ధసమయములందు వీరిటుల దేశక్షేమమును విడనాడుట, కిది మొదటి పర్యాయముగాదు గాన, ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు. వీరి పట్ల ఇటీవల నేమయిన విశ్వాస మేర్పడినయెడల, అది యీమారు పూర్తిగ తొలగిపోయినది. ఇట్టి చర్యలవలన, వీరు బ్రాహ్మణేతరుల స్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడుచున్నారనుట కల్గి. అందుకు మారుగ, వారిదాస్యమును పెంచుటకే మరింత తోడ్పడుచున్నారని జెప్పవచ్చును. మంత్రిపక్షము వారిని, అధికారవర్గము తమ ప్రయోజనముల నిమిత్తము ప్రయోగించుకొనుచున్నను, వీరికి శాసనసభలో నెట్టిబలములేదని, వెల్లడియైనది. మూడు తీర్మానముల సందర్భమున మంత్రి లోడింపబడిరి. జప్తిసుపక్షమువారు, వీరి కెంత మద్దతు జేసినను ప్రయోజనముగలుగకపోయెను. గత శాసనసభలో, చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయపు చట్టమును ప్రవేశపెట్టుట, గొప్పవిశేషము. సాశ్రమవిశ్వవిద్యాలయ మింతవరకు దక్షిణహిందూదేశమున స్థాపితముగాలేదు. నర్ అజ్ఞామలైచెట్టిగారివలె విద్యకై భూరిదానమునిచ్చినవారు, మరియొక రీప్రాంతముల గనుపింపరు. వీరు అపర పచ్చయప్పయను సార్థకనామము బడసిరి. అన్నిదానములలో విద్యాదాన ముత్తమ మనుటకు సందియములేదు. వీరి దాతృత్వమును, శాసనసభలోని వివిధపక్షములవారును కొనియాడిరి. నూతన విశ్వవిద్యాలయపు ఏర్పాటుల పట్ల ఆమోదము సూచించిరి. కాని అనుకూలముగు విద్యావిధాన మేర్పడినగాని, విశ్వవిద్యాలయమువలన విశేషప్రయోజనముండదు. సెలెక్టుకమిటీవారు తగు మార్పుల గావించెదరని నమ్మెదము. ఈ సందర్భమున స్వామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు గావించిన హితవును ప్రభుత్వమువారు గమనించుటయు క్తము. ప్రభుత్వమువారిదివరకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించియుండిరి. అది డబ్బులేక కృశించుచున్నది. చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయము నిమిత్తము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధిని కుంటుపడజేయక, తగిన ధనసహాయము గావింపవలయునని, వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు జేసిన హెచ్చరిక చాల ముఖ్యమయినది. ఈ మారు అయినను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయచట్టము గూర్చి ఒడంబడిక గుదురకుండుట శోచనీయము.

ఆంధ్రులు స్వస్థలాభిమానములను ఆంధ్రత్వసిద్ధికి అడ్డుపెట్టకుండుట యవసరము. ఆంధ్రాభిమానము సన్నగిల్లుచో, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికే గాక, ఆంధ్రరాష్ట్రసిద్ధికిఁగూడ తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు. ఆంధ్రులలో ఏకీభావములేదని, యితరులు పరిహసించుటకు కారణ మేర్పడును. ఇంత కాలమునుండియు వ్యాపించి పనిచేయుచున్న ఆంధ్రోద్యమము నిర్భలముగవో, ఏ ఆంధ్రుని హృదయముపరితపింపకుండును? రాజ్యపు శాసనసభ గూడులోపల నయినను ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముగూర్చి ఏకాభిప్రాయము ప్రబలుననియు, ప్రభుత్వమువారు తగిన ధనసహాయము జేసెదరనియు, నమ్మెదము. శాసనసభలో ప్రభుత్వదృక్పథమునందు ఎట్టిమార్పు గనుపింపదు. రిసెటిల్ మెంటు పద్ధతినిఁగూర్చి హరినర్వోత్తమరావుగారు తీర్మానము నుపపాదించగోరగ, గవర్నరుగారు దీనిని నిషేధించిరి. ప్రజాప్రతినిధులకు గుర్రశృంగం కిచ్చు జవాబులు తృప్తికరముగ గనుపింపవు. అసాంతోటలలో తెలుగుప్రాంతములనుండి వెడలిన కూలీలెన్ని యోబాధల బడుచుండ, అక్కడి పరిశీతులగూర్చి విచారణజరుపుటకు హామీమొదలుగా రంగీకరింపక బోయిరి. బాధ్యతగల కార్యకనాయకులగు వి.వి.గిరి, జ్యోషీగార్లపై 144వ కెక్షను ఏలప్రయోగింపబడెనని యడుగగ, లామొదలుగారు తగిన హేతువు జెప్పకబోయిరి. జ్యోషీగారు మర్యాదస్తులని మాత్రము వీరంగీకరించిరి. డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగా రిట్టియుత్తరువు గావించుటకుగల హేతువుల నయినను ప్రభుత్వమువారికి దెలుపలేదట. నారాయణ మిశ్రనుగారి విడుదల విషయమును, క్రొత్తలామొదలుగారు రింకను విచారింపలేదని జెప్పట చోద్యము. వీరు అసాధికారులుగ నుండగ, నారాయణ మిశ్రను గారిని విడిపించుట కెంతయో ప్రయత్నము నలిపియుండిరి. ఇల్లిగోపను చట్టమును ప్రవేశపెట్టు ప్రయత్నములేదని ప్రభుత్వమువారు తెలుపుట, నిరాశకు కారణమగును. హిందూ ధర్మాదాయ సంఘము వారికి ప్రభుత్వమువారు 302500 రూపాయల ఋణ మిచ్చిరి. మంత్రిగారుజెప్పిన జవాబుబట్టి, ఇవి తిరిగివచ్చు ఆశగనుపింపదు. అట్టితరి, ఋణమునయినను రద్దుజేయరాదా? అందుకును ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింప కున్నారు. ఈసంఘమువారి రాబడి ముందుగ ప్రభుత్వపు బాకీల దీర్చుట కుపయోగింపబడవలెనట. బాకీల దీర్చలేని సంఘమును, రద్దుజేయక ఇంకను నిలిపియుంచుటలకో తెలియకున్నది.

టోరీహాస్యము

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనమనిన, కన్న రైటీపుల కెప్పుడును హాస్యాస్పదముగ నుండును. భారతీయులను పరిహసించుటలో వీరుదిట్టలు. లిబరలు పత్రికయగు మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రికగూడ కన్న రైటీపులవలె పరిహసించసాగినందులకు, టోరీహాస్యములు యీపత్రికకును అలవడెనని, లాన్సుబరీగారు నిరసించుచున్నారు. ఆసియాలో బెరుగుచున్న నూతన జాతీయభావమును, బ్రిటీషుపత్రిక లింకను గ్రహింపకున్నవి. హిందూదేశము యూరపియను దుస్తులను ధరింపగూడదనియు, బ్రిటీషువారి అధికారమును వీరు వదులుకొనగూడదనియు, అబ్జర్వరుపత్రిక బోధించుచున్నది. స్వపరిపాలనానుభవము యూరపి

యనులకు మాత్రమే కాణాచి గాబోలు! ఆసియా యాజాతులు స్వపరిపాలనము గోరుచుండ, యూరపు నందలి ఇటలీ, స్పెయిను దేశములు నిరంకుశమార్గము బట్టుటకు కారణమేమియో అబ్జర్వరు పత్రిక యోచించెనా? ఇతర యూరపియను దేశములలో గూడ ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ మెలగు పాసిస్టుపక్షములు బయల్పెడలుటకు కారణమేమి? స్వపరిపాలనము యూరపియనులకు సహజమనియు, నిరంకుశాధికారము ఆసియాఖండవాసులకు సహజమనియు జెప్ప నుడువులు నిరాధారములని ఎంచవచ్చును. స్వపరిపాలనము సనుభవించుటకు, అన్నిజాతులవారును అర్హులేయని విదితమగుచున్నది. భారతీయుల కేమిగావలయునో కనుగొనుటకు బ్రిటీషువారుమాత్రమే అర్హులను దురభిప్రాయమును విడువవలయునని లాన్సుబరీగారుకోరుచున్నారు. కాని, సైమనుకమిషనును సమర్థించుటలో, లేబరుపక్షమువారును యిట్టి పొరబాటునే గావించిరి, లాన్సుబరీగారు గ్రహించుట మేలు. శుద్ధ శ్వేత సంఘమును నియమింపవలసిన యవసరమేమి గలిగినది? ఇండియాకు స్వయంనిర్ణయాధికార మవసరమని చాటిన, లేబరుపక్షము వారును తద్విరుద్ధ మగు సైమనుకమిషను కేల తోడ్పడవలయును? సర్వపక్షసహాజేతము వారి నిర్ణయమును లాన్సుబరీగారు మెచ్చుకొనుచున్నారు. అట్టితరి సైమనుకమిషనుతో సంబంధమును వదులుకొనవలయునని, లాన్సుబరీగారు లేబరుపక్షము వారికి బోధించెదరా?

ఏలయీపాట?

కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకముజేసి, పిమ్మట దానిని బ్రిటీషు ప్రతినిధులు తృణీకరించు టెలకో తెలియకున్నది. బ్రిటీషు ప్రతినిధియగు కుష్కేడను ప్రభువుగారు, ఒడంబడికవలన, గలుగబోవు ఎక్కుడు మేలులేదని, యింతకు పూర్వము మందలించియుండిరి. నర్ జాశను హిక్కుగా రిటీవల ముచ్చటించుచు, కెల్లాగు ఒడంబడికవలన ఏదియో మహల్లాభము చేకూరునని ఆశపడవలదని దెలిపిరి. కారణమేమి? ఇంకను అన్నిజాతులవారును ఆయుధపాణులైయున్నారు. ఆయుధములను తగ్గించిన గాని, శాంతిగుదురదని జాశను హిక్కుగారికి నమ్మకముగలదు. అట్టితరి, యీవిషయమై తగిన కట్టుదిట్టము లేర్పడుటకు, వీరు తోడ్పడెదరా? ఎవరును ఆయుధములను తగ్గించుకొనుట లేదుగాన, శాంతిపత్రము నిరుపయోగ మని ప్రకటించుటతో వీరు సంతృప్తి జెందెదరా? బాధ్యతగల బ్రిటీషుమంత్రులే, ఇంతటి యవిశ్వాసము జూపుచుండ, తదితరు లెటుల భావించురో దెలుపనక్కరలేదు.

మధ్యరాష్ట్రముల మంత్రి

రావుగారికి సహోద్యోగి లభించుట
నాగపూరు, సెప్టెంబరు 8:—మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ డిమాక్రాటిక్ పక్షము కేడు సమాజేతమునపుడు నాల్గు గంటలు చర్చ జరిగినపిదప తుకారాము జయరామకేదకగారు, వార్దాలోని పక్షిణ, రెండవ మంత్రిగ రావుకేంద్రరావుగారికి సహాయము జేయుటకు యెంబడిరి. త్వరలో ప్రకటన జెయవడును.
(అ. ప్రె.)

WANTED AGENTS EVERYWHERE

చర్చ వ్యాధులను గురుతుకూడ లేకుండచేయు

రాధాకృష్ణ

తామరమండు.

వాడు

అన్ని పావులలో దొరుకును

V. S. SASTRY & Sons, TENALI, GUNTUR Dt.

ప్రీటీకొన్నివార్తలు

- (1) దానవత్తము (వాసి దానము) పుచ్చుకొనేవారికి పత్రము ఇవ్వబడినందున ఆదానవత్తము రిజిస్ట్రేషన్ కావలసియున్నదని రిజిస్ట్రేషన్ కార్యదర్శి తనయును దని దానమిచ్చినవారు అనుబంధ పీల్ లేదు పత్రము (వాసియిచ్చినవారు రిజిస్ట్రేషన్ చేసియున్నందున దానము పుచ్చుకొన్నవారికి "రిజిస్ట్రేషన్" అప్పుడు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనవచ్చును. (ప్రీటీకొన్ని అక్టోబరు, 26 ఆన్ 1926)
- (2) ఒక ప్రీటీ ఫరీందునగల ఆమెయొక్క డిక్లరేషన్ ఆనగలను ధరించియే వెరుమండెనని రిజిస్ట్రేషన్ ఆనగలు ఆమె ప్రీటీఫరీదుగా కలిగింపబడును.
- (3) ఒక రెక్కపు ప్రామాణిక కొన్ని పద్దులు అందుకలకరించుగా రుజువునప్పుడు, ఆపు ప్రామాణిక ఏర్పడునని నమ్మకగవు.
- (4) ఒకరు ఒకరస్తావేజుపై సాక్షిపంతులు చెప్పిన మాటలను, అదస్తావేజులోని పాదము వారికి తెలిసియుండునని ఉపాధిగాదు అట్టిసాక్షిపంతులను అదస్తావేజులో సంగతులు అబద్ధమని బాధించుట వారికి ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ను రాదు.

మదరాసు హైకోర్టువార్తలు

- 1 ఇద్దరు పుట్ట మొదటిలో జన్మించిన తరువాత తాము కుమారస్వామి మొదటియవారి యొక్క ఆశాస్రీయ పుత్రులను (బాంబులు) తనకు రావలసి భాగమున దావాజేరి వారు మొదటిగా స్పష్టమైన వారితో చాటుపున ఇదేరీతిగా దావాజేరి దావామొదటిగా 1675 ల పుచ్చుకొని రాజీ పడెను ఆ రాజీనామా కోర్టువారికి దీక్షిచేయబడెను ఆ రాజీనామా దీక్షి తమను బాధించదు వాదించగా గౌ. జ్యూ. కుమారస్వామిగారి ప్రీటీ రిటార్డు ఏ ఆన్ 202 ఆన్ 1924 లో ఈ క్రిందివిధముగా తీర్మానించి:
- (అ) రాజీనామా ముమ్మడిగా బాధి దడని వాదించు వారు ఆ రాజీనామా మోసముచేసి (వాయిదాకొనబడినది) దావాచేయవలసిన అంశగా (ప్రాధు యజువుచేయవలెను) అట్టి రాజీనామాకు మొదటిగా పాత్రతనను అది కోర్టువారికి సాక్షులచేయబడి దీక్షిచేయబడిన అది మొదటిగా మొదటిగా రిటార్డు చేయబడిన వారు తమ గారియను అమర్చు పత్రమువారిచే మోసముచేయబడినది రుజువుచేయవలెను.
- (ఆ) సివిల్ ప్రొజెక్షన్ కోర్టు 11-వ సెక్షన్ (అనగా రిస్ బాడిక్లీ) క్లు 2-వ ఆర్డరు రెండవరూలును (ఒక దావాలో కోర్టులకి పరిచారము కోరనియెడల ఆ పరిచారమునకై మరియొక దావాకోర్టుకు పంపిండు) రాజీకొనబడిన దావాలకు అవ్యయించవు.

- ఫాదర్ దావాకాలేదు గాన వారు మొదటి కాలము తేలికగా దావాలోని రాజీనామా దీక్షి వాదించు వారు ప్రాధుచేయునది తీర్మానించబడెను.
- ఒక దస్తావేజులోని యంత్రములు పుచ్చుకొని నమ్మకగవు, అట్టి యంత్రములగుర్తి మూజావాగే సాక్షులు, దస్తావేజుయొక్క అభిప్రాయమును మార్చుటకై, తీసికొనరాదు.
- విభాగములకై పోలికలు (వాసికొనినప్పుడు, ఆ దస్తావేజులోని విభాగములనట్లు పుచ్చుకొని నమ్మకగవు, పోలికలు (వాసికొనిన) దరిమిలాకూడా అంగరు బాయెలుగానే ఉన్నట్లు సాక్షులు తీసికొనరాదు.
- విభాగము చేతికొనబడు గల్గునట్లుకొని మూమిపై ఎవరిభాగము వారికి విడగొట్ట నవసరములేదు కలుగుచు మొదటి రెండవను తాను విభక్తులుగా నుండకలవిన ఉద్దేశ్యమున ఇతర మెంబర్లకు తెలియదరచినయెడల చాలు.
- ఒక హిందూబాయెలు కుటుంబములో తండ్రికి తన కుమారులను విభక్తులుగా చెయ్యటకు అధికారముకదు (వారు ఒక్కొక్కరియొక్కను, విభక్తులైన కుమారుల తిరిగి బాయెలు మెంబర్లచేయు అధికారమున్ను తండ్రికి ఉన్నది అట్టి కుమారులు మొదటిగా వచ్చినచో, మేజరులైనచో, తండ్రికి ప్రాప్తిని అధికారమున్నది.
- ఒక విభాగమునకు పార్టీ లెక్కన, వారి బాధుత్వము వైసను తిరిగి బాయెలు మెంబర్ల కొనబడును.
- విభక్తులైనవారు తిరిగి బాయెలు మెంబర్లకు అగ్రి మెంటుచేకొనినచో రిటార్డు "right of survivorship" (అనగా ఒకరి చనిపోయినయెడల, వారి భాగముకూడా ఇతర మెంబర్లకే వచ్చెను) ఏర్పడును.
- భాజరము, వనతివగైరాలలో విభక్తులుగా నమ్మకగవు, బాయెలుగా నమ్మకగవు, అంగరూత్రము చేతనే వారు విభక్తులగాని, బాయెలు మెంబర్లగాని చెప్పుటకు వీలులేదు గౌ. జ్యూ. సెంకల నమ్మకగవుగాని ఏ ఆన్ 622 ఆన్ 1928.
- ఒక కాంట్రాక్టుకింద, క్రయధనం నింజామతే ఒకానాగా కొంతకైకం ఇచ్చినయెడల, ఆ కాంట్రాక్టు (వాసియిచ్చినవారు (అనగా కొనేవాడు) కాంట్రాక్టు ప్రకారం నడుచుకొనక పోయినయెడల, కొన్నవారికి వారు క్రయధనం నింజామతే ఒకానాగా ఇచ్చిన ప్రామాణిక సాక్షులకిందనబడుటకు వీలులేదు (గౌ. జ్యూ. దేవదాసు, బాక్సను గార్లు ఆన్ యే 1284 ఆన్ 1924).
- (4) ధర్మకర్తృత్వపు హక్కు అశాస్త్రాంతరము చేయుటకు వీలులేదు అట్టి హక్కు, ధర్మమును సాధించినవారి ఉద్దేశ్యము తెలుపబడినచో, అట్టి ఉద్దేశ్యము ప్రకారమున్న, తేనిచో చేపానముయొక్క ఆచార ప్రకారమున్న, ఒకరినొకరి మరొకరికి సంగమించును.
- ఒక బ్రష్టికి తన తనవార (బ్రష్టిని "చనిపోయేయెడల" ఏర్పాటు చేసే హక్కు ఇవ్వబడినయెడల, చనిపోయే మందరగాని, చనిపోతామనే భయము ఎక్కినగా నమ్మకగవుగాని ఏర్పాటు చేయవలెను ఇతర సమయములో చేసే ఏర్పాటులు

- చెల్లవు (గౌ. జ్యూ. కుమారస్వామి గారి ప్రీటీ రిటార్డు ఆయ్యంగారు గార్లు ఏ ఆన్ 115 ఆన్ 1928).
- (5) వాది ఫుసాయమును, కోరెయిలెన, ఫుసాయము కోరెయిలెన తన హక్కునున్న, ఫుసాయముయొక్క మొత్తమును, ఈ రెండిన్ను, రుజువు చేయవలెను.
- దావా ఆస్తి చాలామంది ప్రతివాదుల అనుభవములో, వేరువేరు భాగములుగా ఉన్నయెడల, అందరిమీదను మొత్తము ఫుసాయముకు బాయెలు దీక్షి కోరెయిలెన వీలులేదు ఒక్కొక్కరి అనుభవములో ఉన్న ఆస్తి వేరువేరుగా ఫుసాయము దీక్షి ఇవ్వవలెను (గౌ. జ్యూ. ప్రీటీవాన అయ్యంగారు, అనంత కృష్ణ అయ్యంగారు, ఆన్ యే 1, 2, 10 ఆన్ 1925).
- ఒక హిందూ, వీలుబాధులో తన యావదాస్తి నితరభార్యకు సమస్త హక్కులతో అనుభవించే హక్కును ఇస్తూ, దత్తచేసికొనే అధికారమున్ను అందులోనే ఇచ్చినప్పుడు, అట్టి అధికారముకంటే అమె దత్తచేసికొనేయెడల, అయిన యెం దంతటను దత్తకు దత్తవాడే అధికారము కలగును (గౌ. జ్యూ. ఫిలిపు, ప్రీటీవాన అయ్యంగారు, ఏ ఆన్ 20 ఆన్ 1925).
- ఒకరు, తమకు అప్పుడు హక్కులేని ఆస్తిని, ఒక దస్తావేజుద్వారా మరొకరికి (వాసియిచ్చి, దరిమిలా అట్టి ఆస్తికి హక్కులకు, సంపాదించినయెడల, అట్టి దస్తావేజు పెట్టి తోమెంటు అనటం వీలులేదు దానిని వీలు బాధాగా అన్వయించుట శాస్త్రము (గౌ. జ్యూ. ప్రీటీవాన అయ్యంగారు, అనంతకృష్ణ అయ్యంగారు, ఆన్ యే 1779, 1925 ఆన్ 1925).
- ఒక వివాదమున, మధ్యవర్తులు రాజీచేయుటకై బార్టిలు ఒక్కొక్కరి, అగ్రిమెంట్ (వాసియిచ్చి) తరువాత అందులో ఒకరు ఆ దేని వాదమును గూర్చి కోర్టులో దావాజేరి కోర్టులో దావాజేరి సమాచారం తెలియక, మధ్యవర్తులు "ఎవర్లు" (వాసికి ఇట్టి సంకర్షణలతో, గౌ. జ్యూ. రామేశం, బాక్సనుగార్లు "ఎవర్లు" చెల్లదనియు దానిని రద్దుపరచుటకు దావాజేరి సక్కుర తేదనియు తీర్మానించి కోర్టులో అదేవివాదమును గూర్చి దావా దాఖలుచేయుట తొడనే, మధ్యవర్తులకు పరిష్కారముచేయు అధికారము నశించినది చెప్పిరి (సి యం యే 228 ఆన్ 1927).
- వాది, ప్రతివాదు లిద్దరికిని ఒక చెరువుక్రింది భూములందెను ఆచెరువుపై తమ వాదినే చెరువును మరమ్మత్తు చేయవలసిరాగా, ప్రతివాది తన ఏజెంటు ఆబ్బాయిక్రింది పని జరగవలెనని కోరెను వాది ప్రతివాది ఇష్టప్రకారముగాక, తన మనుష్యులచేతనే మరమ్మత్తు చేయించి, ప్రతివాదమీద దామాషాగా మరమ్మత్తు ఖర్చులకై దావాజేరి వాదిచేసిన మరమ్మత్తుయొక్క లాభమును, ప్రతివాది అనుభవించుచున్నను, ప్రతివాదిపై మరమ్మత్తు ఖర్చులో భాగమును రాబట్టుకొనటకు వాది అధికారము లేదని తీర్మానించి వాది, మరమ్మత్తు, తనకోరకే చేసిన ప్రతివాదికోరకై చేసినందుకు వీలులేదు అందుచే ప్రతివాదికి ఖర్చు తీయవలసినభాధ్యతయు లేదు (గౌ.

శ్యామ్ బాక్సు, అనంతకృష్ణ అశ్వరూపాద్వయం, యే. 915 ఆఫ్ 1925)

10 ఒక కోర్టు, ఒక దావా విచారించుటకు జ్యూరీస్థితును లేనప్పుడు, ఆదావాలో ప్లయింట్ ను, కోర్టుకు జ్యూరీస్థితును ఉండునట్లుగా ఎమెండుమెంట్లు ఆర్డరు చేయుటకు అధికారము లేదు అట్టి దావాలో ఏదైనా "డైరెక్షన్" ఇచ్చుటకును, అధికారములేదు (గౌ. శ్యామ్ వెంకటసుబ్బారావు గారు, సి. ఆర్. 87 ఆఫ్ 1925)

11 ఒక దావా, మధ్యవర్తి పరిష్కారముచేయుటకై కోర్టువారు రిఫర్ చేసి, ఇన్విశ్చేజన్ లోగా ఎవరైనా పంపవలెనని ఆర్డరు చేసినప్పుడు, నిర్ణయించిన కాలమును ఎక్స్ వేయించుటకు కోర్టువారికి అధికారమున్నది (జి. యన్ యే 120 ఆఫ్ 1925 గౌ. ప్రధాన న్యాయమూర్తి, గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రి, బీసీ గార్లు)

12 ఒక పార్టీ మనుషావా, రాజీ కాబడినప్పుడు, దావాలోని పార్టీలందరు చేసినంతమాత్రముచే, రాజీకి ఒప్పుకొనిన పార్టీలమీదకూడా రాజీకామా బయ్యిడిగు కాదనుటకు పిలువలేదు (గౌ. శ్యామ్ వెంకటసుబ్బారావుగారు, సి. ఆర్. 151 ఆఫ్ 1923)

13 ఒక తనభావత్రములో, ఆవత్రముపై చెల్లుకోవలసిన చెల్లుకు చెల్లుకాదననే మరలు ఉండే ఆ తనభావత్రము ప్రాసీకాడే, తనభావత్రముకొనిన వారు తనభావత్రము వారికి ఇవ్వవలసిన అదెబాపతు మొత్తములు తనభావత్రముకొనిన వారికి చెల్లుకోవలసినట్లు చేరి ఉత్తరము ప్రాసీయిచ్చిరి ఆత్మత్రము రిజస్టరు కాలేదు తనభావత్రములోని మరలను మార్చుచున్నదిగాన, చేరి ఉత్తరము పార్టీలకు తీసికొనగూడదని, తనభావత్రముకొనినవారు వాదించిరి కోర్టువారు చేరి ఉత్తరము సాక్ష్యములోకి తీసికొనవచ్చుననియు, అదెబాపాకు మొత్తములు తనభావత్రముకొనిన చెల్లుకోవలసినదనియు తీర్మానించిరి (గౌ. శ్యామ్ మాధవశాస్త్రి, కర్ణాటక గార్లు సి. యం ఏ 454 ఆఫ్ 1926)

14 సామానులకు గుడ్స్ లో పంపేవారు సామానులు తొందరగా వెళ్లుటకు రైల్వే ఉద్యోగులకు ఇచ్చిన లంచములు సామానులు పంపబడేవారి అనుమతిపెనున వారిలాభనిమిత్తమున ఇవ్వబడిన యెడల అట్టి ఖర్చులు ఆశ్రయములేనను సామానులు పంపేవారికి కొన్ని వారిదగ్గరనుంచి రాబట్టుకునే హక్కు గలదు

బాకీ రాబట్టుకొనుటకు క్రెడిటు బాకీ ఉన్నవారి దగ్గరకు మునుపటి పంపినందులకు అయిన ఖర్చులు క్రెడిటుకు రాబట్టుకునే హక్కులేదు. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు సి. ఆర్. 786 ఆఫ్ 1925)

15 అనంతర వారసత్వపు హక్కులనుబట్టి మైనరు తరఫున గార్డియనుకు రాజీ చేయుటకు అధికారములేదు (గౌ. ప్రధాన న్యాయమూర్తి, గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, గార్లు ఏ ఎస్ 804 ఆఫ్ 1925)

16 మహమ్మదీయ లాభకారం ఒకరికి కొంత ఆస్తిని జీవితాంతంవరకు అనుభవించే హక్కులను దానముగాయిచ్చి విగిలిన హక్కులను మరెవరికి ఇచ్చేయెడల రెండవవారికి ఏమిన్ని హక్కులురావు మొదటివారి జీవితంతరవాత అనుభవించే హక్కులుంటే సాధ్యమేన ముచేయుటకు ఏలయిన హక్కుకాదు మహమ్మదీయ లాలో, దానముచేసినప్పుడు, ఆస్తిని వెంటనే స్వాధీనమును చేయవలెన అందుచే రెండవవారికి ఈ కేసులో ఏమి హక్కులు ఏర్పడలేదని తీర్మానింపబడిన (గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు గారు యన్ యే. 802 ఆఫ్ 1924)

17 మునిసిపాలిటీవారిపై, ఎక్కువగా వసూలుచేసిన టింటివన్నుల తిరిగి రాబట్టుకొనుటకు దావా, చేయబడిన ఇంటివన్ను ఎక్కువ చేయుటకు మునిసిపాలిటీవారు నోటీసు ఇచ్చినట్లు రుజువు కాలేదు నోటీసు ఇవ్వకున్నను, ఎక్కువ చేసిన స్కేలు ప్రకారమే వన్నును వసూలు చేసిరి అట్టి ఎక్కువ వన్నును వసూలుచేయుటకు మునిసిపాలిటీకి అధికారములేదు. (సి. ఆర్. 70 ఆఫ్ 1926 గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు)

18 ఒక ఆస్తి విక్రయించినపుడు, కొన్నవారు, క్రయధనముపై ప్రాసీటు ప్రాసీ యిచ్చినంతమాత్రముచే, ఆస్తి అమ్మవారికి క్రయధనమునకై, క్రయాస్తిపైన ఉన్న లిను (సెక్యూరిటీ, హామీ) పొదు గౌ. శ్యామ్ ఫిలిప్స్, అనంతకృష్ణ అయ్యంగారు ఓ. యన్ యే 84 ఆఫ్ 1916)

19 ఎన్టీలులాండు ఆఫ్ఫీలో, పబ్లికేషన్ చేసిన తీర్పు, కలెక్టరుగారు, జ్యూరీస్థితును గూర్చిన తప్పులేనిదే, రద్దుచేయగూడదు అయినను, కలెక్టరుగారి ఆర్డరులను శ్యా యము జరిగినయెడల, హైకోర్టువారు కలెక్టరు ఆర్డరును తీసివేయరు. గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు, సి. ఆర్. 1184 ఆఫ్ 1916

20. తాలూకా హైకోర్టువారికి, ఒక వ్యాపారము చేయు క్రంతిని వారి దగ్గర గుమాస్తా చేయుచు

తీరము తెచ్చుకొని తీవ్రముగా పై, వృత్తిపక్షము విధించు అధికారము లేదు. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు సి. ఆర్. 517 ఆఫ్ 1926)

21 హిందూ బాయంటు కుటుంబములో, మైనరుమొంబర్లు వివాహమునకై దావా చేసినంతమాత్రముచే విధముగా మేజర మొంబర్లు పార్టీల దావా దాఖలు చేయుట చేతనే విధిస్తున్నందు మైనర్ల విషయములో కోర్టువారు పార్టీలను డిక్లీ చేయుటవలన మైనరు లాభమునితో చేయెడల పార్టీలను డిక్లీ ఇచ్చెదరు పార్టీలను మైనరు లాభకారి కాదని తోచెయెడల దాగా కొట్టివేయవలెను అయితే పార్టీలను డిక్లీ ఇచ్చేయెడల, అమైనరులు దావా దాఖలు చేసిన తేదీ నుండి యే విధి క్లుప్తముగా పరిగణపబడు గరు కాన దావామధ్యములో ఆవారులెవరైనను చనిపోయెయెడల, మొంబర్లందరికిని ఆరకు చనిపోవుటవలన వారి భాగములు హెచ్చును. ఈ దావాలో మగ్గురు మైనరుమొంబర్లు పార్టీలను దావా ఒక మేజర మొంబర్లపై వేసి దావామధ్యములో, ఒక వాది మరణించెను డిక్లీలో మగ్గురుమొంబర్లకు సమానవాటలు ఇవ్వబడును చనిపోయినవారి భాగము మిగిలినవారులకే వచ్చుననుటకు లేదు (గౌ. శ్యామ్ ఆర్జునగారు యన్ యే 1414 ఆఫ్ 1927)

22 "పాస్ యన్. కార్పస్" అప్లికేషనులలో కన్సాం డెంటుకు ఖర్చు లిచ్చు అధికారము హైకోర్టు వారికి లేదు (ఈ ఆప్లికేషను ఒక ముగిసిరి కోర్టువారు రిప్పించుటకై వేయబడు సాధారణముగా మైనరు లిల్లను పరియెన గార్డియనుకు ఒప్పగించుటకు గాని, శ్యాయవిధముగా అరెస్టుచేయగల వారిని విడుదల చేయుటకు గాని హైకోర్టులో వేయుటకు అది మగ్గురు జడ్జి దగ్గరకు వచ్చును (గౌ. ప్రధాన న్యాయమూర్తి, గౌ. శ్యామ్ బీసీ, వాల్ గార్లు)

23 ఒక క్రెడిటరు ఇన్సాల్యెన్సీ పెట్టిన దాఖలుచేసినపుడు, బాకీ వారు తాను అప్పు తీర్చలేనిదిగా నున్నానని ఒప్పుకొన్నంత మాత్రముచే వారిని ఇన్సాల్యెంటుగా డిక్లీ చేయరాదు. "Act of Insolvency" (6 వ సెక్షనులో) చెప్పినవలె) ఏమైనా జరిగినవాడని ఆలోచించి మరీ డిక్లీ చేయవలెను (గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు)

24 ఒకడు ఇన్సాల్యెంటుగా ఎడ్జూడికేటు చేయబడెను అతడు కోర్టువారు నియమించిన ట్రెయిలోగా డిస్చార్జికి అర్హుడైన సబ్ జడ్జిగారు అతడు కోర్టుయొక్క అధికారమును అసంపరముగా ఉపయోగించెనని (abuse of process) ఆప్లికేషను కొట్టివేయ ఆప్లికేషన్ జిల్లాజడ్జిగారు, డిస్చార్జి ఆప్లికేషను కొట్టివేయుటకు గాక, ఎడ్జూడికేషనుగూడా రద్దుచేయ హైకోర్టులో గౌ. శ్యామ్ రిలీగారు, ఎడ్జూడికేషను రద్దుచేయుటకు, ఈ పెట్టినదాఖల జిల్లాజడ్జికి అధికారములేదని వారి ఆర్డరును హైకోర్టువారు రద్దుచేసిరి

25 ఇన్సాల్యెన్సీ ఆఫ్ఫీలెండ, కారణములు చెప్పకయే, డిస్చార్జి పెట్టిన ఆప్లికేషను కొట్టివేయుటకు, కోర్టువారికి అధికారమున్నది ఇన్సాల్యెంటు తిరిగి ఆప్లికేషను వేసుకోవలసినదే తప్ప చేయునదేమియులేదు. (గౌ. శ్యామ్ రిలీగారు)

26 డిస్చార్జికి అప్లయిచేయుటకుగాను, కోర్టువారు నియమించిన ట్రెయిను ఎక్కువచేయుటకు మొదట నియమించిన కాలము గడచిపోయిన తరువాత కోర్టువారికి అధికారము లేదు. మొదట నియమించిన కాలము గడచిపోయేలోపలనే క్రెడిటర్లుగాని ఇన్సాల్యెంటుగాని ట్రెయి ఎక్స్ పండు చేయమని ఆప్లికేషను వేసికొనవలెను (గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రి వాల్ గార్లు)

27 ఒక డిక్లీలో, ఒక ప్రతివాదిపై పర్సనల్ డిక్లీ యున్న మరెవరికై ప్రతివాదిపై మరీగేజీ డిక్లీయున్న ఇవ్వబడిన మొదటి ప్రతివాదిపై ఇచ్చిన పర్సనల్ డిక్లీ మరెవరికీ ప్రాస్సఫర్ చేసేయెడల అట్టి ప్రాస్సఫర్ రిజస్టరుకా నక్కరలేదు (గౌ. శ్యామ్ మాధవశాస్త్రి, కర్ణాటక గార్లు)

28 జాయంటు సబ్ జిస్ట్రాగారు వివిధ కోర్టులకు రిజిస్ట్రార్లు, వివిధ కోర్టులలో పనిచేయును కాబట్టి జాయంటు సబ్ రిజిస్ట్రార్ గారి ఆర్డరుపై హైకోర్టుకు రివిజను లేదు (గౌ. శ్యామ్ వాల్ గార్లు)

29 చెరువును మరమ్మతు చేయవలసిన బాధ్యత ఒకరిపై నున్నట్లు రుజువునంత మాత్రముచే, వారికా చెరువులో పవర్టీ మున్నదనుటకు పిలువలేదు. (గౌ. శ్యామ్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు)

30 దావాకు పార్టీలుగాని వారి యొక్క దస్తావేజులో, దావా ఆఫ్ఫీ ఒక పరిపాధుగా ఇవ్వబడినను అదస్తా

వేజు దావా ఆఫ్ఫీనిబట్టి సాక్ష్యముగా తీసికొనరాదు (గౌ. శ్యామ్ బాక్సుగారు)

31. అప్పుడప్పుడు జ్ఞాపకమునబట్టి (వాసిన లెక్కలుక్కులు, ఆదాయవ్యయమును గూర్చి సాక్ష్యముగా (ఇతర సాక్ష్యములేనపుడు) తీసికొనరాదు (గౌ. ఫిలిప్స్, శ్రీనివాస అయ్యంగారు)

32 ఒక జాయంటు కుటుంబమునకు మొదట ఎట్టిబాయంటు ఆస్తిని తీసికొనెదల ఒక మొంబరు పేర ఉన్న ఆస్తి బాయంటు ఆస్తి అని వాదించేవారు రుజువుచేయవలసినదనియు (గౌ. శ్యామ్ రామేశం, రిలీగార్లు)

33 ఎన్టీలు లాండు ఆఫ్ఫీ ప్రాసీసింగులో, ఆస్తి జప్తు చేయబడినప్పుడు, ఆర్డరు 21 రూలు 58 సి. వి. సి. వాకి అప్లయి అవును అందుచే క్లెయిము పెట్టినను వేయవచ్చును. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు)

34 విలేజి మనసబుకోర్టు డిక్లీ అనుబంధిమిత్తమై, డిస్చిప్టు మనసబుకోర్టు పంపబడిన ఆస్తిపై మనసబు మనకు తిరిగి మరెవరికీ డిస్చిప్టు ఆస్తిపై మనసబు చేయు అధికారములేదు. (గౌ. శ్యామ్ మాధవశాస్త్రి, కర్ణాటక గార్లు)

35 హిందూలలో, డిఫాల్ట్ గార్డియను, మైనరు తరఫున, మైనరు ఇన్సాల్యెన్సీ బాకీలను "ఎక్స్ కలెక్షన్" (ఒప్పుకొను) చేయు అధికారములేదు అందువలన అట్టి ఎక్స్ కలెక్షన్ మొంట్లు లేదనిండి లిమిటేషను తిరిగి ప్రారంభముకాదు (గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రిగారు, కర్ణాటక గార్లు)

క్రిమినలు

(1) సమ్మెరీ విచారణలోకూడా మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యముయొక్క రిపోర్టు నోట్సుగా తీసికొనవలెను తనియో అట్టి మేజిస్ట్రేటు జడ్జిపెంటున్న కన్విక్టు నున్న రద్దుచేయబడును. (గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు క్లి రిలీ పె 501 ఆఫ్ 1927)

(2) ఒక శేరముడు శేరమునుగూర్చి ప్రశ్నింపబడినప్పుడు శేరము ఒప్పుకొనుచు దానితోపాటు సంగ్రహిస్తే గూడా చెప్పివట్టయినచో ఆ సంగ్రహిస్తే త్రోసివేసి శేరము ఒప్పువలె కన్విక్టు చేయగూడదు ఆతడు చెప్పినదింతయు తీసికొనవలెను తనియో ఆతని జవాబుకు నిరాకరించవలెను గౌ. శ్యామ్ కమరస్వామి శాస్త్రిగారు క్లి రిలీ పె 494 ఆఫ్ 1971

(3) ఒక సబ్ మేజిస్ట్రేటు ఇద్దరు మేజిస్ట్రేటులను ఒక 15 సంవత్సరముల క్లెయినినిని కలిపి విచారించేవెను. మేజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేటు నిర్దేశిని కన్విక్టుచేసి మైనరును మాత్రము క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోర్టు 849 వ సెక్షన్ క్రింద సబ్ జిజిజనలు మేజిస్ట్రేటు దగ్గరకు పంపెను గౌ. శ్యామ్ దేవదాసుగారు క్లి రిలీ పె 742 ఆఫ్ 1927 లో ముగిసినిని సబ్ జిజిజనలు మేజిస్ట్రేటుదగ్గరకు పంపియుండవలసినదని తీర్మానించిరి.

"లా విలేఫిరి"

సనాతనధర్మ

మాలవ్యాపండితుని గ్రంథము

పండిత మదకామోహన్ మాలవ్యాగారి "సనాతనధర్మ క్రమీక" యను పేరుగల గ్రంథము సంస్కృతమున ప్రచురింపబడిన ఈ గ్రంథమునందు ఓరిగ గ్రంథములోని ముఖ్యాంశముల నన్నిటిని దెలుపుచు హిందీభాషలో వ్రాయబడిన. అస్సె క్యులవిషయమున ననేకాస్త్రములను నిదర్శనముగా జూపుచు మూఢాచారాలగు హిందువుల వాదమును ఖండించిరి జారి, వృత్తి, లింగభేదములు లేక హిందువులందరు నొక్కమతమునే యవలంబించవలెనని యీ గ్రంథముయొక్క ముఖ్యాంశము

హెచ్. ఇ. హెచ్. డి నైజామ్ గ్యారంటెడ్ ప్రెస్ రైల్వేస్

జూనియర్ సిగ్నలర్లు, బుక్కింగు గుమాస్తాలు, జనరల్ గుమాస్తాలు కావలెను. జీతం నెల 1 కి రు 28 మొదలు రు 40 వరకు యోగ్యతల ననుసరించి యివ్వబడును.

దరఖాస్తుదార్లు సర్టిఫికేట్లతో సహా యీదిగువ విలీనమునకు వ్రాయుడు.

ట్రాఫిక్ మానేజరు, శికింద్రాబాదు (డక్కన్)

విదేశవార్తలు

కనడా పంటకోతలు

పనివాండ్లు

రోజు 1 కి నాలుగు డోలరల వారసుని వారములు ఇచ్చెదమని ప్రాతములముగ అభయమియవలెనని పనివాండ్లు గోరగా రైతులు ఆవేశముతో ఇష్టమును దెలుపుచు కి వారములు పని ఇచ్చెదమని అభయమియజాల మనుచున్నారు.

1920 లో దక్షిణ ఆఫ్రికా యూనియను ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనము చేసికొన్న కెయిజరు భూమిని తిరిగి ఇచ్చి వేయవలయు బొత్తువారు తీర్పు జేపిరట. ఇటులే ఇతరదేశము లందు స్వాధీనము చేసికొన్న భూములను గూడ ముఖ్యముగ పోలండులో భూములకు కెయిజరు దావాచేయవలె.

సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసుగారు జనీవాలో జరుగు ప్రాపంచిక కాంతి మత మహాసభ కేగిరి.

1923 ఆక్టోబరు 31 తేదీన మస్కోలినిగారిని గాల్పుటకు ఆంటియో జంబోలి గారికి 80 సంవత్సరముల శిక్షను విధించిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడిక మూనుకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ఆమెరికా అసమ్మతిని దెలుపుచే వారిని తృప్తిపరచుటకో యత్నములు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మవారు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడికను మూనుకొనుటకు సిక్ష్షించిరట.

జాతినమితి

యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైఖరి

రగ్వి, సెప్టెంబరు 7:—యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో బ్రిటిషు రాజ్యాధిపత్యమును సర్ ఎస్ట్రీచువర్డుగారు ఇట్లు దెలుపుచున్నారు:—

కెల్లాగు బడంబడిక

ప్రపంచకాంతికి యువయోగింనును. దాని నల్లంఘించిన వారి కెట్టిశిక్షను అందు నిర్వచింపలేదు. ఆయినను అట్లు ఉల్లంఘించినవో నైతిక ఫలితము ఉండకపోదు. ఇంతకంటె ఎక్కువగా ఆమెరికా సమ్మతించును. ఎక్కువగా ఆశించుట గూడ నిష్ప్రయోజనము.

జాతినమితి

కెల్లాగు బడంబడికను సంతకము చేసినంతమాత్రాన యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైఖరి జాతినమితికట్ట ఏమియు మారలేదు. 1920 లో ఉన్నట్లులే యున్నది. ప్రపంచపరిశితు లింతకంటె మారినగాని ఆచుభిప్రాయము మారదు. అట్లని జాతినమితికట్ట వారికి విశోధమున్నదనిగాదు. ఆమెరికాకు సంబంధించిన విషయము లన్నిటిలోను యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారు సహకారము సల్పెదరు.

మెకంటి కింగుగారు కెల్లాగు బడంబడిక సంతకము కొని యాదిరి.

బీముసర్వీసు వార్తావళి

లండన్ లో మకాలావా మహాదాళిగారి దగ్గర 10 పౌనులను దొంగిలించెనని అహ్మద్ ఖాన్ మహాదాళిఖాను అనువానిపై సేరమును మోపిరి. రెండురోజులు విచారణ జరిగిన పిమ్మట ముద్దాయిని విడిచిపెట్టిరి.

ఇటీవల ప్రేడు యూనియను కాంగ్రెస్ సభలో యువ న్యసిండుచు మూర్ఖులైన కుక్కగారు వ్యవధికాండు చున్నారు. కొంతకాలమువరకు ఎట్టి పనిని చేయరాదనిరి. మాట్లాడుటకు గూడ వీలులేదనిరి.

అయిదురోజులలోపు 5007 మెళ్ళకంటె ఎక్కువగా కుయనము గావించి కప్టెన్ బర్నార్డు ఎలియటుగార్డు క్రాయిడను రాత్రి తీక్షణంబులకు రిలేషన్ జేరిరి. గ్రేటుబ్రిటన్ ఇండియాకు ప్యాస్టు ప్యాసెంజరు మెయిలు సేర్పాటుచేయు సాధనము నరయుట కీ పయనమును గావించిరట.

రషియా, చీనాదేశములు కెల్లాగు బడంబడికను సంతకము జేసెను.

దక్షిణ ఆఫ్రికా స్వాతంత్ర్యము

(బీము సర్వీసు)

ఇంగ్లండు స్వాతంత్ర్య రాజ్యముగాన దక్షిణఆఫ్రికా గూడ అటులే యున్నదనియు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర్గతముగ రాజ్యమునరాదని మాత్రము స్పష్టపంఖ్యాకులు ఆక్షేపించుచున్నారని బేయర్సుగా ర ను చున్నారు. సామ్రాజ్యసభలో దక్షిణఆఫ్రికాకు సమానప్రతిపత్తి నిచ్చుటచే దక్షిణ ఆఫ్రికాగూడ స్వాతంత్ర్యరాజ్యమే యనుచున్నారు. సామ్రాజ్యసభను గుర్తించుచు జేసిన రాజ్యాంగవిధానములో యున్న అనుబంధమును కేపుజాతీయపత్తమువా రంగీకరించిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులు తుదకు జేయబడిన తీర్మానము దక్షిణ ఆఫ్రికాకు తక్కువ ప్రతిపత్తి వీయలేదనిరి.

బోల్లివికులు చట్టము

ప్రెసిడెంటు పటేలుగారి తీర్పు

బ్రిటిషు వ్యతికల ఆక్షేపణ

(బీము సర్వీసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—తగిన వ్యవధి వీయకుండ ప్రజేశ బెట్టిరిగాన బోల్లివికులెల్లు నిపుడు చర్చింపరాదని ప్రెసిడెంటు పటేలుగారు జేసిన తీర్పు నాక్షేపించుచు డెయిలీ తెలి గ్రాఫువ్యతికను కిమ్మచిత్రంబు రిట్లు దెలుపుచున్నాడు.

ప్రభుత్వమువారిని ఓడించుటకు అనగా బోల్లివికులచట్టమును ప్రజేశబెట్టుకుండ జేయుటకు శంకీత మోతీలాలు సెహాయగారు ఎత్తిన ఎత్తు వారి కనకూలముగ ప్రకర్తించు అధ్యక్షులగు పటేలుగారివలన నెగ్గినది. స్ట్రాండ్లింగు ఆర్డరులను రద్దు జేయుటకు క్రెరాధగారికి పటేలుగారు అవకాశము వీయలేదు. పటేలుగారి తీర్పు అసమంజసము. సెహాయ పత్తము లాభముకొనుటకు పటేలుగారికి ఒత్తిడిని కలగజేయుటచే పటేలుగారు జేసినదనిగాను చున్నారు. దీనినిజేసియే డిల్లీ సామ్రాజ్య కావనసభను ప్రభుత్వ సంబంధము లేకుండ జేయరా దనుచున్నారు. రాజకీయద్వేషములతో ఆయాపత్తముల లాభమున కనకూలముగ సూత్రములకు అర్థమును గల్పించెదరుగాన విడదీయరా దనుచున్నారు. బాధ్యత నెరుగదని తలంచి యధికారము నిచ్చినందుల కిట్లు దానిని దుర్వినియోగము జేసిరి. అందుచే అసంబ్ధికి మరొక ఎక్కువ యధికారము నిచ్చుచో ఎంత యువద్రవ ముందునో దీనించేసియే గ్రహింపవచ్చు ననుచున్నారు.

ఉక్రేనియా యూదులు

2000000 తిండిలేక మూడి చనిపోవుచున్నారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 10:—ఉక్రేనియాలో తిండిలేక 2000000 యూదులు చనిపోవుచున్నారని నిన్న లండనులో యూదుల సహాయసంఘ సభయందు పోవయిటు యధికారులు దెలిపిరి. యుక్రేనులో చేయవలసిన పని ఎంతయోగదు. అపారము. కాని యీ సంఘమువారు పూనుకొన్న సోవియటు పరిపాలన రాజకీయధికార సంబంధముతో తమకు పనిలేకని సభాధ్యక్షుడు దెలుపుచు దాని ఫలితములను గూర్చి ఆలోచింపవలెననిరి. ఆవిధానముచే కూలివాండ్లు చిన్నదుకాణపుదారులు చనిలేకున్నారనిరి.

బొంబయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యుడు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—సర్ మనిలాలు మెహతా గారి స్థానే బొంబయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడుగ గోవిందబల్లంక ప్రధానుగారిని నియమించుటకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను.

జిల్లా సంఘముల ఆర్థికపరిస్థితు లను లేఖల పరిశీలనమును ప్రజాయత్తభావము గావించిన హోమురాలు ఆందోళనము తగ్గనని సైమునుకమిషనుకు మార్కింగుపాస్టు వ్యతిక నూచించుచున్నది.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడిక

అత్రుసన్యాసమునకే!

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

జనీవా, సెప్టెంబరు 11:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడిక అత్రుసన్యాసమును గావించుటకే యని బ్రియండుగారు ప్రత్యుత్తరం బిడిరట. జర్మనీ తన యధి పరికరములను తగ్గించగా ప్రపంచముంతా ఏచేయరాదని యడుగ అందుకశేగదా ఆంగ్లో ఫ్రెంచి బడంబడికను జేసికొనుట యనిరట. ఆయా ప్రభుత్వముల బాధ్యతను దెలిపిరి. వారికున్న చిక్కులను దెలిపిరి. జాతినమితి ఏర్పడినప్పటినుండి యాధునకరములు పెనుగలేదనిరి. సంపూర్ణ అత్రుసన్యాసమును నూచించిన ఒక్కరషియాదేశమే సైన్యములను నౌకాదళములను ఎక్కువగా నిర్మించెనని బ్రియండుగారనిరి. జర్మనీ పూర్తిగ అయధములను తగ్గించలేదట. 100 వేల అధికారులను కమిషనులేని సైనికులు గలరనుచున్నారు. వీరివెనుక వీరాగ్రేసరు లుపించుకొన్న వారెంతో యున్నారు. ఏక్షణముందైన చేత ఆయుధములు బట్టి పోర సంసిద్ధులుగ నున్నారు. జర్మనీ కెంతయో సాధన సంపదగలదు. పారిశ్రామిక పరిస్థితులం జేసి కాంతికై సిద్ధముగ నున్న జర్మనీ యుద్ధమునకు గూడ సాధనసంపదను ఏర్పాటు జేయగలదనిరి.

రషియా ప్రభుత్వమువారు యుద్ధబహిష్కరణపు బొడంబడికను అంగీకరించినను మతయుద్ధమును వారు మానలేదనిరి. తమకే నిజము అనగానేమా తెలియుననియు ఇతర దేశములకు దానిని వ్యాపింపజేయ సంకల్పించుకొనిరనియు దానిని ఆయుధప్రయోగముచే సాధింపబలంబిరనియు రషియా పేరును దలబెట్టుకుండ బ్రియండుగారు నడిచిరి.

జాతినమితి కూలుచో నాగరకమే ఆగిపోవుననిరి.

చీనాకు జాతినమితిసభలో కాశ్య లేతరసానము లభించలేదు. అందుచేత నాసానమును ప్రస్తుతము భాళిజేయుచున్నది. పెరిమియా

తనకుగూడ అసానము గావలెననియు చీనాప్రయత్నించుట తనకు ప్రతిహూమనియు విచారముని దెలుపుచు పెరిషియాత్రనిధి జాతినమితి అసంబ్ధి అధ్యక్షునిపేరు దెలుపుచు తనతో ఆలోచించకుండ చీనా ఇట్లు నిశ్చయించుట బాగులేదనిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడిక

అత్రుసన్యాసమునకే!

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడికకు కెల్లాగు బడంబడికకు సంబంధములేదని కెల్లాగు గారు వ్యతిక ప్రతినిధుల దెలిపిరి న్యూయార్క్కు పాతెంతి వార్త ప్రకటించుచున్నది.

బల్గేరియా ప్రధానామత్యుడు మరల రాజీనామా నిచ్చెనట.

సింగపూరు నౌకాదళ వ్యయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—సింగపూరు నౌకాదళమునకు స్థానికరక్షణమునకు గావసిన పటాలమునకు వలయుఖర్చు శే భరించవలెనని సింగపూరు వర్తకసంఘమువారు సింగపూరు అసభికార కావనసభ్యుల యభిప్రాయమును బలపరచుచున్నారు. అందుకు సంవత్సరములపాటు ప్రతిసాలను 1929 నుండి 1938 వరకు 3600000 డోలరుల నియమలెననిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నౌకాదళ బడంబడికను మూనుకొనెదరనే వార్తవ్యతిక లింకను నిర్ధారణజేయుచున్నది.

పౌరీశులలో కమ్యూనిస్టులను చాలవంధిని అరెస్టుజేసిరి. ఇంతవరకు 7000 మందిని బట్టుకొసిరి. ఎక్కువను ఆక్షేపక సభ అను లేకుండ పోలీసువారు ఏర్పాటుచేసిరి. పోలీసు సైనికులు కలిసి 50,000 పౌరీశులలో కావలిగాయుచున్నారు.

సమీప వాతావరణకాస్త్రజ్ఞానం.

మదరాసువార్తలు

రాకపోకలు:— శ్రీయత ఎ. శారదాదేవి గారు ఎం. ఎల్. సి. రంగనాథునితో మద్రాసు నుండి నిన్న ఉదయమున విచ్చిరి. విద్యాసాగర పాఠశాల ఎం. ఎల్. సి. గారు శేటిరాధా బొంబాయి మొయిలలో నిష్క్రమణమునందురు.

కార్పొరేషను పాఠశాలలు:— గత వారమున మద్రాసు కార్పొరేషనుపాఠశాల పంపాలమునుగోయిల వీధిలో నొకటి, 18 బ్రహ్మసాహెబు వీధిలో నొకటి, సింగన్న నాథు కిరీయందోకటి నూతన పాఠశాలలను నెలకొల్పిరి.

నీలువిగ్రహ సత్కారము విడుదల:— అసంతాచారియర్ అను నీలువిగ్రహ సత్కారమున నేటియందయము 10 గంటలకు మద్రాసు పోస్టాఫీసునుండి విడుదలచేసిరి.

బెర్లిను విశ్వవిద్యాలయ పండితుడు:— అగు సమ్యక్ ఫిల్లుగారు శేటిఉదయమునకు కొలంబోనుండి మద్రాసు నకు విచ్చిరి. వీరు ఈదేశమునకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారి యాహ్వానముపై విచ్చిరి. వీరు పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రమునందు మహాపండితులు. ఈదేశమున కురిసిన విశ్వవిద్యాలయ శేర్మదములను మానవ మంచి వినప టోశో విశ్వవిద్యాలయమునా రాహ్వించుటచే నచటికేగెదరు.

ఎగ్జుక్యూటివ్ పోలీసుకోర్టు
జె. ఎస్. రామశాస్త్రి అను ఆర్మీగవర్నమెంటు సభ్యుని కె. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అను ఇకలూరు లిట్టుకొని అసమానకరముగ సంబంధించినందులకు నిన్న లిజిలేషన్ కోర్టు పోలీసువారిచే ఎర్రబుగవింపబడి యీదినమున రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారి ఎదుటకు గొంపోబడిరి.

మద్రాసు శాసనసభ
ఒక బైఎలక్షను

శి. శే. రామయ్య రాజాగారి స్థానమునకు మద్రాసు శాసనసభకు అభ్యర్థులుగ ద. ఇ. జయిందాసునకు ది. బి. వి. రామభద్రదాసునకుగాను జి. ఎస్. శివసుబ్బారావు తెవాడుగాను ఎన్నికకు నిలిచిరి. ఎన్నిక తలచి వోటింగువారి జరుగును. వీరికి రిటర్నింగు ఆఫీసరు రామయ్యకు తెలియగాను జేబట్ చేపట్ట ఈనెల 26 తేదీలోగా రిటర్నింగు ఆఫీసరు గారి కందవలెను. జులై 1 తేదీలోగా ఎన్నిక ఫలితము ప్రకటించబడును.

నేతపరిశ్రమశాఖ

పరిశ్రమల శాఖనుండి ప్రత్యేకించుట
నేతపరిశ్రమల విదదీయ ప్రశ్నను గురించి యోచించుటకు ప్రభుత్వమునాడు నిన్న శాసనసభా మండలిమున నొకసభను జరిపిరి. ఆసభకు ఎం.ఆర్. నేతలత్తు ముఖ్యుడుగా రంగుత్త పాఠించిరి.

డి. ఎం. అయ్యప్పగారు నేతపరిశ్రమ నిపుణుడు పరిక్షింపబడిరి. ఈసభ వచ్చేనెల 15 తేదీన 103 సభాజీవులు డి. ఎం. అయ్యప్పగారిని ప్రతినిధియము గురించి యొక మొయిరాండమును తయారుచేసి చాఖలు చేయవలెననిగ సభ వారు గోరిట్టు తెలియచున్నది.

నూతన తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ

తూర్పుకృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము సేర్పాటుచేయుటకు గురించి బందరునుండి నెల 15 తేది తనవారము సామంతులమును గంటలకు నూతన జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యుల సమావేశమును జరుప నిశ్చయించినారు. గ్రామ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములనాడు మండల పట్టణ నెన్నకొని వారిపేర్లు 14 తేదీలోపలకు మద్రాసుకు మ. కుంభ వేమయశాస్త్రి, ఇందులకు యమై వీరై న అభ్యంతరము అప్పయించి తెలిపిన శాసనసభకు.

కా. నాగేశ్వరరావు,
7, బంబురెడ్డిపేట, మద్రాసు.

మీకు వెలుతురు, పవరు
చేకూర్చుటకు ఎప్పుడైనను,
ఎచ్చటనైనను, సాయపడును

DELCO-LIGHT

పంపకదారు:-

చార్లెస్ బ్రౌన్, ఇంజనీరు
బొంబాయి, మద్రాసు, లాహోరు, కలకత్తా.

మద్రాసు ప్రభుత్వ నిర్బంధ విధానము

ద. ఇ. రైల్వే సమైక్యత నాయకుల ఎర్రబుగవింపబడి

ఉద్దేశపూరితములగు ఉపన్యాసములు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 10:— తిరునల్వేలి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు జారీచేసిన వారంబు ప్రకారము మద్రాసు శి. వి. రి. ఉద్యోగులు 124. ఎ. ఇండియన్ పీసలకోడ్డుక్రింద ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారిని (పూర్వము స్వ. జ్య. స్వ. జేబుత్తక వ్యతికలలో పనిచేసినవారు) దేవనాయగం అను నాతనిని మద్రాసులో ఆరెస్తుగావించిరి.

వీరువురును తిరునల్వేలిలో దక్షిణఇండియన్ సమైక్య కాలమున భారత ప్రభుత్వమునం దరూయను గలిగియు నుండే పూరితములగు మహాశ్యాపము లిచ్చిరి.

విచారణకారకు వీరిని తి. నల్వేలికి పంపుమన్నాడు విచారణ జరగువరకు వీరు తిరునల్వేలి పబ్లిక్ హౌస్ లో నుండురు.

జాఖియానుపై విడుదల

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 11:— ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారు, దేవనాయగంగారును నిన్న సాయంత్రము మద్రాసులో 82 అయ్యప్పరెడ్డి వీధిలో రామశాస్త్రి సి. వి. డి. ప్రధానాధ్యక్షి గారిచే నెన్నకూరింపబడిరి. వీరికి ముత్యరేలు పోలీసుస్టేషనుకు 15 గురు పోలీసుకాన్స్టేబులు, ఉద్యోగులు మొదలగుండి గొంపోయిరి. ఈవార్త పు. మంత్రులను దరవానలయధిగి నిమిషమున వ్యాపించెను. జి. ప్రకాశంపంతులుగారు పి. మాజిస్ట్రేట్ కు పోలీసు స్టేషనుకి రామయ్యను విడుదల చేయుట పురి నిమిషముగా విడుదలచేసినది కొరగా నెట్టు కుండురు గవించిరి.

విజియప్ప పిల్లెగారు బందరు, విశ్వనాథులు ముంబయిగారు నెల్లూరు యొక్కను మరొకరినిగూడ ఎర్రబుగవింపబడిరి తెలియచున్నది.

రైల్వేదీపములనుధ్వంస మొనర్చుట

ద. ఇ. రైల్వే సమైక్యత నాయకుల కిత్తు

దక్షిణఇండియన్ రైల్వే సమైక్యకాలమున గిండిస్టేషనులోను ఆరగ్గంపల్లిలోను రైల్వే నీడమును సాధుచేసినందుకు మందరం, కొడియార్, మనిస్వామి అను రైల్వే పోలీసు కేసు చేయబడెను. వైదాపేట కేజిస్ట్రేటుగారు విచారణపలిపి వైపునకి రి నెలల కరి-కిత్తు విధించిరి.

తీగలు కోసినందుకు కేసు

వండలూరు తీగకోశ కేసులో వైదాపేట పబ్లిక్ సభలు మేజిస్ట్రేటుగారు మందరం, నయం, కున్నట్ అను ముగ్గురికి రి నెలల కరి-కిత్తు విధించిరి.

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించి రి ప్రశ్నలకు జరుగు ప్రయత్నము 1-0-0 పై ప్రతిపత్తుకు 5-4-0 ప్రశ్న ప్రాయశాఠ్యమును తెలిపినది. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు

నలుగురు పోటీలేకుండా ఎన్నుకొనబడుట

ఈనెల 29 తేదీన జరగబోవు కార్పొరేషను ఎన్నికలకు పి. వి. నటరాజ మొదలియంగారు తండ్రియార్లు డివిజనుకు, సావి వెంకటాచలంబెట్టిగారు సామంతులార్లు డివిజనుకుగా ముఖ్యుగాను ఎన్నుకొను డివిజనుకు, జి. ఎస్. రామస్వామి అయ్యంగారు మైలాపూరు డివిజనుకు అభ్యర్థులుగ నిలువబడిరి.

పైని కేర్నానబడిన అభ్యర్థులు నలువురు పోటీలేదు. గావున ఈనెల 14 తేదీన పద్ధతి ప్రకారము వీరు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడుదురు.

మెడికల్ కాలేజీదినము

వార్షిక కలహమును తొలగింపు

మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీ దినోత్సవము, వార్షిక కలహములను తొలగింపు నిన్న నీకాలేజీ మండలిముందు గొల్లి ముత్తయ్య మొదలియంగారు అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను.

తె. కల్లులపింగన్నగారు వారి కనికేడికు సభివరి. విదప ఆరోగ్యశాఖమంత్రి గొల్లి ఎస్. ముత్తయ్య మొదలిగారి క్రిందివిధమున మాట్లాడిరి.

మంత్రిగారి ఉపన్యాసము

గతవర్షములో నుత్తీర్ణతనవారిని నే నభినందించు న్నాను. ఇటుపిమ్మట మీరు సంపాదించిన జ్ఞానమును కార్యచరణమునందు వినియోగింపవలెను.

ఇటీవల కొంతకాలమువరకు వైద్యపరీక్ష ప్యాసుగా గానే ఉద్యోగులు దొరుకుచుండెను. కాని ఇప్పుడు డిప్టి యవకాశములులేవు ఇదివరకువలె మీరందరకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల నాదర్శముగ పెట్టుకొనిక ప్రవాసేనే యాదర్శముగ తెట్టుకొని పనిచేయుట మంచిది.

ఈదేశమునందుకంటె ఇతరదేశములందు వైద్యుల సంఖ్యచాల అధికముగనున్నది ఈరాజధానియందు గల 420000 ప్రజలకు 4 వేలమంది వైద్యులే కలగా ఇది సంతృప్తికరమున సంఖ్య కాదు కావున వైద్యుల 4000 దుత్తీర్ణతనవారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులమై శిక్షణాగ్రహణ కష్టములను బాటుటకు ప్రయత్నించవలెను.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు గల వైద్యవిద్యా విధానమును మార్చునెను ఈజిప్టుకు గ్రేటుబ్రిటనునందు పరిగాగుర్తింపలేదు. ఈమయమే ప్రజాత్మమును జరుగుచున్నది ప్రభుత్వమువారు మాడ తోడ్పడెదరు.

వైద్యశాస్త్రమునందు పరిశోధన గావించవలెనని విద్యాధులకు హెచ్చరించుచు మంత్రిగారు తమ యువస్వామ్యమునుగొంది విద్యార్థులకు ప్రకటించు ఇతర బహుముఖులను పరిపెట్టిరి.

తె. కల్లుల ప్రొడేఫీలుగారు అధ్యక్షునికి సభ వారి తరపున వందనము అర్పించిరి. అంతట సభ ముగిసెను.

జమదువూరు సమైక్య

జమదువూరు సెప్టెంబరు 10:— స్వాతంత్ర్య జనరణ మిశేజరుగారు కంపెనీ డైరెక్టర్లతో మాట్లాడిరి. శ్రీయత ను గుచుండ్రుగారు గా 3 తో కూడా వచ్చింది-సమైక్య విద్యుత్ వినియోగము మంట నూచనల కన్పించినవి. డైరెక్టులు తిరిగి బొంబాయి వెళ్లిరి.

కార్మికసంఘములనాడుగారు పై సభచేసిరి. కార్మికులు తమ పట్టుదల విజయవని హెచ్చరించుచు ముఖానుభోనుగాను హామీగారు ఉపన్యసించిరి. రి తేక నాలుగు రోజులలో ప్రమ్మే తరిష్కార విషయములో చేయబడిన సంతకములకు ఫలితమును ముఖానుభోనుగాను ప్రకటించెదమని చెప్పిరి.

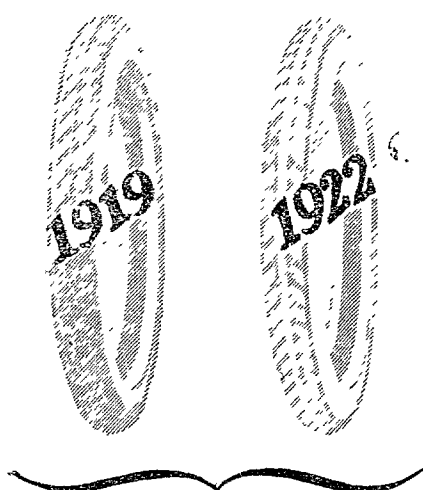
(శ్రీ ప్రె.)

"Tyrecraft's Masterpiece"

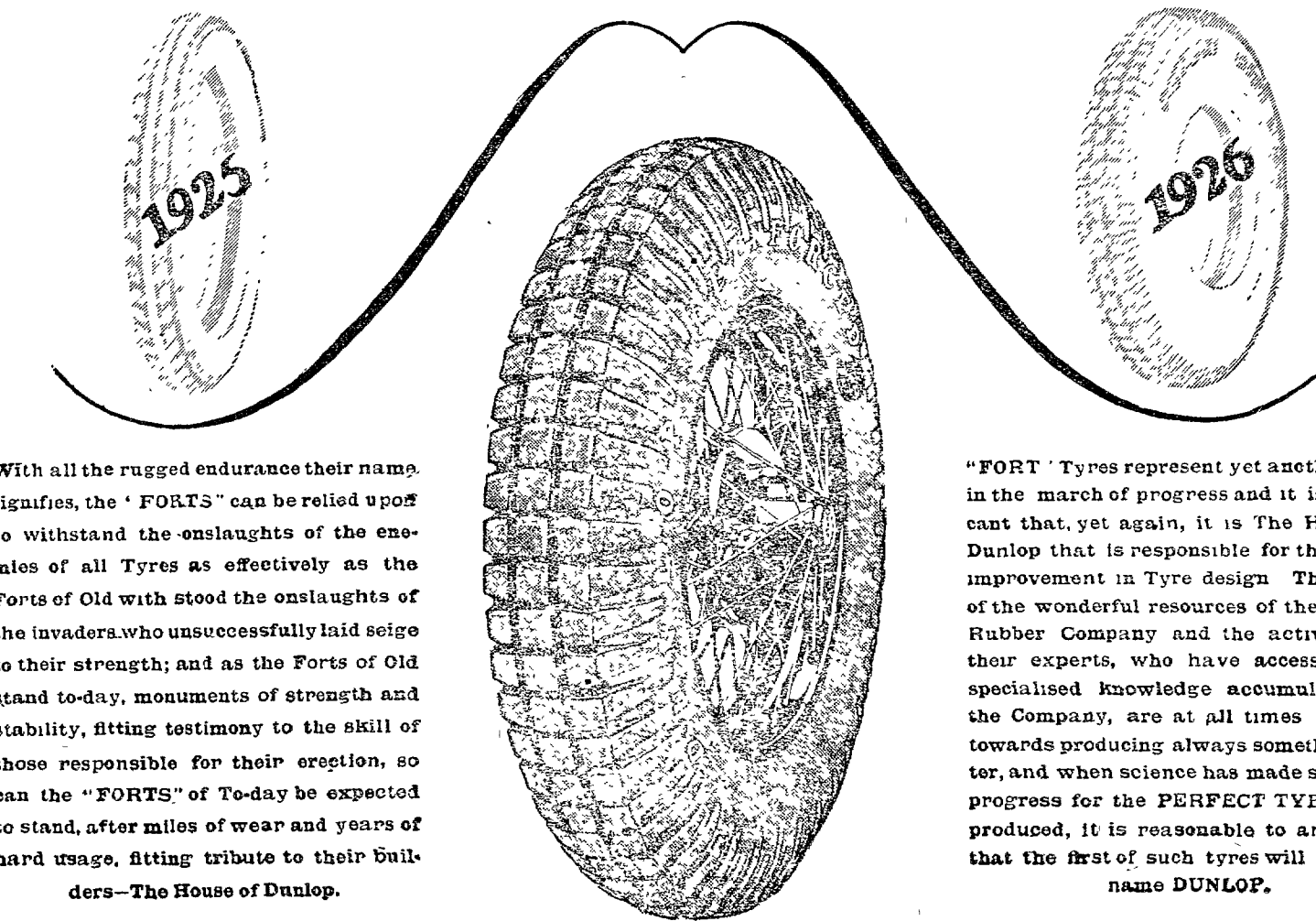
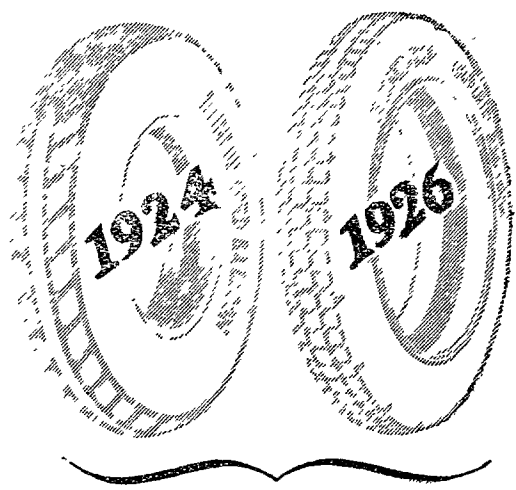
By far the most important recent contribution to the Safety and Comfort of modern motoring,

The "FORT" DUNLOP TYRE

should be carefully studied by Modern Motorists who look for Safety, Reliability, Comfort & Long Mileage in Tyres.

No "chance" product this, or "fortunate accident" of design, but the ultimate result of knowledge and experience gained in the study of tyre problems all over the world; of decades of patient research work and countless experiment and tests. No "new" idea in tyre design, claiming to revolutionise all accepted ideas of tyre building but a tyre embodying all that experience has conclusively proved to be the best.

With all the rugged endurance their name signifies, the 'FORTS' can be relied upon to withstand the onslaughts of the enemies of all Tyres as effectively as the Forts of Old with stood the onslaughts of the invaders who unsuccessfully laid seige to their strength; and as the Forts of Old stand to-day, monuments of strength and stability, fitting testimony to the skill of those responsible for their erection, so can the "FORTS" of To-day be expected to stand, after miles of wear and years of hard usage, fitting tribute to their builders—The House of Dunlop.

"FORT" Tyres represent yet another step in the march of progress and it is significant that, yet again, it is The House of Dunlop that is responsible for the latest improvement in Tyre design. The whole of the wonderful resources of the Dunlop Rubber Company and the activities of their experts, who have access to the specialised knowledge accumulated by the Company, are at all times directed towards producing always something better, and when science has made sufficient progress for the PERFECT TYRE to be produced, it is reasonable to anticipate that the first of such tyres will bear the name DUNLOP.

THERE IS A DUNLOP TYRE TO FIT EVERY STANDARD RIM

బంగారమును క్రొత్తరీతిని శుద్ధిచేయుట మొనాద రాష్ట్రపు బంగారపు గనులలో శ్రవ్యబడిన బంగారము ఇతర గైరిక ద్రవ్యములతో కలిసి అపరిశుభ్రస్థితిలో నుండును. ఇట్టి మృత్తి కారూపమైన పదార్థముతోనుండి బంగారమును విడదీయుటకై ఆ బంగారపు గనులలో కొన్ని రసాయన పద్ధతు లనులంబించబడుచున్నవి. కాని యిటీవల కొందరు ఆ గనులలోనుండి కొంత శుభ్రమృత్తికను అపహరించి తెచ్చి మారికప్పము అను గ్రామము

లోని అన్నమరియనునామచేరికిచ్చి ఆమె మజారికొంతవాడైననుచేసి శుద్ధిచేసిన బంగారము ఇవ్వబడినదిగా కోరిరి. కొన్ని విడకలతో ఒక యినప బూర్జయూనుడ యీమె ఆగైరిక పదార్థమునుండి బంగారమును శుద్ధిచేసి తీయగలెను.

మొనాదగనులలోనుండి బంగారమును అపహరించిన వారిని శుద్ధి చేయుచున్న యీమెను పోలీసువారు ఆరెస్తు చేసిరి.

అ. ప్రె.

ప్రకటన

నిడువపల్లె గ్రామంతో కాలవకు సమీపములోనున్న కైల్వె గోడవున్న దగ్గరగానున్న మాతాలూకు జింకరేకు గోడ వున్నస్థలం గాక యానెత్తుమెట్టిరీయలు (ఇటుక-రేకు-కలశ-ఇటుక వచ్చిడికొంత-పండుడికొంత) పెట్టెంబకు 16 తేదీని ఏలము జేయబడును గాన యందుమూలముగా తెలియవరచడమైనది. సంభాయుషీ కోరువారు యాక్రిండి యద్రుకుకు వ్రాయుకోరి నాము. ముర్తపూడి వేంకట్రాయుడుగారు, కణుకు.

నైమను సప్తకమునకు సహాయముజేయునున్న మదరాసు ఉపసంఘ సభ్యులు.

షి॥ బి॥ కుమారస్వామి రెడ్డి మారుగారు.

డానియలు థామసుగారు.

ఎల్. కె. వరాహగారు.

పర్ ఎ. పి. ప్రాశాద్ గారు.

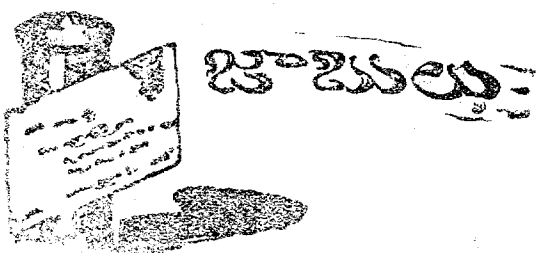
పి. కె. వరాహగారు.

వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు.

షి॥ బి॥ కాలివుల్లా సాహెబుగారు.

కమ్యూనిస్టుల సంగతులు-వివాహకట్నము.

మహారాజశ్రీ కామినేని సూర్యనారాయణగారి అన్న కుమార్తె చి॥ సా॥ వెంకట లక్ష్మీవరచమ్మను మహారాజరాజశ్రీ దాసరి రత్నయ్యగారి సోదరుడు చి॥ బాపయ్యకు యిచ్చి లెజ వాడ గండిబోటభవము (కమ్యూనిస్టుల వసతిగృహములో) 9-9-28 వ తేదీ 7 ఘం. 8 ని॥ లకు పునర్వివాహముతోత్సవ ము జరుగు సందర్భమున కామినేని సూర్యనారాయణగారు కమ్యూనిస్టుల సంగతి మీద విద్యార్థుల జేతనములకొరకై రు॥ 116-0-0 నూటపదహారు రూపాయలు యిచ్చి సహాయమును పంపుమనముతో ఆశీర్వాదమును బడయజేసిరి.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణశర్మ,

9-9-28 కమ్యూనిస్టుల సంగతి కార్యశిల్పి, కుండేరు.

కమ్యూనిస్టుల సంగతులు-యిచ్చు వివాహము

9-9-1928 వ తేదీన లెజవాడ కమ్యూనిస్టులను జరిగిన కామినేని వట్టాభిరామయ్యగారి కుమార్తెయొక్క పునర్వివాహము చూచుటగాను మేము కొంతమందిని మద్రాసు నుండి వెల్లియంటిమి. వివాహము అతిజయప్రదముగా జరిగినది. వేలకునేలరజలు విచ్చియుండిరి. ఇకవరలో విశంతూర్వాచాములు మాసంఘమునందు రెండుమూడు జరిగియున్నవి గాని అవి యివిగమముగామాత్రము జరుగలేదని పెద్దలెల్ల తెలియనగుచున్నది. అందుచేతనే, దీనిని ఆపూర్వవివాహమని పలుకుచున్నాను. సహాయములొక్క పెద్దలయిష్టముమీదను, సంగతులు నందు పేరును, ధనమును, పలుకుబడినిగల అనేకమంది ప్రముఖులయొక్క సమ్మతి, సానిటూరి, బ్రాహ్మసామయముల చేతను, యంతటి ప్రకటనతో బహిరంగముగా జరిగినవివాహము ఇదియే ప్రథమమని చెప్పవచ్చును. కమ్యూనిస్టులనువలె పెద్దతే కాక శ్రీయోగిలు కట్టుకుని రామలింగారెడ్డిగారి, శిబిం జగన్నాథరావుబాపయ్యగారు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులుగారు మొదలగు చాలామంది కమ్యూనిస్టుల ప్రముఖులు కూడా కల్యాణమందిరము నుంకరించుట మిక్కిలి ముదావహమైన విషయము. నామిత్రులుగాని, పరిచితులుగాని యగు బ్రాహ్మణ యజ్ఞకులుకూడా చాల మందివచ్చియున్నట్లు జేసుచూచియుంటిని. పెద్దలు చిన్నలు యనుభవము లేక అనేకమంది ఉపహ్వాసకుల ద్వారాగాని, అచ్చువస్త్రముల మూలముగాగాని, యివివాహమునందు తమకు గల గౌరవము సానుభూతిని వెల్లడించుచు, సహాయముల దైర్ఘ్యసాహసములతో సంగతుల స్వార్థ ప్రయత్నములు వ్యాపించుచు, మంగళ ప్రసములగు అతిర్వచనపరంపరల గురిపించియుండిరి. ఈవివాహమును గురించి ముఖ్యముగా ఎన్నదగిన విషయము పంపుసంస్కారలోద్భవమును ముందుకు తీసుకొనిపోవుటకు ఇదిచేయు సహాయసంస్కారములు విషయములగు సంస్కరణములు ఒకేసారి చూడవచ్చును. ఒకటివేర్కొన నవివరములేదు రెండవది స్వపంపు పాశోహిత్యము సంకలనకలకుల సహసంక్షి భోజనము చూడవలెనేక ముంది పెద్దలయొక్క సానుభూతి సహాయములతో జరుగ బడిన యివివాహము సంగతులను అందు ముఖ్యముగా కమ్యూనిస్టుల ముందు కలుగజేసెడి దుష్కరాసాంఘిక దురాగారవిశాస నిర్మూలనాధికంబగు సంస్కరణ ప్రబోధము, సంచలనము నిరుపమానములు నిర్వివాదాంశము, వివాహవిషయమున అతిర్వాచనపరత్వము లర్పించిన నామిత్రులగు శ్రీయత పువ్వాడ శేషగిరిరావుగారి:

“బాలవైధవ్యవర్గల సర్వవిడియె”

అను పలుకు లెంతయు యివివాహమునకు వర్తించుచున్నవి. ఈ వాక్యమును చదువునప్పటి శ్రోతల హృదయకు హఠాంతరాశ్ విబిడీకృత నిరుపమానదోష్సహ ప్రబోధ బాహ్యచిన్న స్వరూపకరతాశ్చర్యని ప్రతిభవనిమయ కళ్యాణమందిరము చిరస్మరణీయము.

కాకరాల సత్యనారాయణ.

కావేరి నీటితగాదా

మద్రాస్ మైసూరు ప్రభుత్వములకు

సంధిప్రయత్నములు

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 10:—వర్షాగమ పరమమున కావేరినది జలనిభజనమునకుంచి చాలకాలము నుండియు మద్రాసు మైసూరు ప్రభుత్వములకు జరుగుచున్న తగాదా మరల ప్రాముఖ్యత వహించినది. చాలకాలము తగాదాపడిన తరువాత యీ రెండు ప్రభుత్వములకు 1924 సంవత్సరములో ఒడంబడికకునిరెనవి పాతకు లెకునదురు. ఈ సందర్భో కృష్ణరాజ సాగర మనబడు కాన్వంబాడిదాంబో నీరు బునాదుల నుండి 112 అడుగులును, నదీదర్జనుండి 124 అడుగులకును మించరాదని వరతుండెను. మైసూరు సంస్థానములోని సాగుబడికిని కన్నబాడి దాంకింద మద్రాసురాజధానిలోని సాగుబడికిని కొన్ని నిబంధన లేర్పకబడినది.

1924 సంవత్సరమున వరదులు పచ్చినప్పటికి కావేరి నీటి కొలతలను గురించియు, విభజనగురించియు తగాదాలేర్పడినవి. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 1924 సంవత్సరమునుండి పదిసంవత్సరముల దామాషానుతీసెదమందురు. మైసూరువారు 1924 సంవత్సరమునను 7 సంవత్సరముల పూర్వపు దామాషా తీసికొనవలెనందురు. ఈవరదులు నదిని పల్లమును పెడల్పునుచేసినవనియు, అందువలన మునుపటికంటె హెచ్చునీరు క్రిందికిసాగుచున్నదనియు మైసూరువారి వాదన. ఇదిగాక యిటీవల వర్షములు లేకపోవుటచే మైసూరు పంటలుచాలాతగ్గిపోయినది. వరకు కావేరినది దినవర్షాగమన మూడుపంటలు వండెడిదూములు వాతవరణ భేదములవలనను, వర్షాభావమువలనను చాల తగ్గిపోయినది. కావున కావేరినదికి యెగుదల రహితులకును ఇగుదల రహితులకును నీటివాక్కులను నిర్వచించుట అవసరమయినది.

ఈతగాదా పరిష్కారమున కొకపంచాయితీసంఘమును

నియమించెదరని తెలియచున్నది. (ఆ. ప్రెస్.)

పునర్వివాహ మహోత్సవము, బెజవాడ

స్వస్తిశ్రీ చాంద్రమాణ విధవనామ పల్ల నిజశావణ బహుళ దశమి ఆదివారము (9-9-28) తేది ఉదయం గం 7. 30 నిమిషములకు శ్రీయుత దాసరిర త్తయ్య బి. ఏ. గారి సోదరుడగు బాపయ్యగారికి శ్రీయుత కామినీ పట్టాభి రామయ్యగారి ఆమూరిత చిల్ల పోలి వెంకటలక్ష్మీకరసమ్మకు యిచ్చి బెజవాడలో గండికోట భవనములో (కమ్యూనికేషన్ల సమితి గృహలో) ఈ పునర్వివాహమహోత్సవము జరిగెను. తత్సమయమున నలంకరించిన ప్రమాణములు.

శ్రీయుతలు ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ దంపతులు, గోగినేని రంగనాయకులు దంపతులు, శిలం జగన్నాథంరావు నాయకులు, కల్లువలపి రామలింగారెడ్డి, జాగర్లమూడి కృష్ణస్వామి చౌదరి, తొండ సుబ్బరాజు, వెక్కంటి దొరయ్య, మాగంటి సీతయ్య, శుభ్రపూడి తిమ్మరాజు, పరిస్వతి స్వామి లచాడు, నడ్లపల్లి కొండయ్య, మ. శేటి రామమంద రావు, య్యచెంచయ్య, కాజ లక్ష్మీనారాయణ, కొమ్మారెడ్డి అంజనేయ, లు, గడ్డే రంగయ్య నాయకులు, దావ్లూరు మల్లారెడ్డి రంగయ్య, మంత్రివాది వెంకటరత్నం, మాగంటి బాపినేని, తాళ్లూరి నారాయణ స్వామి, మల్లూరి కాశీ చౌదరి, పిలికేనేని రామమంద రావు, బొల్లిని నారాయణస్వామి నాయకులు, కొమ్మారెడ్డి పట్టాభి రామయ్య, కొమ్మారెడ్డి రామచంద్రయ్య, వీరహదినేని బంగారయ్య, విజులపేటి శ్రీమన్నారాయణమూర్తి, గాడపల్లి రామబ్రహ్మం, అశుకుపల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, వెలసాటి రామకృష్ణయ్య, గారపాటి చిత్తేభరామయ్య, కొమ్మారెడ్డి బ్రహ్మయ్య, దొడపనేని సత్యనారాయణ, మాగంటి చిలకమర్రి వ్యాసం, నార్ల వెంకటసుబ్బయ్య, గడ్డే వీరరాఘవయ్య, కుమ్మల బాపయ్య, యార్లగడ్డ అంకినేని, నూతగిరి రామశేషయ్య, సి. డి. జుబ్బావ్యాసం శ్రేష్ఠి, కృష్ణారావు భోస్లే, రాయసం వెంకటకృష్ణుడు, పొలపర్తి నరసింహుడు, కొన్నిపర వెంకటరమయ్య నాయకులు, కలనాపరెడ్డి వీరరాఘవయ్య, పర్వతనేని భూషణయ్య, కలగర నాగభూషణుడు, కలగర సుబ్రహ్మణ్యం, నల్లపాటి వాసుమతిరావు, బొమ్మ వెంకటేశ్వయ్య, కొల్లివీర నూరయ్య, వెల్లంకి చ్చాత్రచంద్రయ్య ముదలం ప్రముఖులు మహోత్సవమునందు ఆసీనులై కూర్చుండిరి. వివాహమహోత్సవమున రాజులనందంబు కన్యాశుల్కం కథావర్ణనలు ఆశీర్వాదములు యిచ్చినవారి అభిప్రాయములు మహోత్సవమునందు తెలిగ్రాములు పూర్వముగా నెల్లడిచేసినవారి.

మానం వెంకటాద్రియ్యగారు, కొడుకును లక్ష్మయ్య చౌదరిగారు, నల్లభనేని వెంకటాద్రిరావు, వినులగిరి సుఖరాధరావుగారు, రాజగోపాలనాయకుగారు, కమ్మదిబ్బాద్రి సంఘమువారు, డిగ్గిరాల ఒలరాజుకృష్ణయ్యగారు, చెలకాని సత్యనారాయణగారు, సంకేతములకు నెల్లడిచేసిరి.

అబ్బపిమ్మల జాగర్లమూడి కృష్ణస్వామి చౌదరి, గడ్డే రంగయ్యనాయకులు, మాగంటి బాపినేని చౌదరిగారు కథావర్ణనలు ఆశీర్వాదములు యిచ్చినవారి. తేలియలి ముక్కుపచ్చలారం కంగిండలకు మనపూర్వవారధిరాయణయిం బొమ్మలూరు పెండ్లిండ్లగా కృష్ణమూర్తిరాయలు, ఇప్పుడు ఆ సోదరులను అట్టి వివాహములు ఆరికట్టి దుఃఖమున చూసిగియున్న శ్రుతిలకు పునర్వివాహము చేయుటకు ఉద్వేగములయిన కామినీ పట్టాభి రామయ్య, దాసరి రత్తయ్య బి. ఏ. బి. యల్. గార్లను అభినందించుచు చక్కగా మచ్చటించి కథావర్ణనలు ఆశీర్వాదించిరి.

చెందులూరు, దేవిసేని వెంకట్రామయ్య.

గృహము మార్పులు

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్గోరు తవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు "రెడ్డివింగు" బంగారాకు 1-9-28 తేదీనుండి మార్చి రని యిందుమూలముగా తెలియజేయుడమైనది.

రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం

మీనాతకముగాని, తేదిసమయముగాని పంపిన జైమిని శాస్త్రరీత్యా 20 లక్షముల కట్టి ఆయుర్వేదము, యోగ విషయము, కళిత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుటకు రు 5-0-0 దశాంతర్గతగోడవారు ఉత్తరముద్వారా తెలిసిజేసినవయిన, ఆయుర్వేదమును యోగవిషయము కళిత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

విషపూరితమైన గాయములు.

యగ్గిమా, నిక్కాక, పురుగుకాట్లు తేలుకాట్లు

జాంబక్.

వల్లనివారణమగును.

చర్మము కొంచము గీచుకుపోయినగాని, లేక జగిలినగాని విషక్రిములవల్ల, తీవ్రగాయములుగా మారి, రక్తమును విషపూరితముగా నొనర్చి అమితబాధలకు తావొనంగును.

అట్టి పురుగుకాట్లుకుగాని, మరెట్టి వాటికిగాని జాంబక్ను వెంటనే యుపయోగించిన చర్మము భయంకరకృత్తికి లోనుగాదు.

జాంబక్ నందు క్రొవ్వపదార్థములు చేరక పోవుటచేత మిగుల సురక్షితమైనది. మూలికల సారముగలచే అమోఘమైన గణమివ్వగలదు. నాపును తగ్గించి, బాధను మాన్పును. రక్తపారుదలను కట్టివేయును.

జాంబక్ నందు మరియొక విశేషమేమన, కురుపులను కుల్లనీయుకుండ కావచ్చును. విషక్రిములను నాశనమొనర్చి తొలగించును. విషమును పూర్తిగా తొలగించిన పిదప గాయము త్వరలో మానును. నూతనచర్మము చేకూరును.

చర్మవ్యాధులగు ఆద్యుత నివారణి.

స్లెప్టును ప్రథమచికిత్స కొఱకు ఒకపెట్టెను చేకావలిగా నుంచుకొనుడు.

వెల 1 కి రు 1-0-0 పెద్దది రు 2-4-0 మందులంగల్లన్నిటి యందును దొరకును. ఏజెంట్లు—మెన్సన్ దాదా అండు కో, యస్సనేడ్, మద్రాసు.

జాంబక్ Zam-Buk

తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులు

గారికి
స్వాగతము

(శ్రీయుత తాడిపత్రి రాఘవాచార్యులుగారు ముంగుడునుండి చివరమునకు తిరిగినప్పుడు సందర్శనము—)

1. జనుహా! భారతభావభాగ్యలహా సాహిత్య సంకతు, దుర్బలభావాభివృద్ధి ప్రకృష్ట మునదాలంకార, ప్రేమారసాలయ మందాంత దివ్యధూతఫలకా (ప్రాగల్భ్య పాశ్చాత్య శృంగారశైలి ప్రజగీయమాన నలునాకత్తైర్ధ సందోభకా!

2. నీచేతక సమీపగాబడుత ఆంధ్ర దివ్యసాహిత్య లక్ష్మీచిత్రాంకిత నాట్యసంఘము, వాంఛనా దిగంతములక ప్రాచీనాట్య సతీ ముఖాంబునసాలానాన్యాయతప్రాదీనీ పీఠీశ్రుత సారభూషణగంక, విశ్వేయ దాదాత్మ్యముకా.

3. అటూ! ఆంధ్రులకు నేమి నలులాయంగమ్ము లాదర్శ కా! ఆకరంగమ్ము శిలంబు మునుజాడబోవ తవ్వారణి! రీతి, నీవ కొఱకంబా కొచ్చి, ధివకాశ్రీం జతంబుచ్చి యాం! ప్రకాశస్సార్థికి సఘటంపు మర వైలక్షణ్యముకా రాఘవా!

4. ఇక దూరమున గేహినీ సమితి కౌతే నాట్యరంగ ప్రవేశ కళాభ్యాసము దోషజన్మమున కాస్త్రంబింక నాదర్శ రూపముక శలవశే రచించి రస సాంప్రద్యాభివృద్ధి ముఖాంధ్ర కవిశ్రేష్ఠులు సత్తగొందు భవత్కృష్ణాపహాయంబునకా.

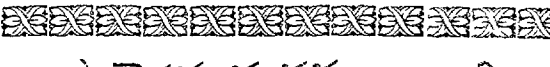
స్వస్థమాకత రంగస్థలనిర్మాణ కాళిమైన నీగాథ జాంచ సాధించుగాత విశ్వజినీన కీర్తిచం ద్రకం నీడైన పండిత సదస్సు రాజీమగాత నీ ప్రాకృతిక నాట్య సాహిత్యమేళన సాహృదము సందడించుత చిరస్థాయియై ఆంధ్ర న టీక సత్కీర్త కింకీకరివము తానీక మనోజ్ఞ నేకావయుగ సంకీర్తాంతకవి పురాంధర్విజయము చేయుచును గార మంగళాశీషతలంబు నీవు మాస్వాగతము గ్రహించువేళ. 5 బెజవాడ, 5-9-28. గూడపల్లి రామబ్రహ్మం. సమకాల వెంకటరాఘవాచార్యులు.

నోటీసు

తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారికి యీ పెట్టెంబరునెల 17 తేదీలు బ్రహ్మోత్సవం ప్రారంభమై 9 రోజులు పుత్సవము జరుగును. నవరాత్రి పుత్సవము 14-10-28 తేదీలు ప్రారంభమై 9 రోజులు పుత్సవము జరుగగలదు. ఈ రెండుపుత్సవములలో ముఖ్యమైన పుత్సవములు అందరికి తెలియు నిమిత్తము యిచ్చిగవ కనుపర్చబడియున్నది.

బ్రహ్మోత్సవంలో నవరాత్రి పుత్సవంలో గరుడోత్సవం 21-9-28 18-10-28 రథోత్సవం 24-9-28 రథోత్సవం లేదు

సం) శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీ, బహారాక గ్రంథాక

ప్రొఫెసరు శంకరరావుగారి

కార్లెకార్లు గ్రాండు సర్కసు

10-9-28 సోమవారమునాడు కావలికి స్పెషల్ బండిలో పోవుదురు.

11-9-28 మంగళవారమునాడు

రాత్రి గొప్ప ప్రారంభోత్సవము

5 దినములు మాత్రమే ప్రదర్శింతు

ము. సింహములు, పెద్దపులులు, ఏను

గులు, ఎలుగుబంటులు, పశువులు,

చూడతగినవ.

బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను దోషధనును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

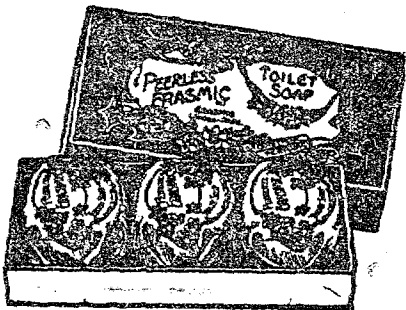
9 మొదలు 12 కాప్ సల్య ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల హేతులందు, యితర యకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును.

ప్రాప్తికై కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & Co, BROADWAY MADRAS.

471

ఇది ఆమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC
The Dainty SOAP

4661-2

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (ఇక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటాద్రిపుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసిద్ధిగ్రంథము. ఇది తొమ్మిది రెండువేలెండ్లకు మించిన భారతీయ పండితునిచే తిలకభావమునకు రచియింపబడి పదపది యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు ౦-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి శత్రుము. శ్రీ రామభద్రాక్షణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 ధన్యపదము (పంచనము): వాద్యమత ధర్మప్రబోధక గ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. వాద్యమతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కేశాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము): నార్మదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణికా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి శుశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు పద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణనీతియు మిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిబానాష్ట్రీప్రతినిధి:—సామవల్లి గౌరీశంకరవర్మ ఆండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబాదు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

Price Andra 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

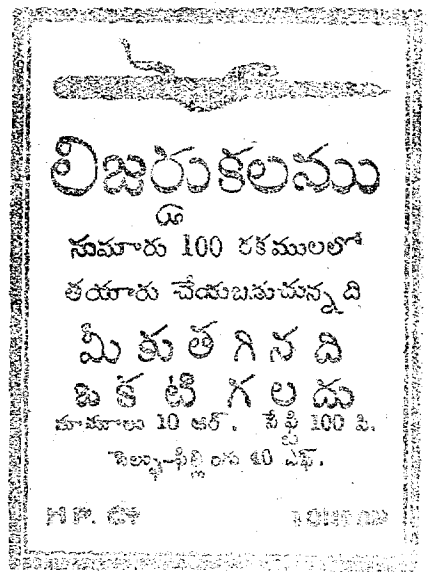
దక్షిణాపి కా 7042

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాలలోని 36వ కుసుమము

గ్రంథకర్త: దిగవల్లి వేంకటాద్రిరావు బి.ఏ., బి.ఎల్.

ఇది దక్షిణాపి కా కళాచక్ర, భారతీయుల చరిత్ర, గాంధీమహాత్ముని జీవితచరిత్ర, మనోహరముగ వ్రేలి, 482 పుటలు. 22 ప్రకరణములు. 5 జేశపటములు. 6 బొమ్మలు. 6 అర్థ బొమ్మలు. రెండు భాగములు కలిపిన కాలికో బైండు. భారతీ హిందూపత్రికలు ప్రకటించినవి. వెల రు. 2-6-0. మాత్రమే. (విజ్ఞాన చంద్రిక వందాదాచలక, స్త్రీలకు, విద్యార్థులకు మాత్రము వెల రు. 2-0-0). పొత్తేజ ప్రకృత్యము. కొద్ది ప్రతులే యున్నవి. వలయువారు.

వలయువారు—దిగవల్లి వేంకటాద్రిరావు బి. ఏ., బి. యల్. బెజవాడ అని వ్రాయుడు.

Agents F. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237 3434

MADRAS.

రోజాపుష్ప రేఖ్యము 3351

మలబరమున పొరింటులో శ్రేష్ఠమయినది. కాళి శతపదమున చక్కగా గలిగియును. రుచికరమయినది. పథ్యము లేదు. 15 పేజీ దబ్బి డబ్బు. 0-10-0.

మ క ర ధ్య జి 3

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని; బలమును కల్గింపజేయును తుల 1 వారు 12-0-0 16 గ్రాములు రు 1-0-0. పి. సి. పి. ఆంధ్రుకో ఆయుర్వేదపరమేశ్వర, పిరికేటి, పల్లూరుజిల్లా.

ప్రకటన (2046)

రోగులు వ్యయముగ వచ్చిగాని, జాబులవ్యాధిగాని రోగలక్షణములను తెలుపును చేసినచో రోగవృద్ధి పేను తుప్పుకొనవలసిన మందు, పద్యము, పద్యములు వివరముగ తెలియగ వ్రాసివలయును. (నెం 2)

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.